לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', ז' בניסן תשמ"ו, 16 באפריל 1986 / שנה מ"ג מס' 13016 / המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

הפגנות סוערות בלונדון נגד התקיפה

מאת מאיר בליך, כתב „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — מאות מפגינים חסמו אמש את וייטהול, הרחוב מול לשכת ראש ממשלת בריטניה, במחאה על ההתקפה האמריקנית על לוב.

המפגינים נשאו: „תאצ'ר ידיו טובלות בדם ו„רוצחים אמריקניים טסו מבריטניה". המפגינים סרבו להענות לבקשות המשטרה לפנות את הרחוב, בעוד שעל בנייני הממשלה באיזור הוצבה שמירה מוגברת, מחשש לטרור.

המטרה העיקרית של ההתקפה האמריקנית – ניסיון לפגוע במנהיג לוב

רדיו טריפולי: בתו של קדאפי נהרגה ושני בנין נפצעו קשה

גורלו של קדאפי עצמו – שהופיע אמש בטלוויזיה הלובית בחטף אך לא אמר דבר – אינו ברור ● אחד היעדים של ההפצצה: ביתו של קדאפי ומטהו ● רייגן: זהו שלב אחד במלחמה והמשכה תלוי עתה בלובים ● בריה"מ הגיבה בזעם על הטרור העקוב מדם של ארה"ב וביטלה פגישה מתוכננת בין שרי־החוץ של שתי המדינות ● לוב ניסתה להגיב אמש וירתה שני טילים לעבר בסיס אמריקני באי למפדוזה, שלא פגעו

מאת עוזי מחנייםי, כתבנו לענייני המזה"ת וזאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב וסוכנויות הידיעות

קרוב לימָמה אחרי התקיפה האווירית האמריקנית על לוב, מתברר כי האמריקנים כיוונו את התקפתם בראש ובראשונה לפגוע בקדאפי אישית. בעוד שתקיפת היעדים האחרים היתה משנית.

מסתבר, כי ביתו של קדאפי נפגע קשה וכי בתו המאומצת, תינוקת בת שנה, נהרגה ושנים משמונת ילדיו נפצעו קשה. רדיו לבנון מסר אמש, כי קדאפי עצמו נפצע, אך עדיין אין לכך כל אישור ממקור אחר.

התקפה אישית

ההתקפה האישית על קדאפי מבטאת תפנית במדיניות האמריקנית, אשר עד עתה נראה היה כי היא מכוונת לפגוע בפוטנציאל הצבאי של לוב, ולא להרוג את מנהיגה, שהוא מנהיג ערבי וותיק, המקובל על רבות ממדינות ערב והעולם. שלושת ילדיו של קדאפי נפגעו

(המשך בעמוד 2)

קדאפי ניצל או נפגע?

שליט לוב מועמר קדאפי משוחח עם השגריר הסובייטי בטריפולי אנטולי אניסימוב. אינו נראה בתמונה. כעדות שהוא חי, לפני מצלמות טלוויזיה צרפתיות. (צילום: אי.פי.)

המכה האמריקנית השנייה

החרס בטריפולי כתוצאה מהתקפה האמריקנית. (צילום רדיו של אי.פי)

הטייסים הצטערו שקדאפי ניצל

אנשי צוותי האוויר האמריקנים שהשתתפו בתקיפת היעדים בלוב, הביעו אמש צער על כך שקדאפי לא נפגע בהתקפה.

אחד מהם אמר לכתב אי. פי, שפגש אותו בתוך חבורת טייסים אמריקנים בפאב בסמוך לבסיס ליד אוקספורד: „חשנו אכזבה כשהתברר שקדאפי ניצל. השאלה הראשונה ששאלתי כשוכנו היתה: „אם נפטרנו ממנו" (אי. פי.)

רייגן פועל בשיטת „זבנג וגמרנו"

הפעולה הצבאית של ארצות־הברית נגד לוב באה בתגובה על מעשה פיגוע במסעדה ברלינאית שגרם לפגיעת רבים ובהם חיילים אמריקניים. הנשיא רייגן טוען שיש לו הוכחות, כי הפעילות הטרוריסטית הזו בוצעה ביוזמה ובתכנון של קדאפי שליטה של לוב. הנשיא רייגן החליט לפעול לפי שיטתו – לתנחות נהלומה על המטה של קדאפי בטריפולי ועל עוד מטרות צבאיות. בפועל נפגעו גם בניינים אזרחיים ורוב הנפגעים הם אזרחים לובים. ייתכן מאד, כי רייגן שיחק תפקיד אהוב על רבים מן האמריקנים. תפקיד השאוב מסרטי המערב הפרוע, שבהם משיגה יד הצדק את הרעים והמכוערים. אבל במציאות הבינלאומית אפילו לוב של קדאפי אינה משולה למערב הפרוע. וגם המדינות השוללות את הטירור שלילה מוחלטת ורואות בלוב חממה של הטרור הבינלאומי אינן מקבלות בברכה או מסכימה את פעולת העונשין המעצמתית נגד מדינה קטנה. אך שמרנית. רייגן לא חידש דבר בשיטה זו של הפצצה מחאוויר על ארץ שנהה קיים הטיעון של עדוד הטרור; קדמו לו אחרים בשיטה זו באזורנו. ראינו גם את התוצאות.

אין לראות בשום פנים ואופן בהסתייגות מן הפעולה המלחמתית האמריקנית השלמה עם התנהגותו הפרועה והמטורפת של קדאפי המאיים חיזוק על ידי לוב. היא חובה המוטלת על כל העמים והמדינות. אם כי עדיין לא נמצאה דרך המבטיחה את עקירת נגע הטרור מן השורש. בין האמצעים הבאים בחשבון יש לכלול חרם כלכלי על מדינות הנותנות חסות לטרור. חרם של חברות תעופה על ארצות אלה. ואמצעי בטחון קפדניים במוקדי סיכון מיוחדים.

[illegible]

„הייתי מוחק אותו שבוע מחיי כדי להישאר באוצר"

במילים אלה, ובהרגשת „כאב וצער" נפרד אתמול מודעי ממשרדו האהוב ● עומד להופיע ביום ו' בכינוס של הליברלים ומבטיח „לדבר" ● מקווה כי ניסים „יתעייף" וכי יתחלפו שוב

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

שר־האוצר הפורש יצחק מודעי, אומר כי עיקר נתוני הפרידה שלו הם מרדים, נמוכים, ומרד של 1.5 אחוז בחודש מרס. בפגישת פרידה עם הכתבים הכלכליים בירושלים אתמול אמר מודעי, כי היה מבקש למחוק „אותו שבוע" שהתנבטאויותיו, כשבוע זה, גרמו לשינוי בעמדתו. הוא הוסיף כי דבריו היו בשגגה ולא בזדון. כשנשאל על הרגשתו לנוכח עזיבתו את האוצר חוף הישנים בתחום הכלכלי השיבו „לא הוזה לי אבל כואב לי לעזוב את משרד האוצר".

כבר מתגעגע לאוצר

מודעי ציין כי צריך להסביר לעם ביושר את מה שקרה בעבר והרוב ובעתיד. אי־אפשר להשאיר את העם ללא תשובה". הוא הוסיף „הייתי מוותר על חודש מחיי וחוזר טבעו אותה כדי להישאר באוצר".

מודעי, נראה נינוח בפגישתו עם העתונאים. למשרד המשפטים הוא לוקח עימו את מנהלת לשכתו הוותיקה יהודית כהן, את יועצו לתקשורת סילבר שלום ונהגו. ביום שישי מתוכננת לשר־המשפטים החדש הופעה לפני כינוס של הליברלים ואז הוא מתכוון „לדבר".

בתשובה לשאלה על שובו למשרד האוצר אמר כי אם שר האוצר החדש יתעייף מתפקידו, הוא מודעי יתעייף מתפקיד שר־המשפטים, הרי שישמח לשוב לתפקידו הראשון. אך הדגיש כי הדבר תלוי כשובן בראש הממשלה והממשלה כולה.

ראשוני הפליטים מרפיח המצרית מגיעים הבוקר לצד הישראלי

25 ראשי משפחות, קבוצה ראשונה מבין 500 המשפחות, יגיעו על מנת לקבל את השטח בתל א־סולטאן, עליו יבנו את בתיהם ● המתנחלים בעזה: לא נגיע לעימות עם הצבא ● מתאם הפעולות בשטחים: זהו סיכון ביטחוני סביר

מאת רפאל גאון, כתב „על המשמר"

25 ראשי משפחות, קבוצה ראשונה מבין 500 המשפחות תושבי שכונת „קנדה" שברפיח המצרית, מגיעים הבוקר בשמונה וחצי דרך מעבר בגדר בין שני חלקי רפיח בקרבת מסוף על מנת לקבל לידיהם את השטח בתל־א־סולטאן, שהוקם עבורם, ולבנות שם את בתיהם.

תושבי „קנדה", אמורים לקבל מידי המצרים 8,000 דולר לכל משפחה לבניית ביתם, וככל הנראה הם יזדקקו לסיוע שלטונות ישראל.

בעקבות הקבוצה הראשונה יגיעו קבוצות בסדר גודל דומה מדי שבוע או שבועיים לקבל את חלקותיהם.

תושבי רפיח הישראלית קיבלו את ההחלטה הזאת בשמחה, כי רבים מבין החוזרים הם מבני משפחותיהם.

פניה ל„שרים ימניים"

ראובן רוזנבלאט, יו"ר המועצה האזורית חוף עזה, אמר כי מאחר שהשטח הוכרז כאיזור צבאי, אין בדעתם של המתיישבים להגיע לעימות עם הצבא והם יימנעו מלהגיע לשטח.

ראשי המתיישבים ברצועה שלחו אתמול מכתבים לשרי הליכוד, המפד"ל והמורשה, ל„שרים ימניים כדבריו", ובהם תביעה שיעלו בישיבת הממשלה את נושא החזרת הפליטים ו„המגמה להעניק מינהל עצמי לתושבי הרצועה".

„סיכון בטחוני סביר"

מתאם הפעולות בשטחים, שמואל גורן, אמר ל„קול ישראל" כי אין המדובר בהחזרת פליטים, אלא בתושבים לכל דבר, וכי זו איננה החלטה חדשה. התשתית [illegible] הוכנה עוד ב־1981, [illegible] גלוי לעיני כול".

הוא דחה את הטענה, כי [illegible] אנשים אלה תהווה סיכון [illegible] „ברצועה של למעלה מ־[illegible] תושבים, תוספת 500 [illegible] בכלים העומדים לרשותנו – [illegible] סיכון בטחוני סביר", אמר.

נעצרה נוכלת מברזיל שהונתה זוגות ישראלים שרצו לאמץ תינוקות

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

נוכלת מברזיל, שהתחזתה לעורך־דין שתחום התמחותה אימוץ ילדים, נעצרה על־ידי מחלק פשעים חמורים במשטרה ותובא הבוקר להארכת מאסרה בבית־משפט בתל־אביב.

מסתבר כי האישה, בשנות ה־40 לחייה, פועלת כבר זמן ממושך בארץ כשהיא משתמשת בשמות פיקטיביים. במהלך „עבודתה" סייעה לעשרות זוגות ישראלים לאמץ תינוקות מברזיל וכתמורה לשירותיה שלשלה אלפי דולרים.

במשטרה הובע החשש, שמרבית האימוצים אינם בעלי תוקף חוקי ונעשו תוך שימוש במסמכים כוזבים.

הפרשה התגלתה כשזוג ישראלי חשוך ילדים נעצר בארה"ב עם תינוק שנמסר לידם בברזיל באמצעות עורכת־הדין שתיווכה בנושא.

הסתבר לזוג, כי התינוק [illegible] והם נאלצו להשיבו לארץ [illegible] וריק לאחר. שהוברר [illegible] האמריקנית כי המעשה נעשה [illegible] לב — שוחררו ממעצרם.

עד מהרה התגלו מקרים [illegible] פרי פעולתה של [illegible] הברזילאית והמשטרה [illegible] ידה עליה. בקרוב יוחלט אם [illegible] לברזיל או שתועמד לדין [illegible] כבר עתה גובשה נגדה [illegible] מירמה.

בעקבות תלונה על יו"ר מחלקת הנוער והחלוץ

הסוכנות תבדוק אם כץ משך כספים בניגוד לחוק

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

הסוכנות היהודית תבדוק אם אכן השתמש יו"ר מחלקת הנוער והחלוץ, אברהם כץ, בכרטיס אשראי של „אמריקן אקספרס" ומשך באמצעותו כספים בניגוד לחוק — כך מסר אתמול דובר הסוכנות, צבי איל, בתגובה למכתב תלונה שנשלח ליו"ר האגף האמריקני של מחלקת הנוער והחלוץ, אילי זבורסקי, בעניין זה.

הבירור עם כץ ייעשה בעוד ימים מספר, כאשר יחזור לישראל.

מנכ"ל מחלקת הכספים של ההסתדרות הציונית, משה השכל, אמר אתמול ל„על המשמר", כי מרגע שהודיע לכץ על האיסור שהוטל על השימוש בכרטיסי אשראי אמריקניים, הפסיק כץ את השימוש בכרטיס. זאת למרות שהתלונן על הקושי לשלם עבור שהותו בבתי־המלון בארה"ב והוצאות אישיות נוספות שלא באמצעות כרטיס האשראי.

עוד מסר השכל, כי בבדיקה שערך נמצא, שמדובר בתשלום עבור הוצאות אישיות, וכי הכספים שמשך כץ הוחזרו לסוכנות במלואם. „לפי דעתי, הוא לא משך כספים, מפני שאם היה עושה זאת היו מחייבים אותנו", אמר השכל.

כץ עצמו, כפי שנוסע [illegible] הישראלית אתמול, אמר כי השתמש בכרטיס, אבל משך [illegible] זעירים, וברגע שנגזר [illegible] לו להפסיק את השימוש [illegible] — עשה כן מיד.

דובר הסוכנות ציין, כי יו"ר הנהלת הסוכנות, אריה דולצ'ין, איננו מתכוון להשעות את [illegible] מתפקידו לפני הבירור. [illegible] סיבת התלונה היא [illegible] השכיחות בין השליחים הישראלים והנציגים המקומיים במחלקת הנוער והחלוץ בארה"ב.

סכסוך עבודה בעיריית ת"א בגלל פיטורי עובדים

מאת כתבנו לענייני עבודה

סכסוך העבודה בעיריית תל־אביב, המקיף 8,000 עובדים, נכנס היום ליומו השלישי. הסכסוך הוכרז בעקבות 70 מכתבי פיטורין שהוצאו באחרונה לעובדים ותיקים בעירייה.

מזכיר ארגון עובדי תל־אביב, שלמה גולה, מסר כי הארגון נענה לדרישת העירייה לפטר 609 עובדים ותיקים, לאחר שהושגה הסכמת העובדים לפרישתם מרצון. אולם פיטורי אלה לא מנעו את קליטתם של כ־400 עובדים חדשים באגפים שונים של העירייה בחצי השנה האחרונה.

עתה מתכוון ראש העירייה, שלמה להט, לפטר קבוצה נוספת של עובדים, ולכך מתנגד ארגון העובדים.

בתוך כך החליט גם ועד נהגי התברואה בעירייה, המייצג 200 עובדים, להכריז על סכסוך עבודה. נהגי התברואה כבר קיימו שביתה סראית, שהסתיימה ב־27 במארס.

דובר העירייה מסר בתגובה, כי ראש העיר, שלמה להט, הוכיח לפני [illegible] יומיים להצעתו של [illegible] מזכיר מועצת פועלי ת"א [illegible] בורר שידון בנושא. העירייה שוקלת פניה [illegible] לבית הדין האזורי לעבודה.

מרכז מפ"ם — מחלקת ההסברה

ביום שני 21.4.86 בשעה 16.00
תתקיים במועדון הקבה"א בתל־אביב
רח' ליאונרדו דה וינצ'י 13
פגישת החוג הרעיוני המרכזי של מפ"ם
בנושא: „שורשי הגזענות בימינו והמאבק נגדה"
בהשתתפות: ח"כ יאיר צבן
פרופ' יהודה באואר
המנחה: ד"ר אברהם רוזנקיאר
הכניסה חופשית

בקבוק תבערה לעבר ג'יפ משטרה

מאת כתב „על המשמר" בירושלים

ג'יפ משטרתי של יחידת ההוצאה לפועל, שהיה בסיור בכביש קלנדיה, הותקף אתמול בערב מהמארב ובקבוק תבערה הושלך לעברו. אנשי המשטרה שהיו בכלי־הרכב לא נפגעו ופתחו מייד בסריקות, אולם בשל החשכה לא הצליחו ללכוד את זורקי הבקבוק.

המשטרה תמשיך הבוקר בחיפושיה אחר המשליכים.

נערה אוטיסטית אבדה בטיול

מאת כתב „על המשמר" בירושלים

נערה אוטיסטית מבאר־שבע אבדה אתמול במהלך טיול ברגל באיזור אנדרטת הפורצים, שבמעלה הדרך לירושלים. הנערה היא בת 16, והמשטרה הזעיקה עזרה של אנשיה בלוויית מתנדבים המנסים לאתר את הנערה האבודה.

● ראש מועצת רמת־השרון משה ורבין, פנה לממונה על התעבורה במחוז תל־אביב, עירית רמון, בדרישה לסגור את דרך העפר שבה משתמשים תושבי רמת־השרון כדי להגיע ל„רב־מכר" בעיר המכוניות, עד להקמת מחסום בטיחות על מסילת הברזל החוצה את רמת־השרון.

מזג־האוויר

צפוי גשם

קיימת אפשרות שהיום יירד גשם מקומי במרכז הארץ ובצפונה, לאחר שמזג־האוויר ישוב למתכונתו הרגילה לעונה זו.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 17–21, רמת הגולן 16–20, נהריה 16–23, צפת 16–19, חיפה 16–23, טבריה 18–24, נצרת 17–21, עפולה 17–23, השומרון 16–22, תל־אביב 17–22, לוד 16–23, יריחו 19–26, עזה 16–22, באר שבע 17–25, אילת 19–29.

● מלאת 100 שנה להולדת רחל ינאית בן־צבי המנוחה, יצויינו היום, עם פתיחת שלושה ימי עיון וסיור על רציפות הישוב היהודי בגליל, מטעם יד יצחק בן־צבי בירושלים.

המרכז לתולדות כח המגן „ההגנה"

פגישת המתעמדים לסמינר ההגנה ותנועת העבודה תתקיים ביום ב', 21.4.86 בשעה 10.00 בית־טבנקין – אפעל.

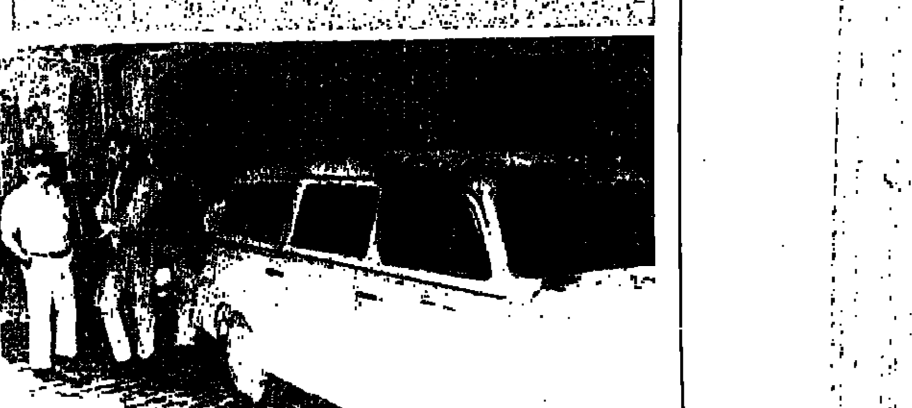

פעילי „כך" הציתו אתמול מכונית בשער החדש בירושלים, בתגובה על רצח האישה היהודיה במזרח העיר. (צילום: רחמים ישראלי)

מפוטר מ„סולל בונה" התפרע במשרדי החברה

מאת כתבנו לענייני עבודה וכתב עתי"ם

שני אחים בני 32 ו־34, תושבי חולון, ואימם נעצרו אתמול בצהריים לאחר התפרעות במשרדי „סולל בונה" בתל־אביב.

שני האחים ואימם הגיעו למשרדי „סולל בונה" כדי לברר תביעת פיצויים של אחד האחים בעקבות פיטוריו מהחברה לאחרונה. תוך כדי ויכוח עם אחת הפקידות במקום. החל האח המפוטר להשתולל, שוטר שהוזעק למקום הותקף גם הוא ע"י האחים והאם. גם הפקידה שטיפלה בפיטוריו של האח הותקפה ע"י השלושה.

שוטרים נוספים, שהגיעו למקום עצרו את השלושה. האם שוחררה בתחנת המשטרה ושני האחים נשארו במעצר ויובאו היום בבוקר להארכת מעצרם בבית־משפט השלום בתל־אביב.

חברת העובדים עושה מאמצים לאתר מקומות עבודה חלופיים לעובדי „סולל בונה" הצפויים לפיטורים. מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, מסר אתמול, כי באחרונה כינס את מזכירי מועצות הפועלים ברחבי הארץ והינחה אותם לדאוג להסבה מקצועית של אלה שייפלטו מהקונצרן, במסגרת תוכנית ההבראה.

„רהט דדו" נחנך ב„מוזיאון הארץ" בת"א

„רהט דדו", שהותקן לזכרו של רב־אלוף דוד אלעזר ז"ל, במלאות 10 שנים לפטירתו, בגן הנופים והאתרים של ארץ ישראל ב„מוזיאון הארץ" בת"א, נחנך אתמול, בהשתתפותם של בני המשפחה, חברים לנשק, ביניהם שלושה רמטכ"לים לשעבר, צבי צור, יצחק רבין וחיים בר־לב, וידידים.

רהט הוא ברז מים המיועד לעוברי אורח והידוע בשם הערבי „סאביל". „רהט דדו" הותקן בגדר המערבית של „מוזיאון הארץ" והוא משמש לעוברי אורח, ואילו המשכו בצד המזרחי של הגדר מיועד למבקרים בגן של המוזיאון.

רבין אמר, כי במבט של עשר שנים אחורה, מתקבלת תמונה, כי מלחמת יום כיפור היתה המלחמה היחידה, שבעקבותיה בא השלום. „היתה זו נקודת מיפנה ביחסינו עם מצרים ממלחמה לשלום, ול„דדו" היה בכך חלק מכריע", אמר. (עתי"ם)

אמש קיבל תמורה לעברית, אסיר ציון יוסף ביגון — תעודת חבר כבוד בהסתדרות המורים, באמצעות חברו. הטקס נערך באיצטדיון ירושלים במעמד הנשיא, שר החינוך, ומזכ"ל הסתדרות המורים יצחק ולבר. בתצלום: הנשיא מוסר את התעודה לחברו של ביגון. (תצלום: ניצן שורר)

תיקו ראשון לויינגר באליפות השחמט

מאת אבי אמיר, כתב „על המשמר"

יצחק ויינגר, המוליך בראש בגמר אליפות ישראל בשחמט, סיים לראשונה בתיקו משחק באליפות. זאת לאחר חמישה נצחונות רצופים.

בסיבוב השישי, שנערך אמש ביפו, החמיץ ויינגר הזדמנות לניצחון שישי רצוף וסיים בתיקו עם עופר ברוק, בן ה־18. אליהו שוורדלר זכה אתמול לניצחון ראשון בתחרות, כשגבר על ולדימיר אלתרמן.

לויינגר 5.5 נקודות, מקדים את ריכליס (5), קריידמן (4.5), יהודה גרינפלד (4), בירנבוים (4).

באליפות הנשים מוליכה בראש ישראלה וייסברוט עם 4 נקודות מ־4 משחקים. כשאחריה שלומית ורדי, 3.5 נקודות.

„סינגפור תשקול הקמת שגרירות בישראל"

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר־החוץ של סינגפור, ס. דהאנאבאלאן, אמר אתמול, בתגובה לשאלתו של שר־החוץ, יצחק שמיר, כי ארצו תשקול את האפשרות לכונן שגרירות בישראל. לישראל יש שגרירות בסינגפור מאז שנת 1969.

דהאנאבאלאן עושה בישראל כאורח רשמי של שר־החוץ. הוא ישהה בארץ עד יום ה'.

התגובה הערבית: הרבה מלל ונכונות מעטה לפעולה מעשית

בקשת לוב לסיוע צבאי ערבי מביכה את מדינות ערב ● לוב קראה לכינוס דחוף של מועצת ההגנה של הליגה הערבית ולצבאות הערביים להפציץ אוניות הצי ה־6 ● שלושה אירגוני מחבלים הכריזו כי יתקפו אינטרסים אמריקניים ברחבי העולם

מאת עוזי מחנימי, כתבנו לענייני המזה"ת וסוכנויות הידיעות

התגובה בעולם הערבי במעט יממה אחרי התקיפה האווירית האמריקנית, מצטיינת בהרבה מלל ותגובות הזדהות, החל מפרשיות ועד נלהבות, אך במעט מאוד הצעות מעשיות.

נראה כי קדאפי אם אכן לא נפגע בהתקפה שהרסה את ביתו, לא הצליח עד עתה לקבל את התמיכה הערבית המעשית לה הוא כה זקוק. שר־החוץ הלובי קרא אמנם למדינות החברות באופ"ק להטיל חרם על ארצות הברית, אך דבריו התקבלו בביטול עקב עקרותו של נשק החרם הערבי. אפילו סוריה אשר רמזה רק יממה לפני התקיפה האמריקנית כי תושיט סיוע צבאי ללוב, לעמוד מול ארצות־הברית, לא הראתה עד עתה כל נכונות להגיש כל סיוע צבאי מעשי ללוב.

לוב קראה אמש לכינוס דחוף של מועצת ההגנה המשותפת של הליגה הערבית, אשר בה יושבים הן שרי החוץ, הן שרי ההגנה, של 21 המדינות החברות בליגה.

נציגה הקבוע של טריפולי בליגה הערבית, באשיר ג'אמוס, חזר בטלוויזיה הטוניסית על איומה של לוב לתקוף מטרות אמריקניות בכל רחבי העולם. הוא גם חזר וקרא למדינות ערב לפגוע באינטרסים אמריקניים בגבולותיהן.

קריאה לצבאות ערב

ממקורות דיפלומטיים ערביים נמסר, כי בכוונתה של לוב לדרוש את מימושה של ברית ההגנה של הליגה הערבית משנת 1950. בברית נקבע, כי התקפה על אחת מן החברות בליגה, תחשב כתוקפנות נגד האומה הערבית כולה. אולם ברית זו לא הופעלה מעולם הלכה למעשה בהצלחה.

רדיו טריפולי קרא לצבאות מרוקו, אלג'יריה, טוניסיה, סוריה, מצרים וירדן, להפציץ את אוניות הצי השישי האמריקני בים התיכון.

דיפלומטים מערביים בטוניס הביעו את הדעה, כי קריאות העזרה הדחופות של לוב מביכות את שכנותיה הערביות. מבין שלוש המדינות הצפון־אפריקניות שאליהן היפנתה טריפולי את קריאתה, מקיימות מרוקו וטוניסיה קשרים מסורתיים הדוקים עם וושינגטון, לרבות שיתוף פעולה צבאי. ואילו אלג'יריה שיפרה אף היא לאחרונה את קשריה עם ארה"ב.

ארגוני הסרוב: נתקוף אמריקנים

שלושה ארגוני מחבלים פלשתינים קראו אתמול למדינות ערב לנקוט פעולות נגד ארה"ב ובריטניה.

„החזית העממית לשחרור פלשתין" (חבש), „החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין" (חוואתמה) וקבוצת אבו־מוסה שפרשה מאש"ף, הודיעו כי יפגעו באינטרסים אמריקניים ברחבי העולם.

אבו־מוסה הכריז: „עלינו להודיע כי כל האינטרסים האמריקניים והבריטיים נחשבים בעינינו כיעדים עוינים, בתוך העולם הערבי ומחוצה לו"...

בהודעה של „החזית הדמוקרטית" נאמר: „אנו קוראים למדינות הערביות לנקוט את כל הצעדים הדרושים נגד ארה"ב ובריטניה, אשר איפשרה את השימוש בטריטוריה שלה למטרות תוקפנות".

הארגון אומר, כי הצעדים צריכים לכלול חרם דיפלומטי וכלכלי על שתי המדינות. (ע"ר, ע־צ)

רדיו טריפולי

(המשך מעמוד 1)

מהדף ההתפוצצות של פצצה שפגעה בקסרקטין בליבה של טריפולי, שם מתגוררים בני משפחתו של קדאפי, קדאפי עצמו לא שהה שם בשעת ההתקפה.

הבת המאומצת, חנה, אומצה על־ידי קדאפי ורעייתו אשתקד. היא נפטרה מלחץ ההדף על מוחה, ונקברה ביום ג' עם שחר.

מנהל ביה"ח לילדים בטריפולי מסר, כי נפגעו קשה בניו הצעירים ביותר של קדאפי — חמיס בן 3, וסייף אל־ערב, בן 4. לדבריו, שניהם נתונים במצב קריטי. אחד נותר ללא הכרה, והשני סובל מפגיעות קשות בפניו ובגבו.

רעייתו של קדאפי, סופיה, נתונה בהלם.

ארבעת ילדיו האחרים של קדאפי — שלושה בנים ובת אחת — לא נפגעו.

שלב במלחמה

וואשינגטון הכריזה אמש, שהמהלומה הצבאית שהונחתה אור לאתמול על לוב, לא היתה אלא „שלב במלחמה ממושכת נגד הטרור". ייתכן, שכבר אמש נמשכה ההפצצה על מטרות בלוב. רדיו טריפולי דיווח על הפצצה מן האוויר של טריפולי, אך לא הגיע אישור לכך ממקורות אחרים.

נראה, שהממשל האמריקני עומד בתקיפות מאחורי החלטתו לפגוע במטרות צבאיות בלוב, על אף ההשלכות הפוליטיות השליליות מצד מדינות מערב־אירופה, התגובה הסובייטית החריפה וההסתכנות בגל טרור בינלאומי נוסף.

פקידי הממשל עשו אמש מאמצים להמעיט במשמעות ארוכת־הטווח של החלטת בריה"מ, לבטל את הפגישה שנועדה לחודש הבא בין שרי החוץ שווארנדזה ושולץ. „יהיו פגישות אחרות", אמר פקיד אמריקני.

אולם האמריקנים מודים, כי הסיכויים לפיסגה מוקדמת בין גורבצ'וב לריגן, התמעטו. שולץ אמר, כי השגרירות הסובייטית בוואשינגטון קיבלה מידע על המבצע בעודו מתנהל. האמריקנים „איפשרו לסובייטים לעיין בעדויות על מעורבות לוב בפעולות טרור שהיו לאחרונה".

ה„סטייט דפרטמנט" הבהיר, כי המבצע האמריקני לא היה מכוון בשום צורה נגד בריה"מ, אלא נגד הטרור בלבד.

הנשיא ריגן עצמו התייחס לשדרים שהוחלפו בין טריפולי לבין נציגותה במזרח־ברלין לפני הפיצוץ בדיסקוטק במערב העיר. לפיכך, טען ריגן, היתה ההתקפה על לוב אקט של הגנה עצמית בהתאם לסעיפי אמנת האו"ם. יש לציין, כי טיעון דומה העלתה ישראל פעמים רבות בעבור להצדקת פעולותיה נגד הטרור הפלשתיני.

שגרירות ישראל בוואשינגטון פירסמה אתמול הודעה התומכת בתקיפות בפעולה האמריקנית נגד לוב. כך עשה גם השגריר נתניהו בתופעה, במוכנויות טלוויזיה שונות. גם האירגונים היהודיים הגדולים תמכו בפעולה ומתחו ביקורת על צרפת ואיטליה שלא שיתפו פעולה.

הממשל האמריקני הודה, כי יתכן שגם אזרחים לובים נהרגו בהתקפה האווירית והביע צער על כך.

התקפת טילים לובית

לוב עצמה ניסתה להפגין שריר בעת התקפת טילי „סקאר" עקרה על בסיס אמריקני באי האיטלקי למפדוזה המרוחק 300 ק"מ מחופי לוב. לפי הפנטגון, לא נפגעו המתקנים בבסיס, שאינו שייך למנגנון נאט"ו בסיציליה ולכן הוא חשוף יותר.

ציפיה למעגל אלימות

הבסיסים והשגרירויות של ארה"ב ברחבי העולם נכנסו אתמול לכוננות, לקראת אפשרות של פיגועי טירור של סוכנים לוביים או קבוצות אחרות המתנגדות לארה"ב. מומחים ללוחמה בטירור בוושינגטון מצפים עתה, כי מעגל האלימות יסלים, וכי בעקבות פיגועים נוספים בחסות לוב, יבואו גם פעולות תגמול אמריקניות נוספות.

רשימת יעדי ההפצצה

המטוסים האמריקניים תקפו יעדים בתוך עיר הבירה טריפולי ובבנגאזי. בין היעדים היו שדה תעופה ומרכז אמונים של אנשי קומנדו ימי.

כתב סוכנות „רויטר" מסר מטריפולי, כי כתריסר בנייני מגורים נפגעו. גם השגרירות הצרפתית הנמצאת בקרבת מקום.

אחד היעדים היה בסיס אל־עזיז, שתואר על־ידי שר ההגנה האמריקני כ„מטה הכללי הראשי של התכנון והארגון של התקפות הטירור הלוביות בחו"ל". לפי ידיעות מוסמכות, בסיס אל־עזיז הוא גם המטה הכללי של הקולונל קדאפי.

היעדים האחרים היו מיתקני הנמל בסיסי בילאל, כתוארו כ„בסיס אמונים לאנשי קומנדו לוביים" החלק הצבאי של נמל התעופה של לטריפולי, ובבנגאזי, הבסיס ג'אמהאחיריה והבסיס האווירי בנינה.

לפי הפנטגון, בנינה הוא „הבסיס הצבאי העיקרי להעברת ציוד חתרני למלחמה נגד צ'אד". בבסיס זה היו גם טילי קרקע־אוויר סאם־5, בדומה לאלה ששוגרו בסוף חודש מארס לעבר מטוסים של חיל הים האמריקני בים התיכון.

רדיו טריפולי מסר, כי עשרות אזרחים נהרגו ונפצעו בהתקפות. בשכונה אחת בה סיירו כתבים לפנות בוקר, ראו התריסר בנייני מגורים שנפגעו קשה, ומחציתם נהרסו כליל.

מוחמר עלי, תושב שכונת בן־אשור, אמר לכתבים: „הדבר הראשון שראיתי כאשר התעוררתי, היה מעגל גדול של אש. אנשים רבים נמלטו בריצה מהבית ולא ידעו לאן לפנות. האנשים רצו לכל הכיוונים".

(שעשים, אי.פי., ע"ר, ע־צ)

תיקון טעות

ברשימה „מאה העשויים פחות סיפון „הדובואר" נפלה טעות. פרשת אהבתה של בובואר היתה עם הסופר האמריקאי נלסון אולגרן, ולא כפי שנכתב.

פירושו של דבר

אימוץ השיטה הישראלית

בין אם בחרה בכך ארצות הברית בנודע ובין אם לאו, התקיפה האווירית האמריקנית על יעדים צבאיים ואיסטרטגיים בלוב, אתמול לפנות בוקר, היא בפירוש אימוץ העקרונות והשיטות הישראליות ללוחמה בטרור. כל אותם מרכיבים בלוחמה בטרור, אותם נוקטת ישראל, וזוכה בשל כך לגינוי מצד ארה"ב ומדינות אירופה, התומכות היום בפעולה בלוב, דוגמת בריטניה — נעשו עתה על־ידי האמריקנים.

את הפעולה האחרונה בלוב הגדירו האמריקנים כהגנה עצמית. אך היקף הפעולה הוא כשל פעולת ענישה — פעולת תגמול. בעבר לא היו האמריקנים מוכנים לקבל אצל ישראל את הנוסחה של פעולת תגמול בהיקף נרחב המתחייב מהגנה עצמית. הפעם הפעילה ארה"ב עשרות מטוסים שתקפו מטרות, גלים גלים, במרכז הבירה הלובית, טריפולי, ובבסיסי מחבלים ובסיסים אוויריים באיזור בנגאזי.

„אלמנט ישראלי" אחר הוא הנכונות לטפל בטרור בכח הזרוע, במסגרת הלוחמה בטרור — נטלו האמריקנים סיכון של פגיעה באזרחים, כך שהסיכוי שיפלו קורבנות אזרחיים אין בו די כדי למנוע את הפעולה בעתיד מצד ארה"ב.

בין הפעולה האמריקנית במפרץ סידרה ב־31 במארס דשנה, שהוגדרה כפעולה להגנת חופש השייט, לבין הפעולה בעומק לוב ב־15 באפריל השנה, שקיבלה את הכותרת האמיתית — לוחמה בטרור, קיימים מספר הבדלים נוספים, בתחום המדיני — ברור היום לחלוטין כי בוואשינגטון זכתה האסכולה הטוענת כי ניתן לרסן את קדאפי, ובלבד שהמדיניות נגדו תהיה עיקבית ומתמשכת לאורך זמן, זאת בניגוד לאסכולה שלא ראתה בפעילות הצבאית מענה יעיל לבעיית לוב — כמרכיב עיקרי בטרור הבינלאומי. בתחום הצבאי — כתוצאה מן התפיסה המדינית החדשה — אנו חווים בהסלמה בפעילות הצבאית, בין השאר בשל הביקורת שהוטחה כלפי הממשל מבית, על הפעולה החלקית במפרץ סידרה ב־21 במרס. מתקפה אווירית מוגבלת בהיקפה וביעדיה ב־21 במרס, בוצעה הפעם תקיפה אווירית מאסיבית, מעל יעדים מוגנים כתלקם, זאת תוך תידלוקים אוויריים ותיאום הדוק עם מטוסי ביון וליווי מנושאות המטוסים המשייטות מול חופי לוב.

בניגוד לישראל, לצורך פעולה זו שלא נעשתה במסגרת הכרזת מלחמה על לוב, חייב היה המימשל האמריקני לגייס את תמיכת הקונגרס ותמיכת מדינות אירופה. או לפחות את חלקן, לפעולה זו. זו גם אחת הסיבות להשהיית הפעולה במספר ימים. המדינות האירופאיות הרוצאות היום אמנם בשפה רפה כנגד הפעולה האמריקנית, צריכות להבין היטב כי התנגדותם בעבר ליוזמה האמריקנית להטיל סנקציות כלכליות על לוב, הביאה את המימשל לבחירה באלטרנטיבה האחרת שנותרה בידו — האלטרנטיבה הצבאית, אי לכך, קשה להן היום לבוא ולתקוף את המימשל על צעדו הצבאי.

מתוך הנסיון הישראלי בלוחמה בטרור, שארה"ב אימצה אותו, יש להניח כי אם יימשך העימות הלובי־אמריקני, הוא עוד יילך ויגבר. נדמה כי „גל ראמבו" המציף היום את ארה"ב, מהווה קרקע נוחה להמשך פעילות דוגמת זו האחרונה, כל עוד המחיר יהיה סביר.

אלכס פישמן

"המשמר" עתון יומי
عل همشمار صحيفة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב, טל' 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex; 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חורים 102–121, טל' 6–225125, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008, חיפה: 33134 רח' סבנזר 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040

צלצול מהיר

סמי נחמיאס, קצין חקירות במשטרת ישראל לשעבר:

סייעתי בתכנון לכידתו של פלאטו שרון באיטליה

אתה סייעת לצרפתים בנכיון ללכוד את פלאטו שרון באיטליה?

— כן. כשטיפלתי בהסגרתם של עבריינים אחרים לצרפת הכרתי הצרפתים את פלאטו שרון ואמרו: למה כבר אפשר לצפות מהמדינה שנותנת מקלט לעבריינים כפלאטו שרון? ואז אמרתי להם, כי נעשה למה שנרמה להם. לא כולם אוהדים את פלאטו שרון, ואני מכין בהתנדבות לעזור להם לתפוס אותו. ואז סייעתי להם להכין את לכידתו באיטליה.

איך?

— לא הייתי רוצה להכנס לפרטים. ממילא העניין לא הצליח, ומרגע שיצא פלאטו מהכלא האיטלקי היה ברור שלא יחזור אלי שוב.

אתמול האשים פלאטו את הדרג הבכיר של משטרת ישראל שסייע למעצרו באיטליה. האם ידוע לך על כך?

— יש לי הרגשה שמשטרת ישראל עזרה ללכוד אותו, אבל — אינני יודע בוודאות, ובכל מקרה — המשטרה מעריכה להכחיש.

כאיש משטרה ותיק — מה היא הרגשתך לנוכח שחרורו של פלאטו שרון?

— הרגשה קשה. היום כשאיזה גנב קטן מופיע בפני שופט הוא יכול לומר לו: אתה שופט אותי על שיק שחור, כשארכיגנב הזה התקבל אתמול בלוד כמו גיבור. ממש לא יאומן איזה אהדה יש לגנב הזה בארץ. ואני רוצה לומר לך — כשאנחנו מטפלים בעבריינים אנחנו בודקים תמיד את ההבדל בין מעל לכשל. או כשנך־אדם אומר לנו: תראו, נכשלתי. אני לא גנב. תנו לי לעבור ולהחזיר את הכסף. אבל כאן מדובר במה שבית־המשפט הצרפתי הגדיר כהונאה ותרמית וקרת־רוח של מי שמעל בכוונה תחילה בכספי אנשים קשי־יום ומל את גימלאותיהם. ואז הוא מגיע לארץ וחי כאן כמיליונר.

היכן עומדים הליכי ההסגרה שלו לצרפת היום?

— בג"ץ כבר קבע שהוא בר־הסגרה. כל שנותר לשר המשפטים הוא לקיים את החלטת בג"ץ, ולא ברור לי למה זה לא נעשה עד היום.

אתי רונאל

שיחת היום

הנוכל חזר „הביתה"

למדינת ישראל גיבור חרש התפור על פי הנורמות ההכרתיות של ימינו: פלאטו־שרון, עבריין המבוקש זה עשר שנים על־ידי שלטונות צרפת בגלל מעשי הונאה, גניבה ורמאות הצליח להימלט מאיטליה ב„מבצע כמו נסיכי — זיוף תעודות וצביעת שיער ראשו, ונחת בארץ כמו אחד מאסירי ציון. לפחות אפשר להתרשם מקבלת הפנים שלה זכה בכלי־התקשורת וגם צבר חלק מן הציבור.

לבושתנו הרבה מדינת ישראל הופכת מקלט לפושעים ואיש מן הממסד הממשלתי אינו פוצה פה נגד התופעה המבישה הזאת. הוא עוד מעז להתגאות ולספר, כי מבצע ההצלה (!) הסתייע בקהילה היהודית באיטליה ובחוגים פוליטיים בארץ, שכשמם לא נקף. הוא מבלף כמובן, כמו שריסה את כל אנשי בעלי החסכונות הקטנים בצרפת שאת כספם גזל ונמלט מידי המשפט והצדק ועומר עדיין נגרו.

האיש שבנה כפרי פטיומקין בארץ ובזכות הבטחות שווא הגיע אף לכנסת ישראל, הפר התחייבותו לשלטונות איטליה וברח לארץ בתקוות ש... האומגם עובדה זו בלבד אינה מחייבת את המשטרה לחקור את התנהגותו של פלאטו־שרון בוטח בעצמו, הוא עוד ירצה לרוץ שוב לכנסת כמי שהוא להעלאת קרנה של מדינת ישראל על־ידי מבצע הבריחה הנועז שלו מאיטליה.

לישראל גיבורים חדשים, אות לתמורות העתים. פושע סלילי נמלט הופך לאהדת הציבור, לא מעט בעזרתה הארוכה של התקשורת. מ. גס

אמש ב„מבט שני"

„לחיות עם הכאב"

בתוכניתם „לחיות עם הכאב" עשו ישראל סגל וחיים יבין כמעט את הבלתי־אפשרי. הם הציגו מצב שהוא מעבר ליכולת ההשגה והתפיסה של מרבית הצופים — ובכל זאת אמרו דבר בעל משמעות. ראשית תודתנו לעורכים בכך שהבינו מלכתחילה כי אי־אפשר לתאר כאב, או לצלם סבל. או לספר על הצער הנורא הזה — ולעשות את כל אלה מובנים ומוחשיים לכל שלא התנסה בכך. הם לא ניסו לעשות זאת כלל, לפיכך, לעומת זה, הם ניסו להתייחס לשאלות שעשויות להיות מובנות גם לציבור הרחב: למה נגזר הוהרה השכול מהחברה? אילו יחסי גומלין מתרקמים בינו לבין חברו שכול האסון?

גם לשאלות אלה אין תשובה אחת חד־משמעית. הכרה בקיבוץ נורית מספרת שחבריה „חשים אותה", כביטוחה, ומנסים להקל עליה. אב שכול בעיר, מתלונן על התרחקות חבריו, על חששותיהם, אפילו על סירובם להסתכל בפניו. היו גם תשובות אחרות, כולם מנוסחות באיפוק גדול, ספק פנים עצובות. היו גם תשובות אחרות, כולם מנוסחות באיפוק גדול, ספק קורע לב. גם עורכי התכנית היו מאופקים מאוד, משתתפים בצער מתוך הבנה ומתוך סקרנות אוהדת. לא היו צילומים דרמטיים, לא היו חיתוכים מרעישים של תמונות יגון, לא היה שום פעלול טכני. הצגנים בכיות לא, למרות דבר אחד, שממילא אין־ללמור־אותו בשום פנים ואופן — אבל, לעומת זה, צריך חצופים בעקבות התגובות להרהורים גולים ורציניים על ההכרה שנגזרה החורים השכולים, ועל מה שאולי ניתן לעשות בעניין — ובכך כבר עשו את כל שבוי „מבט שני" אתמול בערב.

גדי יציב

הננו מודיעים בצער על מותה של

אמא זלדה דנון (צרפתי)

ומשתתפים בצער המשפחה

הלוויה תתקיים היום, 16.4.86, בשעה 15.00

המכה האמריקנית השנייה

רק תאצ'ר וקוהל בעד רייגן

מאת מאיר בליך, ואהרן ניר, כתבי „על המשמר" וסוכנויות הידיעות

לונדון. — ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, נאלצה להתגונן בפרלמנט מפני התקפה חריפה של האופוזיציה על ההיתר שנתנה לאמריקנים לעשות שימוש בבסיסיהם בבריטניה להתקפתם על לוב.

„היו לנו הוכחות מעבר לכל ספק על המעורבות הלובית בטרור הבינלאומי. ההתקפה האמריקנית היתה ניסיון לפגוע בטרור", אמרה. היא טענה, שהתקפה האמריקנית היתה במסגרת החוק הבינלאומי כפעולה של הגנה עצמית. „כמה זמן אפשר להמתין, להיות פאסיבי ולא לעשות שימוש בזכות ההגנה העצמית", שאלה. „ארה"ב ניסתה למנוע את הטרור הלובי בדרכי שלום, אך ללא הצלחה".

כתבות מצונזרות

2 רשתות הטלוויזיה הקרינו כתבות של שליחיהם לטריפולי. כתבות אלה, המצונזרות בידי הלובים, הראו את הפגיעות במטרות ובאוכלוסיה אזרחית. רגש רב ניתן לאיומי התגמול שהשמיעו שופריו של קדאפי.

החשש מטרור לובי ישיר נגד בריטניה, ופחד שמעגל הדמים יתרחב, נשמע בדברי האופוזיציה. הם תקפו את היקפה של ההתקפה. את ה„צ'ק הפתוח" שנתנה תאצ'ר לנשיא רייגן ואת העובדה שפעולה מעין זו לא תניב את התוצאות המבוקשות.

אתמול בשעות הבוקר התכנס הקבינט הבריטי, כדי לראות את ההוכחות לטרור הלובי. בערב הן יומצאו גם למנהיגי האופוזיציה. לא יהיה בכך כדי לשכנעם, שהאמריקנים לא פעלו בניגוד לחוק הבינלאומי ובניגוד לעצה האירופית.

לעת עתה לא נמסר על נפגעים בריטיים ו־5000 האזרחים הבריטיים בלוב התבקשו „להרכין ראש". אמצעי־ביטחון נוספים ננקטו בשדות־התעופה בבריטניה ובכל הנציגויות בחו"ל.

קראקסי מגנה

בישיבת חירום של שני בתי־הפרלמנט באיטליה, ראש־ממשלת איטליה בטינו קראקסי הביע את התנגדותה של איטליה לפעולה האמריקנית, שיש בה, לדעתו, להביא להתלקחות נוספת של הקנאות ושל פעולות טרור.

קראקסי התלונן על כך, שאמריקה התנכרה לעמדה המשותפת של ארצות השוק נגד פעולה צבאית. „איני יכול לחזות כעת את המשך התפתחות העניינים. הכל כעת יותר קשה ויותר מסוכן ויש לעשות הכל כדי שהמצב לא ידרדר", אמר.

קראקסי הודיע, שהמטוסים האמריקניים לא טסו בדרכם ללוב מעל לטריטוריה האיטלקית.

הוותיקן מתנגד

גם דובר הוותיקן הודיע, שהכס הקדוש מתנגד לפעולות צבאיות ליישוב סכסוכים. הוותיקן מודאג מגורלו של נציגו בטריפולי, הבישוף ג'ובאני פרטינלי, שנאסר יחד עם שלושה נזירים ונזירה ממסדר הפרנציסקנים. בוותיקן תמהים על סיבת המעצר המפתיע. הקונסול האיטלקי בטריפולי הודיע, שהמאסר בוצע על־ידי „ועד מהפכני" מקומי, החוקר את הנאסרים בעניין „ריגול" משוער.

אולם עיתונים איטלקיים רבים סבורים, שקדאפי התכוון בכך להביע את מורת־רוחו מביקורו של האפיפיור בבית־הכנסת היהודי ברומא.

בינתיים, הולך וגדל באיטליה גל הפגנות אנטי־אמריקניות נגד הפצצת לוב. הפגנות המוניות כבר התקיימו בטורינו, נאפולי, ונציה וברומא — מול בניין השגרירות האמריקנית.

חברת התעופה הלובית הודיעה אמש כי בוטלה טיסתה היומית מטריפולי לשדה־התעופה פיומי־צ'ינו ברומא. לא ניתן הסבר לביטול הטיסה.

כינוס אירופי מיוחד

שרי החוץ של 12 מדינות השוק האירופי המשותף, יתכנסו מחר בפאריס כדי לעמוד על ההשלכות של ההתקפה האמריקנית על לוב וכדי לנסות ולגבש מדיניות משותפת.

לפי מקורות דיפלומטיים מערביים, רוב מבין 12 המדינות מתנגד להפצצות ומקווה לשכנע את ארה"ב להימנע מפעולות צבאיות נוספות נגד טריפולי.

בפאריס נמסר, כי צרפת לא התירה למטוסים האמריקניים לטוס מעל תחומה בדרכם ללוב.

משרד החוץ הצרפתי פירסם הודעה בה נאמר, כי צרפת „מצטערת על ההסלמה הבלתי נסבלת של הטרור אשר הובילה לפעולת־תגמול שהיא עצמה תחריף את האלימות".

גם חברים סוציאליסטיים בפרלמנט האירופי הצטרפו לביקורת על הפשיטה והגדירו אותה כ„מעשה טירור".

קוהל מצדיק

קאנצלר מערב־גרמניה, הלמוט קוהל, הצדיק את ההתערבות האמריקנית, והאשים את קדאפי, כי „התיגרה בקהיליה הבין־לאומית על־ידי תמיכתו בטרור".

במסיבת עיתונאים הוסיף הקאנצלר: מי שמטיף תמיד לאלימות, כמו הקולונל קדאפי, חייב לצפות לכך כי קורבנותיו „יגנו את עצמם".

ראש ממשלת ספרד, פיליפה גונזאלס, גינה אתמול את תקיפת המטוסים האמריקנים בלוב.

הפגנה אנטי־אמריקנית מחוץ לקונסוליה האמריקנית בברצלונה, במחאה על הפעולה הצבאית בלוב. (צילום: אי.פי.)

פציפיסט בריטי מפגין ליד גדר בסיס צבאי אמריקני ליד אוקספורד, במחאה על ההיתר שנתנה תאצ'ר לריגן, להפעיל משם מטוסים נגד לוב. (צילום: אי.פי.)

בהלה באירופה — התיירים האמריקנים נוטשים בגלל פעולות הטרור

מאת ג'ו גדזוף, כתב סוכנות רויטר בלונדון

בשביל תיירים אמריקנים המתוכננים לצאת בקיץ לחו"ל, דרום האוקינוס השקט הוא „אין". אירופה איננה עוד פופולרית, ולמכור שוט שעשועים בים־התיכון לתושב טכסאס זו היא משימה קשה יותר מאשר למכור ביקיני בקוטב הצפוני. דיסנילנד יכולה לצפות לשנה טובה מאד, בשל ריבוי פיגועי הטירור שהיו לאחרונה באירופה ובאיזור הים־התיכון.

אזרחי ארה"ב גורסים, כי הפכו ליעדים קלים מדי עבור חוליות חוסול ערביות. והם אינם ששים עוד להגיע לנמלי־תעופה באירופה, להשתזף בסיפון העליון של אוניית־פאר בים־התיכון או לסעוד במסעדת־פאר בפאריס.

אמריקנים רבים סבורים, כי נמאס להם לשחק ברולטה רוסית והם נבהלו מקציר הדמים הגובר והולך של הטרור בשנה שעברה. הם החליטו כי די להם בכך.

בקיץ הקרוב יזרמו הרבה פחות דולרים לקופות הרושמות בבוטיקים לאורך ויה קונדוטי ברומא, פחות אמריקנים ישבו ללגום בבר של הארי בפאריס, והרבה פחות תיירים יבואו לשתות תה במלון ריץ.

ביטולים בבתי־המלון

„המצב קשה מאד, היו לנו ביטולים, בקנה־מידה מלחיץ, בשל החששות מפני התקפות טרור", אמר פטר רובארץ, מנהל מלון ה„פאר הוטל" בהיידלברג שבמערב־גרמניה. הוא הוסיף: „הזמנה אמריקנית אחת בוטלה את הוועידה השנתית שלה שאמורה היתה להמשך שלושה ימים, וכתבה בהסבר, כי לא שמה לב קודם לכן, כי כמעט כל יומיים יש פיצוץ בהיידלברג. משום קשה להאמין זאת".

דובר לשכת התיירות המערב־גרמנית, ריצ'ארד באחטה, אמר, כי ירידה ניכרת. אך עדיין אין לנו מספרים מבוססים". הוא אמר, כי לשכת התיירות הגדילה את הפירסומת ומציעה סיורי־הכרה טסים לסוכני נסיעות, במאמץ לפעול נגד הפירסומת הגרועה.

בשיקאגו אמר סוכן הנסיעות ג'ו חאדד: „ברגע זה חייתי צריכים לקבל הזמנות רבות לאירופה. אך הן פשוט אינן מגיעות". סוכן נסיעות אמריקני אחר אמר, כי רוב התיירים האמריקנים שכבר הזמינו טיסות לאירופה „הקפיאו את ההזמנות. ואילו אלה שתיכננו לצאת לאיטליה, פשוט ביטלו אותן... העסקים מצויינים עתה לטיורים באלאסקה. מכיוון שאיש איננו מעז לצאת לים התיכון... האמריקנים היחידים שיהיו בקיץ תנופחו בים־התיכון — יהיו כנראה אלפי החיילים בצי ה־6..."

אובדן הכנסות

אובדן ההכנסות של התיירים האמריקנים מדאיג במיוחד את איטליה, שם הכניסו האמריקנים 17 אחוז מההכנסות של התיירות מחו"ל.

פקידים של משרד התיירות אמרו, כי איטליה מוצאת עתה 4 מיליוני דולר למטרות פירסומת בארה"ב, כדי לבטל את התוצאות של פיגועי הטרור, הירידה של הדולר, והחששות שעשו לאחרונה בעניין היינות המורעלים.

בצרפת, בה התיירות היא הענף השני בחשיבותו, חוששים השלטונות, כי פיגועי הטרור וחולשת כוח־הקנייה של הדולר, יתבטאו בירידה ב־25 עד 30 אחוז בתיירים שיבואו מארה"ב. גם יוון, הזקוקה מאוד למוניטים שמביאים עימם התיירים, חוששת מירידה תלולה בתיירות. אשתקד ביקרו שם קרוב לחצי מליון אמריקנים, הם היוו רק אחוז קטן מכלל התיירים, אך הוציאו במעט מכל כספי התיירים.

גם מפעילי תיירות בבריטניה צופים ירידה תלולה במספר התיירים האמריקנים, בשל הטרור וחולשת הדולר. „אני מצפה לירידה של לפחות 20 עד 25 אחוז, זהו אומדן שמרני", אמר ג'ון בוז, יו"ר התאחדות מפעילי התיירות הנכנסת בבריטניה.

מטוס הפצצה אף־111 מתודלק באוויר בדרך מאנגליה ללוב. (צילום: אי.פי)

אף־111 — המטוס שהתאים למשימה בלוב

מאת זאב בליצר.

כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — צמרת הפנטגון הצדיקה אמש את החלטתה לעשות שימוש במטוסי הקרב־הפצצה אף־111 המוצבים בבריטניה, במתקפה נגד לוב.

פקידי הפנטגון אמרו, שהאף־111 הוא המטוס המתאים ביותר למבצע הפצצה מדויק, יותר מאשר מטוסי אי־6 ואי־7 המוצבים בבסיסים קרובים יותר למטרות הלוביות. שילוב של אף־111 ואי־6 ו־7 הוא שפעל אתמול.

האמריקנים השתמשו בפצצות מסוג „סמארט" המונחות בקרני לייזר, נגד המטרות הלוביות שתוארו על־ידי דובר הבית־הלבן, כ„התשתית הטרוריסטית של קדאפי — מערכות הפיקוד והפיקוח, הביון, התקשורת, הלוגיסטיקה ומתקני האימון".

כוח־אש גבוה

פקידי הממשל אמרו, שהם רצו לרכז כוח־אש גדול ככל האפשר בעת המבצע, וזאת הסיבה שהיה צורך במטוסי האף־111.

איטליה סירבה להרשות לארה"ב להפעיל את המטוסים האמריקניים, פאנטום אף־4, המוצבים בתחומה.

אמש נמסר, כי מטוס אף־111 שהיה מעורב בהפצצה, עדיין נעדר ועימו שני אנשי צוותו. ההודעה האחרונה שהתקבלה מהטייס הייתה, שהמטוס נפגע על־ידי אש האויב. מבצע חיפוש נרחב התקיים אתמול, בניסיון לאתר את המטוס והצוות.

מטוס אף־111 נוסף אולץ לנחות בבסיס אמריקני בספרד, לאחר שחלה תקלה במנועו. יותר מ־16 מטוסי האף־111 שבו בשלום לבסיסיהם באנגליה.

כל מטוסי האי־6 והאי־7 שבו אף הם בשלום, לשתי נושאות המטוסים שעליהם הם מוצבים, מול החוף הלובי.

תודלקו מספר פעמים

מזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ, ושר־ההגנה, קספר ויינברגר, אמרו, כי צרפת סירבה להתיר לארה"ב לטוס מעל שטחה, וכך היה צורך שמטוסי האף־111 שבאו מאנגליה, ישתמשו בנתיב ארוך בן 2800 מייל עד למטרות בלוב, מסלול שעקף את חצי האי האיברי. המטוסים תודלקו כמה פעמים באוויר.

הנשיא רייגן אמר אתמול — „לבעלי בריתנו באירופה ששיתפו עימנו פעולה — תודת העם האמריקני נתונה לכם. אירופים שזוכרים את ההיסטוריה, מבינים טוב יותר שאין ביטחון בריצוי הרוע. אי־הענקת מקלט לטרור חייב להיות יסוד המדיניות המערבית" — אמר רייגן.

יותר מ־400 אמריקנים נהרגו בפעולות טרור מ־1973 עד 1985

וושינגטון. — יותר מ־400 אמריקנים מצאו את מותם, בין השנים 1973 ו־1985, בהתקפות טרור שאירעו בעיקר במזה"ת ובאמריקה הלטינית, לפי דו"ח חדש של משרד־החוץ האמריקני.

דו"ח זה, שפורסם ביום שני, מפרט את פעולות האלימות הטרוריסטיות, שבמהלכן נהרגו אמריקנים, ואת חטיפותיהם של אמריקנים שעקבותיהם נעלמו.

הדו"ח מונה 154 התקפות בין 1973 ו־1985, אשר עלו בחייהם של 412 אמריקנים, מדורג לפי אזורים. תופסת אמריקה הלטינית את המקום הראשון במספר הפיגועים, עם 56 התקפות, ואחריה המזה"ת (34), אירופה (19), אזור הים השקט (19) ואסיה (11).

אשתקד נהרגו 25 אמריקנים, ביניהם 7 אנשי צבא. זו היתה קציר־הדמים הקשה ביותר במהלך 13 השנים, להוציא 1983 כאשר בפעולות טרור נפגעו 266 אמריקנים, ביניהם 241 נחתים שנהרגו בפיצוץ המטה שלהם בביירות, פיגוע שעליו קיבל „ג'יהאד איסלאמי" את האחריות. אותה שנה נהרגו 16 דיפלומטים אמריקנים בפיצוץ של מכונית תופת ליד שגרירות ארה"ב בביירות.

מספר פיגועי הטרור נגד אינטרסים אמריקניים הסתכם אשתקד ב־28, לעומת 16 ב־1984, 12 ב־1983 ו־6 ב־1973.

הדו"ח גם מוסר פרטים על מספר ארגוני טרור שביצעו פיגועים נגד אמריקנים, בראשם הקבוצה של אבו־נידאל, הנחשבת על־ידי ארה"ב כאחראית למעשי הטבח בנמלי־התעופה של רומא ווינה בסוף השנה שעברה. ברומא נהרגו 5 אמריקנים. בין הקבוצות האחרות, גם סנדרו סמים באמריקה הלטינית ו„ג'יהאד איסלאמי".

מראשית השנה הנוכחית, נהרגו 4 אמריקנים בפיצוץ במטוס טי.וו.א. ביוון ובפיצוץ בדיסקוטק במערב־ברלין. (ע"ר)

צמרת השלטון בישראל מחייבת פעולת האמריקנים נגד לוב

מאת קאסם זייד, בצלאל עמיקם ודליה שחורי, כתבי „על המשמר"

„מה אתה מצפה, כשלוב שולחת הוראות לרצוח חיילים אמריקנים במועדון לילה בברלין, אתה רוצה שממשלת ארה"ב תאמר: הודו לה'?"

כך הגיב אתמול ראש־הממשלה, שמעון פרס, על ההתקפה האמריקנית על לוב. בנאום שנשא בקבלת־הפנים שערכה עיריית נצרת לו ולשר עזר וייצמן.

דברי ראש־הממשלה באו בתגובה על דברי ראש עיריית נצרת, ח"כ תאופיק זיאד, שיצא בהתקפה חוצצת נגד ארה"ב.

ראש־הממשלה הוסיף: „אני רוצה לומר כאן ובאופן חד־משמעי, שהטרור לא ינצח. הוא ירצח והרוצחים ייפגעו". ראש־הממשלה הוסיף: „אנו רוצים לפתור את הבעייה הפלשתינית בדרכי מו"מ. הפלשתינים אינם אויבים שלנו ואין תחליף להידברות".

קיימות בעיות בנצרת

עוד אמר ראש־הממשלה, שאם הפלשתינים לא יקחו גורלם בידם ויעלו על דרך המו"מ, הם יהיו הקורבן של הסידור.

בהתייחסו לבעיות נצרת אמר ראש־הממשלה, שהמדינה תצטרך לטפל בבעיות הכבדות של העיר החשובה הזאת. פרס הודה, שאכן קיימות בעיות בוערות ויש לפתור אותן. לדבריו, מאז כניסתו של השר עזר וייצמן לתפקידו, הממשלה מנסה להעניק תקציבים שווים לרשויות הערביות. היא לא תרפה עד שתגיע לשיוויון לא רק בהכרזות אלא בפועל. „חובתנו לשרת את כל התושבים ואנו נעשה זאת", הטעים ראש הממשלה.

ראש עיריית נצרת, ח"כ תאופיק זיאד, אמר, שהמצאה האמריקנית על לוב מוכיחה שארצות־הברית היא הטירוריסט הגדול בעולם. זיאד הכריז: „אנו עם לוב ואנו מגנים את ההתקפה האמריקנית על לוב ומזהירים מסכנת התקפות נוספות באיזור".

קבלת־פנים

בקבלת־הפנים החגיגית לראש־הממשלה והשר עזר וייצמן, השתתפו ראשי הדתות ונציגי המעסרות בעיר. רחובות העיר קושטו בדגלי המדינה ובסמל העירייה.

בשעות אחה"צ נתקבלו האורחים על־ידי מאות חברי הסתדרות וחברי הנוער העובד במועצת הפועלים. פרס ווייצמן ערכו ביקור־נימוסין בביתו של חבר־הכנסת לשעבר, סיף אל־דין זועבי.

קבוצת פעילים מהתנועה המתקדמת, ביניהם חבר־הכנסת מוחמד מיערי ומתי פלד, קיימו הפגנה שקטה מול מרכז התרבות העירוני. שם נתקבל ראש־הממשלה. פעילי המתקדמת העלו כרזות וחילקו כרוז בו הם מברכים את ראש־הממשלה והשר עזר וייצמן לרגל ביקורם בעיר.

נציגי המתקדמת קראו לזרז את חקיקת החוק נגד הגזענות. לסיים את הכיבוש ולהכיר בזכות העם הפלשתיני להקמת מדינתו בצד מדינת ישראל. הם גם השמיעו גינוי חריף להפצצה האמריקנית בלוב.

הרצוג משבח

נשיא המדינה, חיים הרצוג, שיבח את נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, בעקבות הפעולה האמריקנית נגד לוב ואמר, כי „טוב שבראש העולם החופשי עומד מנהיג אמיץ כזה, לאחר שהאו"ם הוכיח חוסר־אונים ואוזלת־יד מוחלטת, באי נכונותו להתמודד עם בעיית הטרור הבין־לאומי".

הנשיא הרצוג אמר את הדברים בתשובה לשאלה, בעת מפגש שקיים אתמול במשכן נשיאי ישראל בבירה, עם מורים, תלמידים ובוגרים של המחזורים השני והשלישי של לימודי תעודות לעיתונות באוניברסיטת ת"א.

הנשיא סיפר לאורחיו, כי בתקופת כהונתו כשגריר ישראל באו"ם, הגיש מזכ"ל הארגון דאז, ד"ר קורט ואלדהיים, הצעת החלטה בגנות הטרור הבין־לאומי. אך עצרת האו"ם לא הייתה מסוגלת במשך השנים להסכים אפילו על ניסוח מעורפל ובלתי־מחייב על כך.

ישראל לא מעורבת

שר־הביטחון, יצחק רבין, רואה בפעולה האמריקנית בלוב מעשה חשוב, הממחיש את נחישות ארה"ב לרדת לעומק בעיית הטרור ולהצביע על המדינה המעניקה לו חסות.

יצחק רבין, שהופיע אתמול באוניברסיטה העברית בירושלים, סבור, כי מדובר בפעולת הגנה עצמית של ארה"ב נגד מדינה שהובילה בעידוד, הסתה וסיוע, לטרור בעולם כולו.

שר הביטחון הצהיר, כי ישראל לא הייתה מעורבת בפעולה וגם לא ידעה על עיתויה.

מגן העולם החופשי

שר־החוץ, יצחק שמיר, הביע אתמול תמיכה בפעולה הצבאית של ארה"ב נגד לוב. „כל הרוצה להדביר את הטרור ולשחרר את העולם ממכה זו", אמר, „צריך לפגוע קודם־כל באותן מדינות העוזרות לטרור, יוזמות אותו ועומדות מאחוריו".

שמיר ציין, כי משמעות פעולת ארה"ב היא, שהעולם החופשי לא יהיה יותר „הפקר להשתוללות הטרור" וכי בנקטה פעולה זו, הגנה ארה"ב על העולם החופשי כולו. שמיר נשאל על אי־תמיכת אירופה בפעולה ואמר, כי אין בכך חדש. „אירופה אינה מוכנה לפעול בגלוי נגד הטרור ומשטרים טוטליטריים, ומזל שקיימת ארה"ב", אמר.

שמיר הוסיף, בתשובה לשאלה על משמעות הפעולה האמריקנית בהקשר הסורי, כי גם לגבי סוריה זוהי התראה, שארה"ב מוכנה להגן על העולם החופשי מפני כנופיות הטרור.

דרישה לכינוס ועדת החו"ב לדיון באירועי שלשום בחברון

מאת פנחס ענברי ומוטי בסוק, כתבי „על המשמר"

המשטרה שיחררה אתמול שבעה מתושבי קריית־ארבע, שנעצרו שלשום בלילה בשעת פיזור אסיפת „שלום עכשיו" בחברון.

כתבנו מוסר, כי שום נעצר אינו קשור באלימות כלפי אנשי „שלום עכשיו". הם נחקרו בעניין הפרעה לשוטרים במילוי תפקידם והעלבת לשוטרים. בין העצורים ששוחררו יש כמה אנשי „כך".

רק להגנה עצמית

כן נעצרו שני חברונים על שהשליכו אבנים לעבר ההתקהלות של הישראלים אנשי „שלום עכשיו" והמתנחלים. מן האבנים האלה נופצה שמשת מכוניתו של ח"כ מתי פלד מן הרשימה המתקדמת.

ח"כ יוסי שריד הגיש אתמול תלונה במשטרה נגד שניים מראשי המתנחלים — ראש המועצה המקומית בקריית ארבע, שלום ואך וראש מועצת יש"ע, עתניאל שנלר. הוא מתלונן נגד על תקיפה.

ח"כ שריד אומר, כי השניים עמדו בראש ההתפרעות, הם היו חמושים באקדחים ומצוידים במכשירי קשר — ציוד שניתן להם לצורך הגנה עצמית ולא לשום צורך אחר.

אוזלת־יד

במברק ששלח ליו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אבא אבן, דורש חבר הוועדה, אלעזר גרנות (מפ"ם), כי הוועדה תכונס לאלתר לדיון מיוחד במאורעות שלשום בפאתי חברון.

גרנות טוען, כי יש הכרח בדיון דחוף בהתפרעויות המתנחלים החמושים בנשק צה"ל, בפגיעה בח"כים, ובאוזלת־יד של צה"ל באותו שלב של ההתרחשויות.

ראשי תנועת „שלום עכשיו" פנו אתמול לשר הביטחון, יצחק רבין, וביקשו להיפגש עימו בהקדם בעניין מאורעות שלשום בחברון.

ראשי התנועה דורשים, כי מערכת הביטחון תעמיד לדין, מיד, את ראשי המתנחלים שניסו לחבל בפעולות התנועה במלון פארק.

„שלום עכשיו" דורשת, כי עתניאל שנלר, מראשי גוש אמונים, ושלום ואך, ראש המועצה המקומית קריית־ארבע, שניצחו על ההתפרעויות בדרך לחברון, יועמדו גם הם לדין. „לא נסתפק בכך כי לדין יועמדו מתפרעים מקריים. אנחנו דורשים שתושם היד על ראשי המתנחלים, אלה שהסיתו ימים לפני האירוע כנגד משתתפיו".

האירועים ימשיכו להתקיים

דובר „שלום עכשיו" הדגיש, כי הוא וחבריו ימשיכו לקיים אירועים בשיתוף עם ההנהגה הפלשתינית המתונה בשטחים. התנועה הביעה שביעות־רצון מהעמדות המתונות אותן הציגו הדוברים הפלשתינים בכנס במלון פארק. אלה דיברו לראשונה, באופן פומבי ולפני קהל יהודי, על הכרה בישראל וחיים של דו־קיום בשלום.

„שלום עכשיו" הזהירה אתמול, כי אם לא תופעל מיד יד קשה נגד המתנחלים „נעלה שוב על הדרך שהוליכה לקיפוח חייו של פעיל התנועה, אמיל גרינצווייג".

המשטרה קוראת לציבור לגלות עירנות בפני מעשי־חבלה ופיגועים

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בירושלים וכתבי עתי"ם

המשטרה קוראת לציבור לגלות עירנות וזהירות בפני מעשי חבלה ופיגועים.

לאחרונה אירעו נסיונות לא מעטים לפיגוע על רקע עוין. בימים האחרונים, עם יציאת תלמידי בתי־הספר לחופשת הפסח, מורגשת תנועה ערה בריכוזי נופש ואתרי תיירות.

למרות הדריכות במשטרה אומרים אנשיה: „אין תחליף לעירנות הציבור". במשטרה מעודדים את הציבור להזעיק את המשטרה על כל מקרה של חפץ חשוד.

נתגלה מטען

עירנותו של שלום מלכה, מושבניק ממושב קלחים שבנגב, מנעה אתמול אסון בירושלים.

מלכה עבר בצהריים בשדרות אשכול — עורק תחבורה מרכזי בצפון ירושלים — והבחין מתחת לספסל ציבורי בשקית ניילון חשודה. הצצה בתוכנה גילתה לו כי המדובר במטען חבלה.

כתושיה רבה הזעיק את המשטרה וסגר את הרחוב ההומה לתנועה. עד מהרה הגיעה למקום ניידת וכה „במבי", חוליית המשטרתי, שפוצץ את המטען.

אבנים על כלי־רכב

אבנים הושלכו אתמול בצהריים על מיניבוס של תיירים שעבר באיזור חלחול. שמשת המיניבוס נופצה וכתוצאה מכך נפצעה תיירת והיא קיבלה טיפול במקום. כוחות צה"ל פתחו בסריקות.

כאותה שעה הושלכו אבנים גם בקלנדיה מצפון לירושלים, לעבר כלי־רכב שחלפו בכביש הראשי. לא היו נפגעים ושני תלמידים נעצרו.

גם במחנה הפליטים אל עטרה בנפת ג'נין, הושלכו אבנים על כלי־רכב חולפים אך לא נפגע איש. כוחות הביטחון פתחו בסריקות.

אבנים הושלכו על אוטובוסים של „אגד" שעברו ליד מחנה הפליטים ענבתה. מצפון לירושלים. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

כוחות משטרה וצה"ל מחפשים אחר מיידי האבנים.

נהרסו בתים

כוחות הביטחון הרסו אתמול אחר הצהריים 3 בתים של חברי חוליה, שהודו ברקירתו של מדריך התיירים הישראלי לפני כחצי שנה, בסבסטיה בשומרון.

כתב עתי"ם מציין, כי אחד מהשלושה נמלט לירדן מיד אחרי הרקירה, וכאשר חזר הסגיר עצמו לידי כוחותינו. בימים אלה מתנהל נגדם משפט בבית־הדין הצבאי, בשכם.

פרץ ינמק בבג"ץ מדוע לא ירשום גיורת רפורמית כיהודיה

צו על־תנאי נגד שר־הפנים, המחייב להשיב תוך 30 יום מדוע הוא מסרב לרשום עולה חדשה כיהודיה, על סמך תעודת גיור רפורמית — ניתן אתמול בבית־המשפט הגבוה לצדק בירושלים.

הצו ניתן בעתירתה של שושנה מילר, עולה חדשה מארה"ב, המאבקת זה חצי שנה על רישומה כיהודיה בתעודת־הזהות. העתירה הוגשה על־ידי עו"ד אהרן שפאר מירושלים ובה נטען, כי שר־הפנים חרג מסמכותו בכך שסירב לרשום את העותרת כיהודייה על פי תעודת־הגיור ולפי הודעתה, ובכך שהתנה את רישומה כיהודיה בהשגת אישור מבית־הדין הרבני על גיורה.

עוד נטען, כי סירוב זה אינו סביר ונוגד את לשון החוק המפורשת, את כוונת המחוקק ואת כללי המינהל התקין, וכי התנהגות משרד הפנים טמונה בחובה שיקולים ומטרות זרים, והיא בגדר אפלייה פסולה בין זרמים שונים של היהדות, בניגוד לחוק ולעקרונות מגילת העצמאות.

בעתירה מובאת תשובתו של שר־הפנים לשאילתה בנושא זה של ח"כ יאיר צבן. בתשובה זו אמר השר פרץ, כי משרד־הפנים נוהג לבקש אישור של בית־דין רבני לגבי כל גיור מחוץ לארץ. העתירה מציינת, כי בניגוד לטענה זו, הרי בעבר רשם משרד־הפנים כיהודים עולים שהציגו תעודות־גיור רפורמיות מארה"ב.

בנוסף לעתירה מתארת העותרת את המפגש שלה עם אנשי משרד־הפנים בתל־אביב. במפגש זה פירטה בפניהם את מעורבותה העמוקה והממושכת בחיים היהודיים. היא סיפרה להם, כי הייתה קורבן לאנטישמיות בקולורדו אך מעולם לא העלתה בדעתה כי תסבול מידי בני עמה. בתגובה יעץ לה הפקיד להסכים שתרשם כנוצרייה או לקבל תעודת־זהות ללא ציון הדת והלאום. לאחר שהביט בחטף בתעודת רישומה כיהודיה, אומרת מילר, נפלו כל הסבריה על פעילותה הענפה בקהילה היהודית ועל עבודתה בחינוך יהודי, שבמסגרתו חינכה ילדים לאהוב את יהדותם — על אוזניים אטומות.

הצו־על־תנאי ניתן על־ידי שופט בית־המשפט העליון, גבריאל בך. (עתי"ם)

אנשים ואירועים

תצלום כיפת מיסגד אל־אקצה מתערוכת „בלובן ירושלים" של פרג' פרי, שזכה בפרס בתערוכת „פוטוקינה" שנערכה בגרמניה. הפרס לתצלום — 8000 דולר.

כומתה ירוקה לחטיבת הנח"ל

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

4 שנים לאחר שהוקמה חטיבת הנח"ל, נערכים עתה דיונים לקראת הענקת כומתה ייחודית לחיילי החטיבה. מדובר בכומתה בצבע ירוק בהיר בהתאם לאופיו החקלאי של החייל.

חטיבת הנח"ל הינה אחת מחטיבות החי"ר הסדירות של צה"ל שטרם קיבלה כומתה משלה. לצנחנים יש כומתה אדומה, לגולני חומה ולחטיבת גבעתי הוענקה באחרונה כומתה בצבע סגול.

חיילי ומפקדי חטיבת הנח"ל קיימו בתוכם בירורים לקראת קבלת הכומתה ופנו לרמטכ"ל בבקשה כי יאשר את הכומתה הייחודית.

עיתונאי שנקנס על אי־גילוי מקורות מבקש ביטול קנס

העיתונאי בן־ציון ציטרין, שנקנס ב־100 ש"ח לאחר שסירב לגלות לבית הדין למשמעת של לשכת עורכי־הדין את מקורותיו העיתונאיים — מבקש מנשיא בית־המשפט העליון לבטל את הקנס.

בן־ציון ציטרין הגיש את הבקשה אתמול לנשיא בית־המשפט העליון באמצעות עו"ד חיים שטנגר. הוא טוען, כי לא היה מקום לאכוף עליו להסגיר את מקורותיו. הוא לא זומן לדיון בהתאם לחוק ולא הוסברו לו זכויותיו לפני הדיון.

כזכור, נקנס בן־ציון ציטרין בידי בית־הדין למשמעת של לשכת עורכי־הדין בתל־אביב. בית־דין זה שופט עורכי־דין באשמה שעשו פרסומת לעצמם, לאחר שתמונתם הופיעה בשבועון „העולם הזה". ודרישת בית־הדין מציטרין לגלות את מקורותיו, נוגדת את תקנון האתיקה של כותבי העיתונות.

בבקשה נטען, כי בית־הדין למשמעת חרג מסמכותו מאחר והחוק אינו מאפשר הטלת קנס העולה על 3 אגורות חדשות. החלטת השופט [illegible].

אושרו מסקנות בירור בתלונה נגד „על המשמר"

הוועד־הפועל של מועצת העיתונות, אישר מסקנות ועדת בירור בתלונה נגד „על המשמר" וכתבת העיתון חנה קים.

התלונה הוגשה על־ידי ניסן שאלתיאל, מנכ"ל החברה לפיתוח יפו העתיקה, על כתבה שהתפרסמה בעיתון „על המשמר" ביום 11.12.85 בכותרת של חנה קים „תל־אביב — תל־אביב". הכתבה עסקה בדו"ח מבקר עיריית תל־אביב־יפו לגבי פעילות החברה לפיתוח יפו העתיקה, והוא התפרסם בנובמבר 1985.

בתלונתו טען שאלתיאל, כי הכתבת לא טרחה לקבל את תגובתו בקשר לעניינים הנזכרים בכתבה ופי הכתבה סילפה את המציאות, עירבבה מין בשאינו מינו והעמידה סימני־שאלה לגבי יושרה של החברה שבניהולו. חמור מכל, לדברי המתלונן, הוא, כי הכתבה ערכה הקבלה בין החברה לפיתוח יפו לבין חברה עירונית אחרת שמנהלה הכללי עומד לדין בגין חשד בעבירה פלילית.

ועדת הבירור, בהרכב עו"ד יורם סמואל (יו"ר), רפאל אמיר ואלתר וולף, עיינה בתגובתה של חנה קים, בתשובת המתלונן לתגובתה של הכתבת ובפסק — בכתבה עצמה. לאחר עיון במסמכים אלה החליטה הוועדה שאין צורך לזמן את הכתבת ואת המתלונן לשמיעת טיעון בעל־פה, שכן העובדות עצמן אינן שנויות במחלוקת.

הוועדה קיבלה את המסקנות הבאות:

● הכתבה פותחת בהסבר כללי על הצורך, כי רישומים בספרי החשבונות של החברה יתבצעו כדיו או בדפוס, אך לא בעפרון. הואיל והכתבה עוסקת בדו"ח מבקר העירייה על החברה לפיתוח יפו העתיקה, אפשר להבין מהתייחסות זו ומהכתבה כולה, כאילו ספרי החשבונות של החברה נוהלו לפחות בחלקם — בעיפרון, ולא היא. קביעה כזו לא קיימת בדו"ח המבקר. המבקר קובע, כי רישומים בעיפרון נעשו באינדקס, במחברות עזר וברשימות שטרות — להבדיל מהשטרות עצמם. הוועדה מציינת, כי אף אחד מהמסמכים האלה אינו שייך לספרי החשבונות עצמם.

● בהמשך הכתבה מסבירה הכתבת, כי קיימת חומרה מיוחדת ברישומים בעיפרון, שכן, לדבריה, רישומים כאלה איפשרו „שילומים לא חוקיים תמורת עבודה מפוקפקים" בחברה עירונית אחרת. איזכור פרשת החברה העירונית האחרת בהקשר לסקירה על החברה לפיתוח יפו, אכן מעמיד סימני־שאלה לגבי יושרה של החברה לפיתוח יפו, כנטען על־ידי המתלונן.

● כאשר לצורך בקבלת תגובה מאת החברה, אין הוועדה מקבלת את טענתה של הכתבת כאילו היא פטורה מקבלת תגובה. הכתבת גורסת, כי כיוון שהיא רשאית להתבסס על דו"ח מבקר המדינה ללא הזדקקות לתגובה, כן היא פטורה מקבלת תגובה גם לגבי דו"ח מבקר העירייה. אולם הכתבה מביאה דברים מסוימים מתוך הדו"ח בצורה לא מדוייקת. הוועדה לא היתה עושה את הצורך בפנייה לקבלת תגובה, אילו היה מדובר במקרה שלפנינו בציטוט מדויקת מתוך דו"ח המבקר. אך בכתבה שלפנינו עסקה הכתבת בפרשנות ולא בציטוט מדויק.

לאור האמור לעיל קובעת הוועדה, שיש ממש בתלונתו של שאלתיאל [illegible]

מסייעים ונבוכים

בלונדון לא שטו להיסחף אל מערבולת המלחמה בטרור — עתה חוששים מנקמה

מאת מאיר בלייך, לונדון

כאשר התעוררו הבריטים לקראת יום עבודה או בטלה נוסף, נחתו 16 מטוסי תקיפה אפ. 111 אמריקניים בבסיסם שבמזרח אנגליה. שלושם בשבע בערב ושישי 18 מטוסים מן הסוג הזה לדרכם בת 6000 המיילין, יחד עם מטוסי התדלוק הנחוצים למשימה כזו. המראה זו התאפשרה לאחר שהאמריקנים קיבלו את רשותה של ממשלת בריטניה לקבלת שימוש בבסיסים אלה. עתה, כאשר בריטניה נסחפה בידי הנשיא ריגן למערבולת, חוששים הבריטים שהטרור יפגע בהם שוב.

„זה אנו נקו הראשון" אמרו הפרשנים. „בריטניה היתה המדינה האירופית היחידה שנאותה לשתף־פעולה עם האמריקנים. לנו לא קשה לעשות זאת, וגברת תאצ'ר שמוכה בטובה עם השליח האמריקני, גנרל וולטרס, וחקרה אותו היטב על ההוכחות הנדרשות בקשר למעורבות הלובית במעשה הטרור. נראה שההוכחות האמריקניות בקשר לטוהרתו לעתיד של הקולונל קדאפי וחומר מודיעיני שנאסף בתחנות הבריטיות, סייעו לגברת תאצ'ר לשכנע את חברי הקבינט שלה שהצעד האמריקני הוא במסגרת החוק הבינלאומי".

תאצ'ר היא בעלת־בריתו הנאמנה ביותר באירופה של הנשיא רייגן. הבריטים זוכרים גם את מאורעות כיכר סנט־ג'יימס, שם נהרגה שוטרת מאש אקדחו של איש השגרירות הלובית. הבריטים נאלצו לשחרר את כל הלובים ללא משפט ולהסתפק בניתוק היחסים הדיפלומטיים. הבריטים היו נתונים ביניהם. גם בלונדון יודעים שהתקפה מן האוויר אין בה כדי לחסל את הטרור, אלא לכל היותר — היא עשויה להגביר את שפיכות הדם. שלשום בהאג, בפגישת שרי החוץ האירופים, הם ביקשו לגבש פעולה תקיפה כדי להניא את האמריקנים מלפעול בכוח. הצעתם היתה, שהאירופים יצמצמו את פעילות השגרירויות הלוביות, יטילו מגבלות על כניסתם של לובים ויפסיקו את מכירת הציוד הצבאי. האירופים הסתפקו בגינויים.

בלונדון מודעים גם לעובדה שכ־5000 מאזרחיהם מוצאים שם את פרנסתם. זה שנתיים, מאז ניתוק היחסים, אומרת לונדון שאזרחים אלה נמצאים שם על אחריותם, אולם בשל שהותם שם סירבה בריטניה, יחד עם מדינות אירופה האחרות, להטיל סנקציות כלכליות על לוב. לאחר שגם פגישת האג לא הניבה דבר, לונדון לא עמדה יותר בלחץ האמריקני. לאחר מעשה אמר שר החוץ הבריטי ג'פרי האו, שארה"ב פעלה להגנה עצמית. לדבריו, לוב היא מדינה המעודדת ויוזמת מעשי טרור זה זמן רב. „היתה הוכחה ברורה שהם מתכוונים להמשיך ולפעול בדרך זו". — אמר.

מייד לאחר שניתנה ההסכמה הבריטית, החל חיל האוויר האמריקני, שאנשיו מאיישים שישה בסיסים בדרום־מזרח אנגליה, בהכנות. מטוסי תידלוק קיי.סי־10 הגיעו מעבר לאוקיאנוס, מטוסי התקיפה עשו אימוני הפצצה במסווה של תרגיל שתוכנן מראש. דוברי האופוזיציה מהליבור ומהמערך הליבראלי, סוציאל־דמוקראטי, הזעיקו את דעת הקהל נגד ההתקפה האמריקנית. דעתם היתה, שאם לאמריקנים יש הוכחות, על האמריקנים לפעול במסגרות הבינלאומיות הקיימות כדי לבודד את הלובים. דעתם לא נשמעה. לאחר ההתקפה הם לא היססו למתוח ביקורת.

דוברי הליבור עשו שימוש בנימוקים עניינים אך גם בדברי התחסדות. מנהיג המפלגה ניל קינוק כינה את המעשה טעות מוחלטת: „הפצצת מטרות אינה דרך אינטליגנטית ללחום בטרור. הבוקר יש לקדאפי יותר חברים מאשר היו לו אתמול". שר החוץ בממשלת הצללים, דניס היילי, בחר להדגיש את נושא החוק הבינלאומי. לטענתו, ארה"ב לא הצליחה להוכיח מעורבות לובית בפיגועי הטרור האחרונים ולכן לא היתה רשאית לפעול. הוא ופרשנים רבים הדגישו, שהפתרון צריך להיות במישור המדיני, קרי: פתרון הבעיה הפלשתינית.

גם מילולי

מאת עוזי מחנאימי

ההתקפה האמריקנית על מפקדתו של קדאפי מבשרת אולי יותר מכל את כשלונה של ההתקפה הקודמת. כי הרי גם האמריקנים יודעים שאת קדאפי יהיה קשה מאוד להפיל בהתקפה אווירית. נראה כי הפעם היתה ההתקפה האמריקנית, לפחות מהבחינה הצבאית, רצינית יותר וגם מכאיבה יותר.

אם בהתקפתם הקודמת החמיצו האמריקנים כמעט את כל יעדיהם, הרי שהפעם, ואולי מתוך הנחה שלא יוכלו כל שני וחמישי לתקוף בלוב, כיוונו את עצמם למטרות רגישות — לב ליבה של ממלכת קדאפי.

מה תקפו האמריקנים? בראש ובראשונה הותקפה מפקדתו של קדאפי בעזיזיה. נראה כי לאמריקנים היה מידע כי המנהיג הלובי שוהה במקום. הפעם, לא היו רחוקים מלקלוע. קדאפי אמנם לא נפגע, אך שני בניו נפצעו. דבר המצביע על כך כי המודיעין שבידי האמריקנים היה מדוייק, ההפצצה הזו על מפקדתו של קדאפי מזכירה לא במעט את התקפת חיל־האוויר על מפקדת ערפאת בתוניס. גם אז כמעט פגעו, ולטווח הארוך לא השיגו כמעט מאומה.

נקמה על ההחמצה

בנוסף למפקדה של קדאפי תקפו האמריקנים את אתר טילי הס.א. 5 באזור בנגאזי, זאת כנראה כנקמה על החמצתם את היעד בגיחה הקודמת. האמריקנים תקפו גם שדה־תעופה צבאי באיזור טריפולי, וכנראה גם כמה מחנות־אימונים של מחבלים.

השאלה העיקרית הנשאלת עתה היא, מה תהיה תגובתו של קדאפי ואיך תשפיע התקפה משופרת זו על מעמדו. בשלב זה קשה להעריך את השפעת ההתקפה האמריקנית, כיוון שעדיין לא ברור אם השיגה את מטרותיה. אולם בהנחה שהפעם קלעו האמריקנים טוב יותר למטרה סביר שקדאפי מתחיל להיות בצרות. גם אחרי ההתקפה האחרונה עלתה קרנו של המנהיג הלובי בעיני עמו ובעלי־בריתו. הרי שבעקבות ההתקפה על ליבה של טריפולי יש להניח כי כמה לובים. לאו־דווקא מיריביו. יתחילו לשאול את עצמם אם כל הטירוף הזה כדאי להם.

החיפזון הסורי להתייצב לצידה של לוב מובן: התרומה הסורית לסינדרום הטרור שקולה לזו של לוב ואולי אף עולה עליה ■ עזרה מורלית צפויה מדמשק; עזרה מעשית — קשה להניח

עזרה מ.ידידים

התגובות בעולם הערבי ישפיעו על יכולתו של קדאפי לצאת מחוזק גם מהתקפה זו. קדאפי זקוק עתה לעזרה מוראלית יותר מאשר חומרית. אין זה מפליא, שהנשיא אסד התעורר שלשום בחמש לפנות בוקר מטלפון של קדאפי. אשר ביקש לו — בין הראשונים בעולם — על ההתקפה.

ואכן, סוריה היתה המדינה הערבית הראשונה אשר יצאה בקריאות עידוד ותמיכה לקדאפי. שופרות התעמולה של הסורים כינו את ההתקפה „ברבארית", והדגישו כי סוריה תעמוד לצידה של לוב. קשה להניח כי הסורים ינקטו בצעדים מעשיים, אולם החפזון להתייצב לצידה של לוב מובן: התרומה הסורית לסינדרום הטרור בעולם שקולה לזו של לוב, ואולי אף עולה עליה.

מצרים, כהרגלה, שבוייה בפיצול אישיות חמור, מהססת להגיב. בדיוק כפי שעשתה לאחר ההתקפה האמריקנית הראשונה. הבעיה של המצרים ברורה: מצד אחד הם שמחים לכל מכה קטנה כגדולה שסופג קדאפי מארה"ב. מצד אחר — הסולידאריות הערבית מחייבת תגובה פרו־לובית. ונראה כי בסופו של דבר כך גם יגיבו.

המאבק האמריקני בקדאפי עבר ללא ספק לשלב חדש בעקבות ההתקפה שלשום. שוב אין מדובר בתגובה אמריקנית נזעמת, אלא בהכרזת מלחמה, מלחמת חורמה. נגד הטרור הלובי. קשה מאד להעריך מה תהיה תגובתו של קדאפי הפעם, אך ניתן להעריך, בהנחה שמדובר באדם אשר כילכל עד כה את צעדיו בתבונה, כי יתן לחמת הזעם האמריקנית לשקוע, ויבחר את הזמן והמקום המתאימים כדי לנקום.

האוייב התת־קרקעי

„אולם העם" האולטרא־מודרני בטריפולי גדוש אלפי בני־עשרה לובים, שאיש מהם אינו מבוגר בהרבה מבן 17, ורבים מהם קרובים לגיל 12. עונדים סרטים מהמכניים בצבע ירוק־בהיר מצפים הם בשקיקה לשמוע את הגיבור היחיד שידעוהו מעודם: הקולונל מועמר קדאפי. הקריאות ההיסטריות „מוות לארה"ב" ו„המהפכה שלנו תעמוד לעד" מתחילות להתגבר. כמה בנות בוכות בכי היסטרי. אחת מהן מתעלפת. לבסוף מגיע קדאפי. פורצת מהומה כללית.

זהו תיאטרון מכויים בקפידה, שנועד לשכנע את הלובים כי קדאפי הינו בלתי־מנוצח, שישלוט לעד אף לאמיתו של דבר נחלשת והולכת אחיזתו של קדאפי על לוב מדי יום ביומו. ואם רודנותו בת 16 השנים של הקולונל תיקלע לצרות, הרי הסיבה הראשית לכך תהיה ההידרדרות המהירה של המשק — והאופוזיציה הפוליטית הצומחת בעקבותיה — ולא הנשיא רונאלד רייגן. זה לא יוכל להימשך: מחסור בכסף פורם את המהפכה הפוליטית של קדאפי. מחיר הנפט ירד ל־15 דולר. החבית בעיצומה של מלחמת מחירים בינלאומית, ודבר זה פוגע עמוקות במנגנון הפיננסי של קדאפי. הכנסותיה של לוב מנפט כבר ירדו ביותר מ־50 אחוזים בשלוש השנים האחרונות. תוכנית הצנע שהנהיג מנהיג לוב תחמיר ותלך. התרעומת לא תשוכך עוד באמצעות פטרודולארים.

מאבקי כוח תת־קרקעיים

מטריפולי ועד למחנות צבא נידחים במדבר פורצים מאבקי כוח תת־קרקעיים בין הצבא והמשטרה המסורתיים לבין מספר גדל והולך של חברים צעירים פנאטיים של הוועדים המהפכניים. אותם בני־עשרה, דור מהפכני בדומה למשמרות האדומים של מאו טסה־טונג, נהפכו לבסיס ותמיכה הבטוח האחרון בקדאפי. מורה לובי בגיל העמידה אומר בגילוי־לב מסוכן: „זה טירוף ולא יוכל להימשך".

לובים. השומרים עדיין על נאמנות לקדאפי, טוענים שבעיות ארצם אינן אלא זמניות. „תמיד נמצא שווקים לנפט שלנו", אומר המייג'ור עבד א־סאלאם ג'אלוד, האיש מס' 2 של קדאפי, אך ניהול כלכלי כושל במרוץ ענק מחמיר את מצבה של לוב. קדאפי השקיע את ארצו ביותר מדי תוכניות פיתוח דמיוניות. עתה, כאשר מחירי הנפט יורדים, היא מפגרת בתשלום החשבונות לאותם אלפי זרים, שבעבר זרמו ללוב כדי לבנות בתי־חולים, בתי־ספר, אוניברסיטות ובתי־חרושת. תוכניות ראוותניות, כגון מפעל לתכת אלומיניום בסך מיליארד דולר, כבר נפסקו וחלק מהן עומד לפני הפסקה. הדבר מנחית על קדאפי מהלומה, שממנה לא יתאושש לעולם. עם ירידת מחירי הנפט נאלצו כל המדינות המפיקות נפט להנהיג קיצוצים. אך תוכנית הצנע של לוב היא בין האכזריות ביותר. בן לילה הפסיקו מוסדות ממשלה השוכים פשוט לפרוע את תשכורותיהם. מאחר שהבנק המרכזי של לוב הפסיק העברת מטבע חוץ ליבוא בלתי־הכרחי.

הלהיט הצרכני: מגהץ אדים

לבסוף עשוי להתברר, כי בעלת הברית הטובה ביותר של רייגן היא הירידה במחירי הנפט. נוכח הירידה בהכנסות הנפט של לוב, לא יהיה קדאפי כמעט עוד מסוגל לשנות מהלכים ולהתחיל להוציא כסף בתקווה לקנות לעצמו ידידים. לדברי פקידים לובים כבר מכין הוועד העממי הכללי — מה שהוא בערך הקאבינט של לוב — תקציב מקוצץ יותר מאי־פעם, לקראת ישיבתו בחודש הקרוב.

קדאפי מגלה כי המציאות העולמית של תעשיית הנפט היא אוייב מסוכן הרבה יותר מן הסנקציות של רייגן.

ירידת מחירי הנפט פוגעת קשה יותר במשטרו של שליט לוב מאשר כל התקפה מבחוץ

לאן יפנה קדאפי? אלפי האנשים המגיעים מן הגוש הסובייטי יוכלו להתמודד עם חלק מן הקשיים הכלכליים. הסימנים לנוכחותם הולכים ומתרבים. תלמידות בית־ספר מטיילות במשב רוח מרענן ברציף הנמל, בטווח ראייה מן הצריח של צוללת תוצרת בריה"מ.

ההתרגשות הגדולה ביותר באיזור העיר התחתית, שנבנה על־ידי האיטלקים בראשית המאה, היא זו שבתור לפני חנות המנוהלת על־ידי הממשלה, שם מחכים ההמונים כדי לקנות את הלהיט הצרכני האחרון: מגהץ אדים מתוצרת פולין. העולה 55 דולארים.

המחיר שקדאפי ישלם הוא, שארצו תפול יותר ויותר לידיה של מוסקבה. עוברי הגוש הסובייטי, קרוב לוודאי, לא יהיו מסוגלים להחזיר את הפרוייקטים הגדולים ביותר של קדאפי ואף לא להחזיר את משקה של לוב לפעילות מלאה — בשם שלא היו מסוגלים לכך גם בווייטנאם או בקובה. הגיון הכלכלי של לוב יימשך.

(ג. ביזנסוויק)

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

התורה השלישית

מאת ליסה אנדרסון

תפיסת הקולונל מועמר קדאפי בבזה, מאמציו לערער משטרים ברחבי העולם, זילזולו בנורמות ובמנהגים של התנהגות בינלאומית, הביאו למטרה לזעם ולבוז כלליים. הנשיא רייגן כינה את מנהיג לוב „משוגע". הרוסים רואים בו, לפי הידיעות, מסוכן. הנשיא אנואר א־סאדאת המנוח אמר, כי הוא „חולה במאה אחוזים ונשלט בידי השטן".

אולם לאחר קרוב ל־17 שנים בשלטון הוא בילה רבים ממתנגדיו. ככל שהתנהגותו של קדאפי תהיה דוחה, אין מעשיו מעשים של מטורף במובנה ומשמעה של המלה. הם רחוקים מלהיות בלתי־ניתנים לחיזוי מראש. אדרבה: קל יחסית לצפות את פעולותיו ותגובותיו. יתרה מזו, הקולונל קדאפי הצליח להפנות את תשומת לבו של העולם כולו אליו ואל ארצו, שבלעדיו היתה אך ארץ קטנה ויחסית בלתי־חשובה.

על אף נידויו, הוקעתו והפחד מפניו הוא מוסיף לעמוד על שלו. וכבן, מה הם עיקרי של מנהיג לוב?

„מדינת ההמונים"

יש לזכור כי הקולונל קדאפי רואה עצמו כלוחם למען העמים המדוכאים והמנוצלים ברחבי העולם. האידיאולוגיה שלו הינה ברורה. הוא קורא לה „התורה הבינלאומית השלישית", כניגוד לקומוניזם ולקפיטליזם, והוא מתווה אותה בספרו הירוק שלו — שלושה ספרונים דקים שפורסמו בשנות השבעים. היא נובעת מן האתוס השוויוני של החיים השבטיים בלוב, ומקריאתו הנרחבת, אף־כי בלתי־שיטתית, של הקולונל בספרות המערב, האנרכיסטית והסוציאליסטית למן ז'אן ז'אק רוסו ועד לקארל מארקס.

פירושו המיוחד־במינו של הקולונל קדאפי לגורמי המחשבה השונים־ומשונים הללו הביאו למסקנות פשוטות וקיצוניות: כל הצורות של שלטון ייצוגי אינן אלא סילוף הדמוקרטיה האמיתית, הישירה, וכל צורות הרווח הן ביסודן נצלניות.

היישום הראשון של הציוויים הללו נעשה, כמובן, בלוב, וכפי שכל תושב לוב יוכל להעיד, גורר אחריו מימוש עקרונות מסוג זה מהפך עצום. מאז סוף שנות השבעים בוטל כל המסחר הקמעוני. הוחרמו כל הנכסים נושאי רנטה, הושמדו כל המיסמכים על רכוש קרקעי, העסקים נמסרו לעובדיהם והם מופעלים על־ידי ועדים של־ניהול־עצמי — הכל כדי להבטיח שוויון מוחלט בקרב העם הלובי.

קדאפי סיכם את האידיאולוגיה שלו ב„ספר ירוק". הוא מכנה אותה „התורה הבינלאומית השלישית" — לאחר הקפיטליזם והקומוניזם. מטרתה להנהיג שוויון מוחלט

כל אלה, יחד עם שיטה של ועדים וקונגרסים עממיים, שבאמצעותם אמור העם למשול על עצמו, מהווים את מהות המהפכה הלובית: לוב הינה הדוגמה הראשונה למה שהקולונל מכנה „ג'אמאהירייה" או „מדינת ההמונים".

מחשבה ליצוא

אין, היא אמורה להיות הדוגמה האחרונה. זוהי מהפכה ליצוא. הקולונל קדאפי מתנגד בכל התוקף למצב הבינלאומי הקיים, שהוא בעיניו נצלני ובלתי־חוקי. וכתחירה שלו הוא רואה למעשה חובה. המהפכה הלובית ולא המערכת הבינלאומית מייצגת את הצדק, השוויון והחירות. אלה עקרונות שהקולונל קדאפי דבק בהם בתקיפות, ואף כי גילה גמישות טקטית בשנות שלטונו, מעודו לא התפשר על האידיאלים שלו בתגובה על לחצים מבית או על לחצים בינלאומיים.

אכן, התדמית העצמית שלו היא זו של מעין רובין הוד מודרני. מעמדו כפושע בינלאומי מאשר בעיניו את צדקתו כמתנגד לדיכוי ולניצול בארצו ומחוצה לה. מנקודת־הראות שלו, ההתנגדות מבית, במקום להוכיח כי מדיניותו היא בלתי־מתאימה מבחינה כלשהי ללוב, אינה מבטאת אלא את המשך השפעתם של יסודות מושחתים וריאקציוניים בקרב האוכלוסיה, ואילו הוקעה הזרה היא אך צפויה.

הקולונל קדאפי אפילו מסרב להכיר בכך שלוב הרוויחה מן המשק הבינלאומי, והוא טוען כי רווחי הנפט הם „פיצויים" המשולמים לארצו על־ידי המדינות התעשייתיות בעולם.

מאחר שהמדובר באמונה איתנה, הרי יהווה הקולונל קדאפי, כל עוד ישלוט, מקור לאי־יציבות בזירה העולמית. התנגדותו למצב הבינלאומי הקיים הינה בבחינת „אני מאמין" ולא תגובה על לחץ מבית או מחוץ.

מאחר שהוא פועל על־פי עקרונות ולאו־דווקא בתגובה על לחצים, יהיה לקהילייה הבינלאומית קשה לשנות את התנהגותו או לסקה עליה.

פרופ' ליסה אנדרסון מתמחה בענייני צפון־אפריקה באוניברסיטת הארוורד; המאמר הופיע לא מכבר ב„לוס־אנג'לס טיימס".

מי גרש את הבריטים

מלחמה ללא הכנה

ההיבטים השונים של המאבק להקמת המדינה, אשר בחלקם שנויים במחלוקת, נדונו השבוע בכנס באוניברסיטה העברית

מאת בצלאל עמיקם

מי גירש את הבריטים מארץ־ישראל? מה היה משקלן הסגולי של המחתרות בגיבוש החלטת ממשלת אנגליה „להתקפל” ולהעביר את הפרשה הסבוכה מלונדון לזירת האו"ם?

המחקר ההיסטורי מערער בתקופה האחרונה על „אמיתות” מקובלות, הרואות במאבק המר בבריטים את המאיץ והמניע להכרעה שקיבלה בריטניה, לסגת מהמנדאט. ההיבטים השונים של המאבק להקמת המדינה, אשר בחלקם שנויים במחלוקת, כגון סוגיית המינוי הבריטי מהארץ, נידונו בימים אלה בכנס בנושא „המאבק להקמת המדינה”, הנערך באוניברסיטה העברית בירושלים.

חוקרים והיסטוריונים נוטים לסברה, כי הכשלת החלטת הנסיגה היא פרי המערכת המדינית, האזורית והגלובלית. ד"ר גבי שפר מאוניברסיטת ירושלים גוזר גזירה שווה בין התהליכים בא"י לבין תהליכים דומים בקולוניות בריטיות אחרות, שגם מהן פינתה בריטניה את צבאותיה והן זכו בעצמאות מדינית.

נשברה מערכת האיזונים

אילוצי המעצמה המנדטורית במוצאי המלחמה יצרו אוריינטציה פנימית של פירוק האימפריה. בריטניה היתה נכונה להמשיך ולהחזיק במאחזים שמעבר לים רק אם המחיר שנתבע ממנה לא היה גבוה מדי. „חשיבותה של א"י עלתה בשל הצורך לפנות את מצרים, שחתרה להביא לפקיעת ההסכם בינה לבין בריטניה. א"י נתפסה כצומת בין יבשות, מגן לאגפיה המזרחיים של אירופה, ומחסום אפשרי מפני סכנת פלישה סובייטית לסואץ ולשדות הנפט בעיראק”. התרופפות מה בגישה זו חלה על רקע החלטת האו"ם לרחות את התביעה המצרית להתרת החוזה, והרצון הבריטי להישאר בטריטוריה השסועה פחת במידה ניכרת. שפר מזכיר, כי בריטניה הפגועה מהמלחמה לא הצליחה לשמור על ההגמוניה שלה במזרח התיכון וארה"ב זכתה לדריסת רגל בארצות הנפט. בריטניה היתה זקוקה למימון אמריקני ועימות מתמשך עם ארה"ב, על רקע פרשת פליטי השואה, לא היה רצוי לה.

מבחינה כלכלית היה המשך השליטה בא"י מקור להוצאות כבדות לאוצר הבריטי הנקוב. שר האוצר הבריטי הכריז מפורשות: „אני בטוח כי הגיע הזמן לפנות את א"י מכוחותינו. ההוצאות גדולות ואין אנו מפיקים כל תועלת מן הכוננות האסטרטגית”. היכולת לאזן בין שני הצדדים לסכסוך המר הלכה ופחתה ובשנות הארבעים, טוען ד"ר שפר, נוצר מצב שבריטניה לא יכלה עוד לגשר בין העמדות הקוטביות. „כל מערכת האיזונים נשברה. בריטניה חשה כי היא מאבדת עמדותיה במזרח התיכון, שוקעת בעימות עם ארה"ב, ומתקשה לשאת בנטל הכלכלי. הלחץ המדיני הציוני, שהיתה לו השפעה על דעת־הקהל, וכן פעילותן הגוברת של המחתרות בטלים בשישים לעומת מערכת השיקולים האזוריים והגלובאליים. תהליך קבלת ההכרעות בממשלת בריטניה מלמד, כי השיקולים לא הושפעו מהמתרחש בחזית המאבק כבריטים בא"י”.

מדינות ערב לא רצו פלישה

עד לרגע האחרון התלבטו מדינות ערב, אם להתערב צבאית בסכסוך בא"י או להסתפק במתן סיוע ללוחמים בגבולות הארץ ובהכנת חיל משלוח על בסיס התנדבותי. עבדאללה מלך ירדן הוא שהכריע בעד פלישה, על רקע הסכם בלתי־כתוב בינו לבין היהודים, כי שטחה של ארץ־ישראל הערבית על פי תוואי החלוקה יעבור לשליטתו. ואמנם, זירת הקרבות בין הלגיון הערבי לבין צה"ל מורה, כי המערכה ניטשה באזורים שלא הוקצו למדינה היהודית העתידה. ירושלים לא נכללה בה ולא גב ההר (גוש עציון ועטרות).

ד"ר יעקב שמעוני, מוותיקי העובדים במשרד החוץ ובר־סמכא בנושאים ערביים, אמר כי המעורבות של מדינות ערב היא תוצאה מסחפה בדינאמיקה של הסכסוך. לעומת זאת היתה מסקנת הוועד הערבי העליון בא"י בלתי מתפשרת: מאבק עד חורמה ביהודים, מבלי להכיר בזכותם לקיים יישות משלהם בארץ. מדינות ערב קיבלו, לדעת שמעוני, את יהודי א"י כאורחים שווי־זכויות במדינה הפלשתינית לכשתוקם. למעשה, היה כגישה זו אימוץ עקרונות הספר הלבן משנת 1939. אפילו ראש ממשלת סוריה, חוסני בראזי, הצהיר באוזני אחת מהוועדות שדנו בשאלת א"י, כי פתרון החלוקה קביל על מדינתו. ארבעה ימים לפני הכרזת המדינה שינו מדינות ערב את מדיניותן והחליטו כי בכוח הזרוע ישנו את ההחלטה להקים מדינה ציונית. צעדו הצפוי של עבדאללה שנועד לתפוס נתח ניכר מהטריטוריה של ארץ־ישראל, הוא שהכריע בעד הפלישה.

פרופסור יואב גלבר מאוניברסיטת חיפה הדגיש, כי היישוב היהודי כלל לא היה מוכן למלחמה רבתי. ראשיו היו משוכנעים במשך תקופה ארוכה, כי בריטניה תמנע התערבות מזויינת של מדינות ערב וכי ההתמודדות עם הערבים היא פנימית, מעין חזרה מורחבת על מאורעות 1936־1939. גלבר סבור כי המאבק הנוקשה עם השלטונות הבריטיים הסיח את תשומת הלב מהנושא הערבי והסיט את ההגנה לכיוון של ארגוני המחתרות.

מי שחולל את השינוי בתפיסה זו היה דוד בן־גוריון, שבשלהי 1946 הכריז: „בעיית הבטחון היא המרכזית. כאן עומד בסכנה עצם קיומנו”.

במארס 1947 למד בן־גוריון את מכנה המערך הצבאי של ההגנה במסגרת „סמינר” שגזר על עצמו, ומסקנותיו הובילו לשינוי מהותי בהיערכות. אולם גם בן־גוריון לא חזה כי מועד העימות עם מדינות ערב בה קרוב, וכשפרצו הקרבות של מלחמת השחרור היו ההכנות רחוקות מהשלמה.

רשימה ראשונה בסידרה

„שימון”, „שימון”

מאת יורם בר

ועידת מפלגת העבודה ומשבר מודעי, חשפו מציאות חדשה במפלגת העבודה. מציאות שהזכירה את תנועת החירות בימיו של בגין. קריאות הצירים הקצובות „שימון”, „שימון”, לא היו שונות בעוצמתן וסגנונן מקריאות „בגין”, „בגין” בכינוסי תנועת החירות. תנועת העבודה הציגה לציבור מפלגה המתייצבת מאחורי מנהיג אחד ויחיד, פוסק יחיד, שהכל מצפים למוצא פיו.

הצירים בוועידה והעיתונאים שהתרוצצו בין ראשי המפלגה האחרים, שציפו להערכה, ניתוח או עמדה ביחס למשבר מודעי, שמעו שוב ושוב — שמעון יחליט — שמעון יאמר — הכל בידי שמעון.

„שרינו”, כשנפגשו, באו לשמוע מה שמעון חושב, מה שמעון יעשה ופחות מזה, להתייעץ ולייעץ. אחרי תקופה ארוכה של מאבקים פנימיים ופירוד בין מחנות, נוצרה במפלגת העבודה ריאקציה והיטלטלות לקצה האחר: מנהיג אחד ויחיד, פוסק יחידי, שבפורום של שש עיניים ומעלה כבר לא מבקרים את מהלכיו.

נראה כי רבין ונבון הבינו נכון את האווירה שנוצרה, ובשלב זה אינם מעזים לשחות נגד הזרם. לא רק שאינם מתמודדים על ההנהגה, אלא על מקומם בצמרת בפועל הם מוותרים. אין ספק שקל יותר לגבש תנועה בסגנון שכזה, שההנהגה בה פועלת בצורה סינכרונית יותר, אך נותרו התמיהות האסתטיות לגבי תרבות פוליטית שכזו, כאשר היא מתפתחת במפלגה החברה באינטרנציונל־הסוציאליסטי.

אם יש לפרס הנהגה קולקטיבית — היא איננה בהרכב של פרס, רבין, נבון, גור, ברעם, שחל ואחרים. הם מתכבדים על פי רוב בעידכונים. נראה כאילו ההנהגה הקולקטיבית האמיתית היא של שמעון פרס, אורי פרס, ד"ר יוסי פרס, נמרוד פרס, וד"ר רוליק פרס. אולי זה נוח יותר ויעיל יותר, אך הפרסים הפוליטיים אינם יכולים לתרום צורות חשיבה אחרות, גישות אחרות ואינטרסים אחרים, חוץ מאלו של שמעון פרס עצמו, כפי שיכלו לתרום עמיתיו הפורמליים להנהגה.

גם בעיני הציבור פרס עדיין לא נתפס כמנהיג כריזמטי כבן־גוריון או בגין. ומן זה ברור כלל אם המציאות החדשה תועיל למפלגת העבודה בטווח הארוך.

מראהו של פרס כאלוף האוטונומיה בוועידה, המוקף בעשרות צירים שמבקשים חתימה כאילו היה כרטיס א.חיים משה — נראה כאילו לקוח מעולם אחר. רק השר גור קילקל מעט את השמחה כאשר הביע את דעתו על המציאות החדשה, כפי שהתבטאה בנאום פרס בפתיחת הוועידה. באחד מעיתוני סוף השבוע צוטט גור כמי שהגיב: „אם זה שאומרים ב„שרינו” לא מחייב את שמעון, שום דבר גם לא מחייב אותי”. קולו הבודד רק חיזק את התחושה שהאווירה מכוונת לפחות כלפי חוץ, היא שונה.

פרופ' נאמן ממציא לנו פטנטים

את „המצאותיו” של יובל נאמן השבוע הגה הרב כהנא לפניו. גם הנורמה של יריקות בפרצופיהם של חברי־כנסת נוסתה כבר בעבר באירועי השבת בפתח־תקווה

כוחות הביטחון מאבטחים את חברי הכנסת בכינוס של „שלום עכשיו” ● קלגסי חברון מטפלים ב„סכנה מבית” (צילום: אנדרון ברוטמן)

מאת שלמה סלוצקי

בראיון שערכתי עם פרופ' יובל נאמן לעיתון בספרדית, במאי 1981 [illegible] הבחירות, שמעתי מפיו במשך [illegible] שעה ארוכה של הסברים על [illegible] בתכנון וייזום תעלת הימים. [illegible] היתה אמורה לצאת מחוף עזה [illegible] את הגדה המערבית ולהישפך אל [illegible] המלח. לאחר מכן, ביקשתי הסבר [illegible] פרק הסיפוח במצע תנועת „התחיה” שהוא עמד בראשה.

אם נספח — שאלתי — איך תתמודד העובדה שבארץ ישראל השלמה יהיו [illegible] אחוז תושבים ערבים, עד סוף המאה [illegible] קטן זה ייעלם וכך בצורה דמוקרטית [illegible] יוכלו להיות רוב באוכלוסיה ובכנסת?

— „אל תדאג”, אמר לי המדען נאמן, [illegible] וכאשר ממשלת ישראל תחליט [illegible] יהודה שומרון ועזה, אני בעצמי [illegible] פטנטים כדי שהאוכלוסיה של הערבים [illegible] בעייה לישראל...”

מוחו של נאמן הגה לנו פטנט [illegible] אחר, הגה לנו לפתות שניים, [illegible] בימת ועידת „התחיה” בשלוות [illegible] המתאימה לאיש אקדמיה שכמותו [illegible] ממשלת ישראל כתנאי לכל [illegible] לשלום, ליישב מחדש כחצי מיליון [illegible] פלשתינים („אותם זורקי אבנים [illegible] ושופטים”... כדבריו) מחוץ לגבולות [illegible] ישראל השלמה.

למחרת, לאחר שטיפל בערבי [illegible] התפנה להגות פטנט לטיפול בסכנה מבית, [illegible] הוא שולח את קלגסי תנועתו [illegible]

(המשך [illegible])

תפסו טרמפ על ההגנה

מאת יוסף גלילי

„חשתי כי מן הראוי שההיסטוריה הקצרה של מדינת ישראל, ובעיקר כיצד הוקמה, תיוודע לדור הצעיר, המושפע מדיסאינפורמאציה שמכוונת לטשטש ולסלף את המקורות בכל הנוגע לחלקה המכריע של ההגנה במאבק להקמת המדינה” — השיב על שאלתי אלוף (מיל.) עוזי נרקיס, יו"ר ארגון חברי ההגנה וראש מחלקת ההסברה של ההסתדרות הציונית, שיוזמה את הכנס.

בתודעתו של הנוער כיום, מסביר נרקיס, תופס האצ"ל מקום עדיף על זה של ההגנה, וזאת בשל מבצעים „ספקטאקולריים” שתפסו טרמפ על מבצעי ההגנה. נוסף לכך מן הראוי, שאותן שנים קריטיות שלפני הקמת המדינה יוצגו בפני הציבור האקדמאי באורח מדעי, וזו סיבת „השידוך” עם מכון דיוויס של האוניברסיטה העברית בירושלים בארגון הכנס.

תולדות ההגנה כשלעצמן אינן מקבלות, לדעתו, ביטוי הולם בפאקולטות העוסקות בלימודי ארץ־ישראל, וגם לא באלה העוסקות בלימודי מלחמת העצמאות. הכנס בא להדגיש את הפרופורציות האמיתיות בין מכלול הפעולות שנעשו על־ידי היישוב המאורגן, שהיווה רוב מניין ובניין של ארגון ההגנה על שלוחותיו השונות — ההעפלה, ההתיישבות והכוח הצבאי — לבין הכוחות שפרשו מן היישוב המאורגן והקימו מסגרות צבאיות נפרדות, כמו אצ"ל ולח"י. הכנס הוא הזדמנות נדירה לשמוע מפי אנשים שהיו במוקד ההתרחשויות.

ישראל גלילי, שהיה ראש המטה הארצי והרוח החיה בארגון חברי ההגנה בתקופה האמורה, סיפר נרקיס, היה בין הוגי הרעיון הכנס. מרצים כשמעון אבידן, משה כרמל ויוסף אבידר, אישים שהיו ברמה של מקבלי ההחלטות באותה תקופה, יכולים להבהיר מכלי ראשון את השיקולים שהינחו את מפקדת ההגנה לגבי ההכרעות והפעולות באותה תקופה.

רצון היוזמים להביא אנשים מחו"ל, שהיו מעורבים ברמת מקבלי ההחלטות בצד הבריטי והאמריקני, נכשל, משום שרובם כבר אינם בין החיים ואחרים קשה להביאם מפאת גילם. לפיכך הוזמנו והגיעו לכנס החוקרים פרופסור מרטין גילברט מאוניברסיטת אוקספורד, אשר הרצה על הנושא „בריטניה והקמת מדינת ישראל”, ופרופסור רוג'ר לואיס מאוניברסיטת טקסס בארה"ב, אשר הרצה על הנושא „פינוי הצבא הבריטי מפלשתינה”.

רוטציה, לא לגעת

כשמישהו פותח במשבר, מצפים שינהל אותו באופן שיביא לו רווח. אחרת, שואלים [illegible] לשם מה פתח בזה? במהלך משברים יש [illegible] הפתעות ותפניות בלתי צפויות, שצריך להגיב עליהן מהר. לכן מוצאים עצמם [illegible] לא אחת מנותבים לפתע לשבילים בצד הדרך ולפעמים הם נשארים בהם. לכן אומרים על מלחמה וגם על משברים, שקל להתחיל בהם, אבל לעולם אין יודעים כיצד הם יסתיימו.

בפוליטיקה, כמו במלחמה, קובעת השורה התחתונה. אין נסיבות מקילות, אין תירוצים. [illegible] מה שקובע הוא מי ניצח ומי הפסיד. זו איננה קביעה „אובייקטיבית”. היא נעשית לפי הכוונות, היעדים והקלפים [illegible]. כרייבעבר כך נקבעת גם רמת [illegible]. הניצחון „אלגאנטי” הוא בונוס [illegible] אם ידע לא רק לנתב את דרכו אלא [illegible] את זה יפה.

[illegible] פרס פתח במשבר האחרון, אני [illegible] מתוך מניע אמיתי של עלבון וכעס על התנהגותו של יצחק מודעי, שהתפרעו אותו [illegible] לארץ מארה"ב. כדי לדעת להעריך [illegible] חשוב לדעת מה רצה להשיג [illegible] של דבר. לפי גירסה אחת, שהוא [illegible] אותה, גם לא כ„שרינו”, אך [illegible] כפורום מפלגתי סגור אחר, הוא [illegible] את פירוק הממשלה. לפי גירסה [illegible] הגלויה של פרס, הוא רצה [illegible] את מודעי מתיק האוצר.

[illegible] פרס רצה לפרק את הממשלה, הוא [illegible] להחליף את התביעה לפיטורי [illegible] להעבירו מתפקיד שר האוצר [illegible] הוא שגה כשניה כשהסכים — לפי [illegible] יצחק שמיר — לבטל את הישיבה [illegible] של הממשלה, שעמד לכנס ביום ב' [illegible]. כך הותיר שבוע שלם למגעים [illegible] עד ישיבת הממשלה הרגילה [illegible] א' הבא, כאשר אלה נועדו בודרך [illegible] את ידו.

[illegible] לא השיג את פירוק הממשלה [illegible] גם את האופציה לעורר משבר [illegible] כדי לפרקה עד הרוטציה.

[illegible] שנצה במהלך המשבר — שתיק [illegible] לידי שמעון פרס אחרי הרוטציה [illegible] לאחרים במערך כרווח, שעבורו [illegible] היא נראה, אך היא נפלה. בסופו של [illegible] פרס לסלק את מודעי מתיק [illegible] לכל תקופת הממשלה הנוכחית — [illegible] משמיר בתחילה, והשאלה היא אם [illegible] יכולה להחשב כרווח. מול שרי [illegible] שאמרו „כך”, כי שבעו מרורים אצל [illegible] כשר אוצר, יאמרו אחרים, שתדמיתו [illegible] בציבור נפגעה ביותר במהלך [illegible] הציבור לא שוכנע, שהתבטאויות [illegible] משבר קואליציוני ופרס נתפס [illegible] משבר מלאכותי כדי לבטל את [illegible] צצה מחדש בעיית אמינותו.

[illegible] הרוטציה יתברר, שגם האינפלציה [illegible] המשבר בדיעבד לכשלון [illegible].

[illegible] שמיר יוצא לכאורה טוב. הוא נשאר [illegible] ובאוקטובר יהיה ראש ממשלה. [illegible] במהלך המשבר האחרון מתיק האוצר, שהיה [illegible] אותו ולהציגו ככלי ריק עד [illegible] על ראשות הממשלה. אולם, שמיר [illegible] חולשות ונסחף אחרי המאורעות. [illegible] במפלגתו לא נכרה.

[illegible] שמיר נראה בתחילה כמי שעומד [illegible] הקומה. הופיע כמתווך וכמפשר [illegible] שני החברות, עמד לדחוק את שמיר אל גלות האוצר באופן אלגאנטי. אבל דוד לוי טרף את קלפיו כשחזר לארץ וקרא תיגר על הנוסחה כולה. זה לא הספיק כדי להביא את לוי אל משרד האוצר, אבל זה הספיק כדי להזיז את שרון ממרכז העניינים.

הסכמתו לקראת סיום המשבר לקבל על עצמו את תיק האוצר, ואפילו כתרגיל ניסוי כלפי המערך, היתה מהלך מיותר ומזיק מבחינתו. ההתנגדות הנמרצת של המערך לכך שיקבל תיק האוצר, הראתה עד כמה אינו אהוד על חלק גדול מאוד בציבור. אוזכרה ועדת כהן, שהיא הדבר האחרון שהוא רוצה שיזכרו. חברו הטוב של יצחק מודעי נשאר דורך במקום.

דוד לוי הצליח לגרום כרסום בתדמיתו בתביעותיו הגדולות, שאף אחת מהן לא התקבלה על־ידי מפלגתו. התנגדותו לחילופי מודעי בשמיר, יחד עם התנגדות הליברלים להוצאת תיק האוצר מקרבם, אמנם הביאו לפתיחת משחק הכסאות מחדש. אבל לוי היה מוכן להיות שר האוצר ולא הציעו לו זאת (והוא היה מוכן לקבל את תיק האוצר רק אם יישאר סגן ראש הממשלה). לחילופין הוא פעל לפירוק הממשלה, כדי שידידו שמיר לא יגיע לרוטציה. אבל בליכוד ראו זאת כתרגיל שקוף וגיחכו.

יצחק מודעי הפתיע ביום ד' שעבר, כשהודיע במסיבת עתונאים דרמאטית שהוא מוכן להתפטר, אם זה מה שראש הממשלה רוצה. „נהגת כמו גבר”, אמר לו מישהו מעמיתיו שאינו מסכים עמו. אבל גבריותו של מודעי הועמדה בסימן־שאלה כשהתברר, שאת „התרגיל המבריק” הוא עשה כשכבר ידע על הסיכוי שיקבל את תיק החוץ. הוא פעל כמו מכבש כדי לקדם אפשרות זו ובישיבת שרי הליכוד, שכונסה אחרי התפטרותו, הוא תבע שיתייצבו מאחוריו. תרומתו לעם ולמדינה, כפי שהתבטא במסיבת העתונאים, לא היתה כל־כך אלטרואיסטית.

מעמדו נשחק במיוחד ביום האחרון של המגעים, כאשר שב לדבר על דם, תרומות ופסילות. אם מישהו חשד, שאולי מודעי הרוויח מכך שאולץ לעזוב את תיק האוצר ולקבל את תיק המשפטים, באה עליצותם של חבריו השרים הליברלים — שהגיעו לישיבת הממשלה ביום א' בלילה שמחים ועליזים על מפלתו — והראתה איפה בדיוק הוא עומד. הוא ישפר את מעמדו מאוד אם משה נסים לא יצליח לשמור על מדד נמוך.

משה נסים הוא המרוויח הגדול מן המשבר. מבלי שביקש זאת, עלה לפתע לשורה הראשונה של המנהיגות בליכוד. תכונותיו מבטיחות, כי יהיה מקובל על רוב שרי הממשלה וצפויים לה עתה ימים רגועים יותר. לפחות בטון הדיבור. אם יצליח בתפקידו, עתידו הפוליטי מובטח אולי אף, יום אחד, עד ראשות הממשלה.

אברהם שפירא הצליח להשניא עצמו על ראשי הליכוד, שבתחילה קראו לו „רב אברום” וייחלו לתיווכו. המערך לא שיחר לתיווכו מעולם. בסופו של דבר הסתדרו בלעדיו.

הרוטציה היא המרוויחה האמיתית מן המשבר. היא המנצחת. היא תהיה. אם קודם היו שרי המערך מתנגחים אותה עניינית בעמדות הליכוד בסוגיות שונות, עכשיו היא הפכה לפרה קדושה. אסור לנגוע בה. כל מי שיש לו טענות, אין טעם אף שיעלה אותן. מיד יגידו שהוא עושה תרגיל כדי לשבור את הרוטציה. יש לה היום מעמד עצמאי וקיום עצמאי. זה, אולי, לא מה ששמעון פרס רצה. אבל זה מה שהוא קיבל.

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

כשנסים יגיד „לא”

משה נסים, הנשמע בראיונות אתו כדויד שנלקח אל המלוכה מאחורי הצאן, צבר לו בלי משים אשראי ציבורי לא מבוטל. כשהועלתה מועמדותו לשר אוצר, היא נשמעה טבעית כמו הגזיר האחרון בפאזל. הטענה, שאיש אינו מכחיש אותה, גם לא הוא עצמו, שאין לו רקע פורמאלי בכלכלה, נשמעה חלשה יותר מאותה טענה כשהופנתה נגד יצחק שמיר. ייתכן שההסבר הוא בתדמית שונה. שמיר ונסים הם נצים פוליטיים. אבל שמיר מצטייר כנוקשה וכבול בדעותיו. נסים — כאדם המוכן לשקול כל עמדה לגופה.

במשרד המשפטים ובחוגים פוליטיים, גם של יריבים, מדברים היום על הגינותו, על נועם הליכותיו, על נאמנותו לחוק, שהאפילה על עמדותיו הפוליטיות (פרשנותו את „רוח החוק” בנושא החנינה לאסירי המחתרת), על יכולתו ללמוד עניין לפרטיו ולרדת לעומקו, על הזכרון הפנומנאלי שלו. אין יודעים את כוח העמידה שלו מול קבוצות לחץ במשק, את יכולתו לומר „לא” תקיף בשעת הצורך.

במתה נסים שלוי היום, בעצם, גורל הרוטציה. אמנם לפי הסיכום הוא יישאר שר אוצר גם כשפרס יתחלף בשמיר. אבל אין ספק, שמצב המשק באותו שלב, קרי: מצב האינפלציה, יקבע אם הרוטציה תתרחש בשקט או אם תתלווה אליה דרישה רחבה להחזיר את יצחק מודעי למשרד האוצר.

בלשכתו המפוארת, לשכת שר המשפטים במזרח ירושלים ששופצה בשעתה על־ידי שמואל תמיר, הוא מסביר לי איך זה ששמו לא צץ מיד בתחילה. „נמצא בתודעת כולם, שראשי ורובי ומעייני נתונים למשרד המשפטים. אף פעם לא פזלתי ולא התעניינתי בתיק אחר כלשהו ואני מזוהה יותר עם תיק זה מאשר עם עניינים אחרים. לכן אינזכור שמי בשלבים הראשונים לא היה יכול לצוץ. כאשר מעלים שמות, הרי זה שמות של אנשים, שיש סבירות שירצו בתפקיד שר האוצר”.

אפשרות זו לא עמדה מבחינתו אף לרגע. גם היום, הוא אומר, „לוא היו אומרים לי „בחר” הייתי בוחר במשרד המשפטים. לא במשרד החוץ ולא במשרד האוצר”. על השאלה המציקה בדבר העדר הכשרה כלכלית הוא משיב: „אני שמונה שנים וחצי כמעט חבר הממשלה ומי שחבר־ממשלה מספר כזה של שנים, אינו יכול להיות מנוער מהבעיות הכלכליות של ישראל. אמנם לא זה עמדי. מטבע הדברים, בראש מעייני. שר צריך להיות בעל כושר חשיבה, שיקול דעת והכרעה. אם יש לו כל אלה — ואינני אומר שיש בי כל אלה — הוא יכול ללמוד ולעשות”.

(„תוכל להגיד „לא”?) — „כל מי שעובר לתפקיד שר האוצר צריך לעבור הסבה מקצועית ועליו לדעת, שמירת התקיפות והעיקשות היא לא מן התכונות הנפסדות בשביל התיק הזה”. „עד כדי כך שתתן לפנות חולים וזקנים מבתי־חולים בגלל העדר תקציבן?” — „על דוגמאות לא אדבר כעת”.

אין לו מחנה של יועצים ומשמשים. יש לו ראש לשכה ויועץ אחד, טוביה בלובשטיין, שאותו ייקח עמו למשרד האוצר. אם יתברר שלמשרד האוצר אין דובר, הוא יציע לדובר משרד המשפטים יצחק פיינברג לעבור למשרד האוצר.

הוא סבור, כי היציבות במשק תוכל להשמר אם המדיניות הכלכלית תופעל בצורה נכונה. „אני לא יכול להכריז עכשיו הכרזות. אני עדיין לא שר האוצר (כהונתו תיכנס לתוקף היום, לאחר אישור הכנסת — ד.ש.) וטוב לא להכריז הכרזות מיותרות. בכלל שר אוצר ראוי לו שימנע מהכרזות מיותרות”.

משה נסים
הגזיר האחרון בפאזל

הפיל והפישפש

בימינו האחרונים לא חדלה ארה"ב להודיע על המכה שהיא מתכננת להנחית על לוב. מעניין אם כך היתה נוהגת אילו תכננה ללמד לקח מדינה קצת יותר חזקה. ברית־המועצות, למשל. לבסוף באה הפעולה והשאירה את לוב, כצפוי, פצועה והמומה, בלי שום נסיון אחר של התגוננות. כן, צריך ללחום בטרור. אבל קצת פרופורציה.

להשלים את העיוות יצאו כל הדוברים הראשיים של מדינת ישראל. ראש הממשלה, שר הבטחון ושר החוץ, בקריאות חיזוק ועידוד לאמריקנים. „פעולה של הגנה עצמית נגד טרור”, הם אמרו על ההתקפה המאסיבית האמריקנית על לוב. הגנה עצמית? ארה"ב נגד לוב?

לשטרסבורג ובחזרה

שמעון פרס
יום וחצי נטו

לא סיים יצחק מודעי לעוף מתיק האוצר. אחרי שאמר על שמעון פרס „מהיום ועד הרוטציה זה יהיה ראש ממשלה מעופף”, ושמעון פרס טס בשבוע הבא לשטרסבורג ולפריס, בסך הכל יום וחצי נטו, כדי לנאום בפני הפרלמנט האירופי, ובהזדמנות זו להפגש עם נשיא צרפת פרנסואה מיטראן ועם ראש הממשלה החדש ז'אק שיראק.

הנסיעה נקבעה כבר מזמן ופרס היה מעוניין לקיימה מפני שלפני חודשים אחדים נאם בפני הפרלמנט האירופי בשטרסבורג הנשיא מובארק. פרס סבר, בצדק, כי ראוי שיישמע גם קולה של ישראל מעל בימה זו. העניין הוא, שהזכוכית המגדלת שדרכה מסתכלים היום על נסיעותיו, גורמת לו לקיימן כגנב בלילה. בסך הכל ליום וחצי... כבר נקבע מומו...

משרד החוץ ירד למחתרת

ביום א' השבוע הפך משרד החוץ לסניף של הליכוד. חברי הסיעה בכנסת והשרים נועדו במשרד. זה רותק להתייעצויות בלתי פוסקות עד סמוך לישיבת הממשלה ב־10 בלילה. הם באו מכל מקום, בשבילים, על הדשא, באולמות, יחידים וקבוצות. „יורדים למחתרת”, מלמלו פקידים במשרד בהלצה מרירה. „נכבשנו”. כיוון שזו סביבה של דיפלומטים, אפשר לייחס עליהם את האמירה הארורה מאחד המערכונים: „סליחה, אתה צודק, שאני אלך לעזאזל”.

אין „קיבוץ” בסינית

[illegible] כהנוב, עוברת הקונסוליה הישראלית בהונג־קונג, גם יודעת סינית, לא נכבשה [illegible] בעתון ההונג־קונגי „מינג פאו” קטע על הקובץ „פרחי גיהינום קטנים” — [illegible] סיפורים סיניים מודרניים, שיצא בהוצאת „ספריית פועלים” בתרגום ישיר מסינית. [illegible] עבר בישראל בתרבות הסינית”, כתבה בסיום. היא יכלה להוסיף בקלות, שכל ישראלי שני בערך חולם להגיע לסין כדי להתעניין מקרוב. אגב, באמצע הכתבה, כפעם [illegible] מלמעלה למטה — המלה „קיבוץ”, באנגלית.

רשות הקורא

שעון קיץ ושעון לא־קיץ

יש לי הצעה כשרה בנושא שעון הקיץ, השנוי במחלוקת כרונית — להנהיג שני שעונים נפרדים. האחד, שעון קיץ לחילוניים והשני שעון לא־קיץ, לדתיים. ממילא כל אחד חי לו בתקופה אחרת, בעולם אחר ובזמן אחר.

כנוי ארגון, נתניה

מס נסיעות מדורג

בתקופה בה העול הולך ונעשה כבד על רוב ציבור הפועלים, השכירים והעצמאים הקטנים, והגזירות שבדרך מאיימות לכופף ואפילו לשבור עוד רבים אחרים, יש למצוא דרכי מיסוי חדשות, שתהיינה צודקות יותר וגם כלכליות יותר. מס שהוא גם צודק וגם כלכלי צפוי לאריכות ימים.

הצעתי היא, להטיל מס נסיעות מדורג, על היוצאים לחו"ל, לפיו בעלי ההכנסות הגבוהות ישלמו יותר ואילו בעלי ההכנסות הנמוכות, כמו למשל חיילים משוחררים, ישלמו פחות. האישור לגבי גובה ההכנסה יבוא כמובן משלטונות המס. מי שלא יחפוץ להסתבך עם ניירת של מס־הכנסה ישלם את העמלה היותר גבוהה. בדרך זו גם המדינה תרוויח (פחות יוצאים לנופש בחו"ל ויותר מזומנים לקופת האוצר) וגם נשמר עקרון היחסיות במיסוי ולגימלאים תהייה עדנה...

אבי סרי, גבעתיים

הנאה משותפת

חוויה יוצאת מן הכלל היתה זו לשמוע הערכות של תלמידי כיתות ו' בבית הספר „דגניה” בבאר־שבע. חווית ביקור שיצא לפועל ביוזמת מחנך כיתה ו' בבית ספר „לאקייה” בדרום.

הביקור כלל סיור בכפר הבדווי והתלמידים שמעו הסברים מעבייתיהם והערות המורה. כן היו ישיבה בצוותא, צפייה בשיעור „השוואה לשונית ערבית־עברית”. ואחרון חביב — משחק כדורגל שהסתיים בתוצאה 3:0 לטובת המארחים. שיהיו „אגוז קשה לפיצוח”, כדברי אחד התלמידים האורחים.

כל תלמיד ועולמו הפרטי. אך המשותף לכולם — „אני נהניתי”. בקרוב ייערך ביקור גומלין ב„דגניה”.

יוסף שחאדה,
מרכז צוחר, מ. אזורית אשכול

הניגון של שצ'רנסקי

מגוחך ומאלף כאחד היה לראות כיצד אדם יחיד יכול להדאיג את שליטי בריה"מ ולערער את בטחונם העצמי. אנטולי שצ'רנסקי מנגן על המיתר המוסרי בלבד, ועוד לא נמצאה תשובה, ע"י משטר טוטליטארי כלשהו, לניגון זה.

אנא, שצ'רנסקי, המשך לקדוח חורים בחומת הדיכוי והשפלת האדם שהקומוניזם הקים ברוסיה, למען אחיך הסובלים שנפשם יוצאת לחופש.

עמוס חרמון, ירושלים

תחנה מחכה לספסל

ברחוב אלנבי בתל־אביב, ליד בית מס. 31 (לכיוון שפת הים), ישנה תחנת עלייה וירידה של אוטובוסי „דן” המשרתת 9 קווי אוטובוסים. אך דא עקא, התחנה חסרה ספסל וסככה, וחסרון זה גורם סבל למחכים שם. נכון, בשנה האחרונה נוספו ספסלים וסככות בלא מעט תחנות. אנא „ספסלו” ו„סככו” גם התחנה הזאת.

ד. רייך, תל־אביב

שאלות שלא נשאלו

הראיון הטלוויזיוני (מבט לחדשות) של ויקטור נחמיאס, כר־הוא העמיד את המיקרופון לרשות הסטודנטים המצריים, יכול היה להיות הרבה יותר מעניין לדעתי, אילו היה משמיע מעלה מספר שאלות כגון: במה נופלת זכות היהודים למדינה מזכות המצרים למדינתם? האם מצרים לא נוצרה כתוצאה מהגירות, השתלטות וכיבושים בתקופות שונות? מה היתה עושה מצרים לארגון שחרט על דגלו את השמדתה והקמת מדינה אחרת על חורבותיה?

במקום לקעקע ולהזכיר את תוצרי התעמולה הערבית הלעומתית שם, העמיד המראיין לרשותם שופר תקשורתי, שחיזק את העוינות לישראל בקרב ערביי הארץ שצפו בתוכנית.

[illegible] גולן, חיפה

פסקודין

מאת א. אבישר

חטף, לא הרג

אהרון הורשע בשלושה מעשי שוד ובהריגת אחת מקרבנות השוד (כולן נשים). בא כוחו טען, כי אהרון ריק גנב תיקים מהנשים אך לא שדד אותן. אם אדם חטף חפץ במפתיע מהאדם שנשאו או החזיק בו, כך שלא היה סיפק לאותו אדם להביע התנגדות, מהווה המעשה גניבה בלבד. לעומת זאת, אם המחזיק בחפץ גילה התנגדות פעילה בכך שהמשיך לאחוז בו, והתפתח בין השניים מאבק על החזקת החפץ — הופך מעשה החטיפה לעבירת שוד. העונש המרבי על שוד (וכו נדרש אלמנט של אלימות ממשית) הינו ארבע-עשרה שנות מאסר, ואילו לעבירת גניבה העונש הנקוב בחוק הינו שלוש שנים בלבד.

אהרון מערער על הרשעתו בפני בית-המשפט העליון. השופטת בן-פורת מגיעה למסקנה, כי חטיפת התיקים לא לוותה באלימות ממשית, ולכן מקבלת את ערעורו, מבטלת הרשעתו במעשי שוד ומרשיעה אותו, על-פי הודאתו, בביצוע שלוש עבירות גניבה.

עתה מתפנה השופטת לדון בערעורו על הרשעתו בהריגת אחת מקרבנותיו. כידוע, מתבטא היסוד הנפשי בעבירת ההריגה בחזות מראש, שהמעשה עלול לגרום נזק ממשי, נזק שיש בו כדי לסכן את החיים או את שלמות הגוף של הקרבן.

אהרון בא מאחורי המנוחה (הגברת זילברשטיין ז"ל) תוך הליכתה ברחוב, חטף במפתיע את ארנקה וברח. עם כל הסלידה מעצם המעשה ולמרות העובדה המדאיגה שחטיפת תיקים וארנקים הפכה למכת מדינה, אין השופטת בן-פורת סבורה שניתן לייחס חזות של נזק לשלמות הגוף מחטיפה ללא מאבק, כפי שאירע במקרה זה. שכנה העידה כי שמעה מפי המנוחה עצמה שלא קיבלה כל מכה. לא דחפו אותה ולא נגעו בה. התרגשותה של המנוחה, שנבעה ככל הנראה ממצב בריאותה הלקוי, דומה להתרגשות העשויה לתקוף אדם המוצא את ביתו פרוץ ורואה את הגנב נס על נפשו. בשני המקרים אין, לדעת השופטת בן-פורת, לייחס לנאשם חזות מראש שהקרבן עלול להינזק בגופו כתוצאה מהעבירה שביצע, קל וחומר לקפח את חייו.

יתירה מזו. שכיחותה של עבירת החטיפה מזה ונדירות התוצאה של מות הקרבן בעקבותיה מזה, מצביעות בכיוון העדר חזות מראש לנזק. התוצאה שונה כאשר מבוצעת עבירת שוד, הכרוכה מעצם טיבה בהפעלת אלימות ממשית. במקרה כזה חייב הנאשם לצפות נזק לשלמות הגוף, ועל-כן, אם נגרם מותו של הקרבן כתוצאה מעבירה זו, נושא הנאשם באחריות להריגתו. כך קבע בית-המשפט העליון בפסק-דין אחר. כי מעשהו או מחדלו של הנאשם אינם חייבים להוות את הגורם הבלעדי למות הקרבן, כדי שיורשע בהריגה. שכן "די גם בזה שאותו מעשה או מחדל התווסף על מצבו החולני של הקורבן שהיה קיים עוד קודם לכן, וכך החיש את קרות המוות, שהיה קורה גם בלאו-הכי אי-פעם בעתיד כתוצאה מאותו מצב חולני". ובפסק-דין אחר —"...יש לראות נאשם כגורם למוות כשמעשהו תרם במידה ניכרת למותו של הקרבן, הסובל ממחלה, שהיתה גם היא בין גורמי המוות...".

אשר על כן הוחלט לבטל את הרשעתו של אהרון בהריגה.

לסיכום הורשע בשלוש עבירות של גניבה וזוכה מעבירות השוד וההריגה שיוחסו לו.

קריאה ראשונה

מאת נתן גרוס

השוטרים ביקשו סליחה

מרים עקביא: הרפתקה באוטובוס ועוד הרפתקאות עטיפה וציורים מאת ליאת בנימיני אריאל; הוצאת "דביר" 1986

מרים עקביא, שספר הביכורים שלה "נעורים בשלכת" יצא לאור לפני עשר שנים, הספיקה בינתיים לפרסם קובץ סיפורים — "המחיר", רומאן משפחתי — "כרמי שלי", רומאן לנוער — "גליה ומיקלוש — ניתוק יחסים", שעלילתו מתרחשת בהונגריה. שני הספרים הראשונים תורגמו לגרמנית ולהולנדית. "כרמי שלי" עומד להופיע באנגלית ובזכות פעילותה הציבורית והספרותית זכתה מרים עקביא בפרס ע"ש קורצ'אק בגרמניה. לכל זה מצטרף עתה קובץ סיפורים לילדים בני — 13 "הרפתקה באוטובוס".

מרים עקביא מאמנת בסוג זה של ספרות. אופן סיפורה הוא חלק, מעניין, קל מבחינה סיגנונית, לא עמוס תיאורים ובמקום זה גדוש בעיות, העשויות להפעיל את מנגנון המחשבה העצמית של הילד הקורא לחיפוש פתרונות, ולעזור להורים בקומוניקציה עם ילדיהם, לתת להם נושא לשיחה, לשאול שאלות. אלה הם ללא ספק סיפורים דידאקטיים, אך ריאליסטיים, לקוחים מן החיים. לא טרגדיים בקביעת הליכות אך מביאים את הילד להסקת מסקנות באופן עצמי.

בסיפור הראשון, "מה קרה לרגנית?" שולחת אמא את בתה בת ה-12 מתל-אביב לחיפה, שם עליה למסור לאורח מארה"ב מתנה לדודתה המתגוררת בניו-יורק. זוהי נסיעתה העצמאית הראשונה של רגנית ברכבת, לכן ההתרגשות היא גדולה. אך הכל מתנהל לפי התוכנית. רגנית נכנסת בחיפה לאוטובוס הנכון, מוצאת את הכתובת היעודה, מוסרת לאורח מחו"ל את מתנת אמה לדודתה ומקבלת מידו גם מתנה לאמה: טבעת זהב עם פנינה. בדרכה חזרה לרכבת היא פוגשת את עוזי, ידיד ותיק מקיבוץ. היא מראה לו את הטבעת עם הפנינה וכו ברגע מתנפלים עליה שני ברנשים וחוטפים מידה את הקופסה עם הטבעת...הם בורחים ורגנית נשארת עם כאב בלב. עוזי עוזר לה להתגבר על הזעזוע; אביה של רגנית, שהוזעק על-ידה, מתכוון להעלים את המקרה מאמה ולקנות טבעת חדשה במקום הגנובה, אך רגנית אינה מסכימה לרמות את אמה. יש לסיפור "הפי אנד" — המשטרה תפסה את הגנבים — אך לא בזה מוסר ההשכל שלו. כאן, כמו גם בסיפורים האחרים של המחברת, הדגש הושם על יושרו של הילד במצב הנתון: לא לשקר לעצמו ולא להוריו, לחפש פתרון בדרך הישרה, בגלוי ובצורה הבלתי-אמצעית... בסיפור אחר הילדים הקטנים, שהשמירה עליהם הופקדה בידי ילדות מבוגרות יותר, "הלכו לאיבוד" כאשר הושארו בבית לבדם, אמנם לזמן קצר. מסתבר שהם שיחקו במחבואים ונכנסו לעליית-הגג. שם כמעט ונחנקו. גם כאן בעיית האחריות בולטת בין בעיות חינוכיות אחרות. אך אין היא מוצגת בצורה חריפה ופסקנית אלא "כאלה הם החיים".

ואיך נראים החיים? הם מלאי אירועים, הפתעות, מלכודות, פגישות, געגועים, לפעמים בעוני צורב, לפעמים בעושר, פעם על הסוס ופעם מתחתיו. עושר של אירועי חיים מאפיין את סיפוריה של מרים. יש סיפור עצוב מפולין שמלפני המלחמה, וכו גר בבית גדול בחור חולני ממשפחה ענייה, ולו ידידה בת לבעלי-הבית העשירים. בסוף הסיפור, המשך אל מעבר למלחמת העולם השנייה, הוא פוגש אותה מחטטת בפחי אשפה של מחנה ריכוז, שם שניהם מקווים למצוא אי-אלו שאריות מזון ממטבח המחנה, שיוכלו אולי להציל את חיי אמותיהם החולות. יש גם סיפור על משפחה יהודית בסוריה שאימצה ילד כושי, סיפור בעל גוון ציוני שבו הילדה קרין מחפשת את זהותה הלאומית ונפגעת עמוקות מהקונפליקט שבין אהבתה להוריה ולאחיה המאומץ וגעגועיה לכינרת. בארץ של אלף אגמים היא רק לאגם האחר הזה מתגעגעת.

הסיפור "הרפתקה באוטובוס", שנתן את שמו לאוסף כולו, שוב מעמיד אותנו במידה מסויימת לפני בעיה "צבעונית". גיבורו הוא ילד שיש לו אומץ להעיר לשוטרים כי הם מתנהגים שלא כשורה. באוטובוס מבאר-שבע נטפלים השוטרים למשפחה שחורת-העור, בחושבם כי אלה הם "הכושים מדימונה", אך למעשה הם עולים מאתיופיה, מה שמתברר רק אחר שטופלו בברוטאליות על-ידי השוטרים. "אתן, השוטרים הישראלים חייבים לבקש סליחה על כך שנטפלתם אליהם ללא צדק" אומר הילד, והשוטרים מבקשים סליחה...בחרמונות נודע לקורא הצעיר משהו על העולים מאתיופיה ועל כך ש"טוב אם יש לאן ללכת".

כאמור, מורכבים הם סיפוריה של מרים עקביא: נוסף על הנושא הראשי, עם מוסר השכל כזה או אחר, מכיל כל סיפור כמה נושאים אחרים, כאילו בשוליים, אך חשובים לא פחות.

הקריאה נעימה וגם מועילה, עם ציורים ריאליסטיים לסיפורים ריאליסטיים.

דודו מור, פרסומת עצמית בע"מ

דוד מור, יו"ר שיכון ופיתוח
סגנון אמריקני עם נהג צמוד

מודעה שהופיעה במוסף "7 ימים" של "ידיעות אחרונות", תחת הכותרת "ראש שקט — קרקע במוחה", מעתירה שבחים על דוד (דודו) מור. באותה מודעה מצויין, כי דוד מור, המכהן כיו"ר מועצת המנהלים של "שיכון ופיתוח", הינו "יו"ר בסגנון אמריקני — פעיל, נמרץ ומעורב בכל". עוד נאמר שם, שמור הוא "מהיר וחד לשון... קולט את השאלה כבר בתחילתה..." וכל זה בתוספת ראיון תנפני על פני עמוד שלם שמחירו רבבות שקלים.

במשרדי שיכון ופיתוח בתל-אביב מסביר אחד העובדים שדודו מור זה. אוהב לעשות פנטאזיות, יודע לעבוד על עתונאים. הוא כמובן אינו מוכר דירות. אך אוהב לעשות רושם של כל-יכול.

לדברי מור. הוא איננו יו"ר פעיל. אך כל אחד ב"שיכון ופיתוח" יודע שהוא — מס' 1 בחברה. הוא שהצעיד את החברה למצב בו היא נמצאת היום. חברות בנייה רבות היו רוצות להצליח כמו "שיכון ופיתוח". הוא מדגיש, כי אינו מקבל שכר על פעילותו בחברה: לפרנסתו, הוא יהלומן בעל מפעלים ולא צריך לדאוג לו. בעבודתו הוא רואה אתגר ודוחה את הביקורת — "הם מקנאים בהצלחתי", הוא אומר, ומציין כי ההשמצות לא ישפיעו עליו. לשאלתי מדוע הוא מצטלם במכונית של שיכון ופיתוח, עם נהג צמוד, מסביר מור כי בדרך כלל הוא נוסע במכוניתו הפרטית, פז'ו 505. כאשר הוא נוסע בענייני "שיכון ופיתוח" עומדת לרשותו מכונית החברה. לדבריו, הוא נתן תנופה לחברה באמצעות פרסומות ויש חברות אחרות שמחקות אותה. הוא הגיבור, טוען מור בראיון במדור פרסומי. במודעה אחרת המנכ"ל יהיה הגיבור ואחריו מנהל המכירות.

במשרדי החברה טענו שלא כדאי "לקנות את הסחורה" של מור. הוא גדול בדיבורים, אמרו; במעשים — פחות. הוא זוקף לעצמו הישגים של אחרים.

דודו מור שואף לפרסומת כמועמד לכנסת מטעם הליכוד. הוא מיועד המקורבים של השר דוד לוי. מה שלא נהיר הוא, למה חייבת חברה ממשלתית לשלם עבור הפרסום האישי של פוליטיקאי.

חיים מרגלית

גלגלי הבורסה

הנסים נמשכו רק יום אחד

הגאות במניות החושיות, בעקבות פתרון משבר מודעי, ארכה רק יום אחד. אתמול כבר היו יותר ירידות מאשר עליות. במניות ההסדר היה עודף היצע של 900 אלף ש"ח. ערך השוק של המניות החושיות ירד אתמול ב-0.9% ושל מניות ההסדר ב-0.1%. בשוק איגרות החוב, הסתכמו עודפי ההיצע ב-1.6 מיליון ש"ח, מזה 400 אלף ש"ח בצמודות למדד וב-1.2 מיליון ש"ח בצמודות לדולר. בכשלון גדול ביותר נסתיימה הנפקת מק"מ של בנק ישראל ל-84 מיליון ש"ח.

הציבור השקיע אתמול 5.6 מיליון ש"ח בקרנות הנאמנות, מזה 1.7 מיליון ש"ח בהתמחות במניות ו-3.9 מיליון ש"ח בסולידיות, מהם 3 מיליוני ש"ח בקרנות בנק הפועלים.

בנק ישראל הציע אתמול לציבור שלוש סדרות מק"מ בערך נקוב כולל של 100 מיליון ש"ח. מהן רכש הציבור רק ב-8.2 מיליון ש"ח. מזה 6.2 מיליון ש"ח ל-29 ימים, כ-2 מיליוני ש"ח ל-56 ימים ורק ב-20.8 אלף ש"ח ל-84 ימים. המחזור במק"מ הסתכם אתמול ב-12 מיליון ש"ח. תשואותיהן החודשיות נעו בין 1.39% ל-1.62%.

שער הדולר היציג, ירד אתמול ב-0.0035 ש"ח, ב-0.24%, ל-1.4780 ש"ח. דולר נוסעים ירד ל-1.7532. הדולר השחור הוסיף לנוע במגמת ירידה בין 1.61 ל-1.62 ש"ח.

בשוק המניות ירדו אתמול 182 שערים, לעומת 114 שעלו ו-95 שנשארו בלי שינוי, מהם ירדו 56 ב-5% ויותר ו-41 עלו ב-5% ביותר. היו 10 "מוכרים בלבד" ו-2 "קונים בלבד". המחזור בשוק המניות הסתכם ב-9.2 מיליון ש"ח. מזה כ-2.2 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר היתה מגמה מעורבת. עלו (ב-%): אי די בי ב' — 0.4; אגוד רג' — 0.5, דיסקונט א' — 0.5. לעומתן ירדו: אי.די.בי. רג' — 0.4; אי די בי א' — 1.2; דיסקונט ב' — 1.3; כללי מ"ד — 1.7; כל"ל — 0.3; מימון סחר 5 — 3.6. ההיצע ההתחלתי במניות ההסדר הגיע ל-1.35 מיליון ש"ח והביקוש ההתחלתי ל-450 ש"ח בלבד. תשואותיהן השנתיות נעו בין 11.1% (דיסקונט א') ל-11.71% (הפועלים ש'). הפועלים מ' — 11.67%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק ירידות שערים (ב-%): אוהזה — 1.1; ספנות 0.1 — 10.0; ספנות 0.5 — 2.6; בינלאומי 5 — 4.9; פי בי — 3.6.

במניות החושיות בלטו העליות: בן יגר — 12.3; רסקו מב' — 15.0; מז 5 — 15.0; פרגוד מ"ר 1 — 13.1, ערד — 12.5; אנדין מ"ר 1 — 19.2; אמפא — 15.0: לעומתן ירדו ב-%: משכן ש' — 10.0; קונסורטיום 1 — 10.0; אלרוב 5 — 10.0 (ואחרי שאלרוב 1 עלתה ב-11.1%), סרום אופ 1 — 9, 26 (ואחרי שמתכת סרום עלתה ב-10%). לחלק גדול של המניות הכבדות היו אתמול היצעים, שהביאו לירידות קלות יחסית או לקליטה ללא שינוי בשער.

בשוק איגרות החוב נרשמו ירידות עד 1% בצמודות למדד ובצמודות לדולר. ערך השוק של הצמודות למדד ירד ברבע האחוז בממוצע וערך השוק של הנסחרות במט"ח והצמודות לדולר ירדו בחצי אחוז בממוצע. המחזור בשוק האג"ח הגיע ל-4.5 מיליון ש"ח מזה כ-1.2 בצמודות ב-80% למדד בלבד.

* י.ס.פ. מטעי הדר ישראל: הודיעה רווח נקי של 390 אלפי ש"ח מותאמים בשנת 1984/85, לעומת הפסד של 462 אלפי ש"ח בשנת 1983/84.

אלחנן הורוביץ

מבזקים כלכליים

● בשנת 1985 הסתכם פדיון 300 המלונות המומלצים לתיירים בישראל ב-488 מיליארד שקלים, שערכם כ-403 מיליון דולר, עלייה של 18% לערך לעומת הפדיון בשנת 1984, במספר הלינות במלונות אלה נרשמה עלייה של 22%.

● לבקשת לשכת רואי חשבון האריך נציב מס הכנסה את תוקף האישורים על פטור מניכוי מס הכנסה ועל ניכוי מס בשיעורים מוקטנים, עד סוף מאי 1986. המנכים במקור ינכו בחודשים אפריל ומאי השנה מס בשיעורים שנוכו בחודש מארס, אך ללא מס יסף. נציב מס הכנסה הבטיח לוועדת המסים של לשכת רואי חשבון, כי בימים הקרובים יפורסמו הוראות נוהל בדבר מתן אישורים חדשים מחודש יוני ואילך.

● חברת "אלקטרה" השלימה את שלב א' בתכנית ההבראה שלה. במסגרת זו צומצם כוח האדם המינהלי ב-15%; הועברו כל יחידות הייצור והניהול שהיו מפוזרות בגוש דן לקרית אלקטרה בראשל"צ; נסגרו תחומי פעילות לא רווחיים; נפתחו תחומי עסקים חדשים ונערכו פעולות חסכון והתייעלות — כך עולה מדו"ח רווח-והפסד של החברה לשנת 1985, המצביע על הפסד שקלי מתואם של 3,759,000 ש"ח וממכתב נלווה שהוגש לבורסה לניירות ערך. בשנים האחרונות צברה החברה הפסדים ובמגמה לחלץ אותה מקשייה הוחלט ב"כלל תעשיות" על ארגון מחדש, חילופי גברי בהנהלה ויישום תכנית הבראה בת שלושה שלבים.

● חברת המחשבים "יענא-איסוף נתונים", המשותפת לחברת "אלתא" של התעשייה האווירית וחברת יענא, סיכמה על עיסקת מכירה של מערכות מחשב לקונצרן אי.טי.טי. בארה"ב. היקף העיסקה הראשונה — 40 אלף דולר ובעיקבותיה יבואו שלבים נוספים. ההיקף הסופי אמור להגיע ל-50 מיליון דולר.

● הצירוף של ירידת מחיר הדלק העולמי ועליית איכות המוצר בבתי הזיקוק, כתוצאה מתקנים מחמירים יותר, גרם לכך שבנזין והתחזקה ההכרה כי האספלט הוא המתאים והכלכלי ביותר לסלילת כבישים — אמר יצחק ברנוב, מנהל אגף השיווק בחברת "פז", ביום עיון בנושא "טכנולוגיות חדישות בסלילה אספלטית".

● 18 אנשי עסקים יהודיים מארה"ב הגיעו השבוע לישראל לביקור שבמסגרתו יקיימו דיונים עם חברי הוועדה הכלכלית של הפורום הישראלי, במטרה לקדם את מערכת הקשרים ההדדי. שמואל בן-טובים, יו"ר הוועדה הכלכלית, מסר כי במסגרת הסיור "יאומץ" כל חבר משלחת ע"י חבר הוועדה הכלכלית של הפורום הישראלי וזה יסייע לו בפגישות עם אנשי תעשייה ועסקים בשטח מקצועי מקביל, כדי ליצור קשר מסחרי שיניב בסופו של דבר השקעות בישראל ואפיקי יצוא חדשים.

● תכנון השתלבותם בתנועה של למעלה מ-100 קווי אוטובוסים של קואופרטיב "דן" בהם נעים מדי יום כ-1400 אוטובוסים המסיעים כמיליון נוסעים, מתבצע כיום באמצעות התנועה של החברה במחשב. המחלקה הממוחשבת באגף התנועה של "דן" כוללת מערכי סידור עבודה, יומני עבודה, מעקב אחר המצב הטכני של הרכב, ומעקב וסטטיסטיקה על אחר התנהגות התנועה והרגלי הנסיעה של הציבור במשך כל שעות היום.

● בנק לאומי הודיע על מינויים חדשים שייכנסו לתוקפם בחודשים הקרובים: דני פרידמן, בן 55, סגן מנהל כללי בכיר, נתמנה לראש החטיבה הבינלאומית של הבנק. יהודה ויילר, בן 55, סגן מנהל כללי, יתמנה לנהל בנק לאומי קנדה. יצחק תבור, בן 53, עוזר בכיר למנהל הכללי, יתמנה למנהל איזור תל-אביב-יפו. אברהם חפץ, בן 48, עוזר בכיר למנהל הכללי, יתמנה לראש מערך כוח אדם במקומו של משה נתיב, שהודיע על החלטתו לפרוש מהבנק ויצא בשליחות הסוכנות לארה"ב. אורי גלילי, בן 40, עוזר מנהל כללי יתמנה לראש אגף לקוחות פרטיים בחטיבה הבנקאית. בתפקידו האחרון שימש כמזכיר ליו"ר הדירקטוריון וכדובר הבנק.

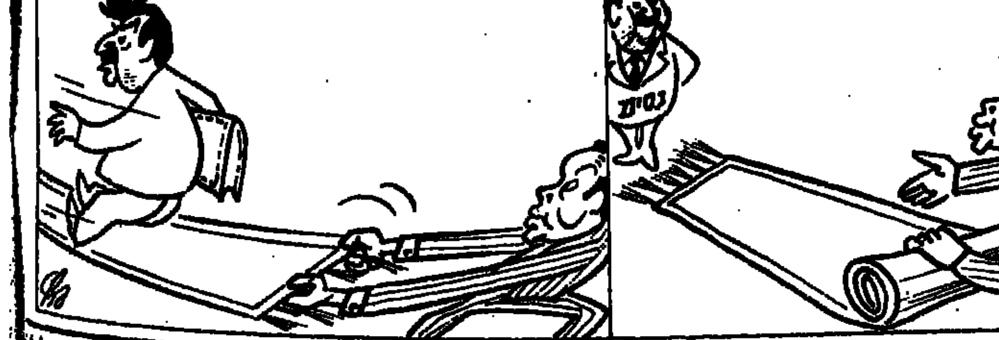

עמוס מר-חיים:

מדיניות פרס-מודעי שחקה את התעשייה

עמוס מר-חיים
כירסום מכל הכיוונים

"כלל תעשיות" הפסידה ב-1985 הכנסות בכ-36 מיליון דולר — קובע עמוס מר-חיים, מנכ"ל "כלל תעשיות", והיא תפסיד גם ב-1986, כיוון שלדבריו החברה "אכלה בגדול" את מה שנקרא "המאמץ הלאומי". לדעתו, ראשי ההתאחדות התעשיינים היו צריכים להפגין בשערי משרד ראש הממשלה והאוצר נגד התכנית הכלכלית, ששחקה את תעשיות הייצור אפילו יותר מאשר את שכר העובדים.

מר-חיים מתח ביקורת חריפה על "גרייום ובטוחים" שהתכנית הכלכלית של פרס ומודעי הצליחה, ועל החושבים שמודעי היה שר אוצר מצליח. לדבריו, תעשיית הייצור ספגה שחיקת מחירים מעבר למה שמישהו צפה — במספר מפעלים של קבוצת "כלל" הביאה הקפאת המחירים למעבר מרווח להפסד, כמו ב"סנפרוסט" ו"נשר", המשותפים ל"כור" ו"כלל". והקפאת המחירים לא החלה ב-1 ביולי 1985, כאשר הופעלה התכנית הכלכלית. הוא מזכיר את עסקות החבילה א' (נובמבר 84'), ב' ג' (בחודשים ינואר-מארס 1985) והתפרים ביניהם. "תפרים גסים", אומר מר-חיים, "שגרמו נזקים ליצרנים". בגלל אותן "עסקות" במרכאות כפולות, נכנסה "כלל תעשיות" ל"תכנית הכלכלית" עם נוצות מרווחות ובמשקל נוצה, הוא קובע.

לפי חישבון שנעשה ב"כלל תעשיות", אם היו מאפשרים עליות מחירים לפי הקריטריונים של 1984 למוצרים שבפיקוח, היו נותרים בידי המפעלים, גם לאחר הירידה בביקושים בשוק המקומי, כ-20 מיליון דולר. המכירות לשוק המקומי פחתו אומנם ב-13 אחוז ועמדו על 480 מיליון דולר. אך מ-12 האחוז רק 4 אחוזים הם הקטנה כמותית ו-8 אחוזים הם נזק שנגרם מהקפאת המחירים.

למה התעשיינים שותקים?

נושא נוסף שלדבריו כירסם ברווחים של כל תעשיות הייצור הם שיעורי הריבית הרצחניים. הוא אינו מבין מדוע התעשיינים יושבים ושותקים — "הריבית הזאת איננה פרי מדיניות קפריזית, אלא פרי מדיניות מתוכננת, שנועדה לייקר את הכסף ולהכביד על השימוש בו". הוא אומר ומציין כי ההפסדים המופיעים במאזן, והנובעים מתשלומי הריבית בשוק המקומי הם בסך 8 מיליון. קבוצת "כלל" מסוגלת להשיג תנאי ריבית טובים מגופים כלכליים אחרים, ולהסתייע ממקורות עצמאיים. הפעילות הכלכלית של "כלל" היא בהיקף של 700 מיליון דולר בשנה, ואם "כלל" נפגעה קשות מהריבית, קשה להבין כיצד יכולים לעבוד בשיעורי ריבית גבוהים אלה מפעלים שהפעילות הכלכלית שלהם מסתכמת ב-700 אלף דולר בלבד.

מה שמרגיז ביותר את מר-חיים הוא נושא היצוא ויחס הממשלה ליצוא: "איני מבין איך יכולים קברניטי הכלכלה — ראש הממשלה, שר האוצר ונגיד בנק ישראל — להכריז כי היצוא הוא תקוות המשק, כאשר התרגום לשפת המדיניות היא שחיקת רווחיות היצוא על-ידי ביטול התמיכה שהיתה נלווה באשראי השקלי, קיצוץ במימון לרכות מימון משלוחים. הם, הקברניטים, ידעו כי את המימון החסר צריך ללוות בריבית מטורפת. הם החליטו על צמצום ביטוח שער לעוכת 1984, והורו על גביית היטל בשיעור של 15 אחוז על שימוש במטבע חוץ לצורך פעולות שיווק, עוד 10 מיליון דולר שחסרים במאזן 1985".

אבסורד הזועק לשמיים

"והמיסוי", מוסיף מר-חיים, "המיסוי הוא אבסורד הזועק לשמיים". לדבריו, יש בקבוצת "כלל" מפעלים ששילמו מס יותר גבוה מהכנסתם ויש מפעלים ששילמו מס על הפסדים, וכל אלה כתוצאה מ"חוק שטיינברג" והעניין הוא שבממשלה יודעים על כך. כל אלה, הוא אומר הוצגו השבוע לפני שר התעשייה והמסחר אריק שרון. ההפסדים גדולים במיוחד בתעשיות האלקטרוניקה. שם ההפסד האבסולוטי עלה על 5 מיליון דולר.

מה שמרגיז הוא לדבריו, שבמפעל אי.סי.איי. שזכה במיכרז יוקרתי לספק מערכות אלקטרוניות לכבל האופטי הטרנס-אטלנטי טי.א.ט-8, הוציאו מיליוני דולרים למחקר ופיתוח ולזכייה במיכרז. התוצאות ייראו רק ב-1987.

מר-חיים סבור שסבלנות התעשיינים נגמרת. הם אינם יכולים לעמוד בגזירות שמנחיתה עליהם הממשלה וחייב לבוא שינוי. עוד שנה כמו זאת, היינו מיולי 85 עד עכשיו, תהרוס את התעשייה, וכדאי ששר האוצר החדש יידע זאת.

חיים מרגלית

הסכם הסדינים נשאר על הנייר

אין הסכם על יצוא סדיני כיתן לארה"ב, אומר מר-חיים. לדבריו, ההסכם על מיכסות ייצור טקסטיל, שהושג לפני מספר חודשים ע"י מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר יהושע שוח, לא הוכיח עצמו — שדולת הטקסטיל בארה"ב עושה כל מאמץ לפגוע במוצרי הטקסטיל מישראל, למרות שקיים הסכם על איזור סחר חופשי.

מר-חיים ציין, שההישג של פורר, שהיה בערבון-מוגבל ועורר ביקורת, גם הוא אינו הגשמה. בינתיים יוצאים משלוחי סדיני הפלנל של "כיתן", אך הלקוחות אינם ממהרים להגיע להסכמים לטווח רחוק, מחשש כי הכמויות יוגבלו. בחודש מאי תגיע לארץ משלחת מארה"ב שתמשיך בשיחות בנושא הטקסטיל.

ח.מ.

מאזני 85'

תשואה של 2.5% בלבד על ההון העצמי בבנק המזרחי

הרווח הנקי המתואם של בנק המזרחי לשנת 1985 הסתכם ב-3.9 מיליון דולר (5.9 מיליון שקל), לעומת 1.4 מיליון דולר (2.1 מיליון שקל) בשנת 1984, גידול של 185 אחוז. הדו"ח הכספי של הבנק, שפורסם אתמול, מגלה כי התשואה להון הגיעה אשתקד ל-2.5 אחוזים, לעומת פחות מאחוז אחד בשנה הקודמת. אחד המאפיינים הבולטים בדו"ח הוא השגת רווח מתואם מפעולות רגילות לאחר מס, בסך 4.3 מיליון דולר (6.4 מיליון שקל), לעומת הפסד מפעולות רגילות לאחר מס, בסך 4.3 מיליון דולר (6.4 מיליון שקל), לעומת הפסד מפעולות רגילות בשנה הקודמת בסך 9.1 מיליון דולר (13.7 מיליון שקל).

מדו"ח רווח-והפסד עולה, כי הבנק הפריש למיסים רק 997 אלף שקל מתוך רווח ברוטו של 17.32 מיליון שקלים, כלומר 5.7 אחוזים בלבד (הבנקים האחרים שפירסמו דו"חות כספיים הפרישו למיסים בשנה האחרונה מעל 50 אחוז מהרווח ברוטו). במאזן המאוחד של קבוצת הבנק, ההפרשה למסים מסתכמת ב-25.8 ש"ח, 75 אחוז מהרווח ברוטו, שיעור הדומה לבנקים אחרים. בהערות לדו"ח הכספי נאמר, כי ההפרשה למיסים על ההכנסה כוללת בשנה האחרונה מס נחסך בסך 2.9 מיליון שקל, בגין השקעה ביחידות השתתפות לפי חוק מס הכנסה שתמורתן נועדה למחקר מדעי.

במסיבת העתונאים לרגל פרסום המאזן אמר אהרון מאיר, כי "המזרחי" לא קיבל כל סיוע מיוחד מבנק ישראל, לא בשנתיים הקודמות ולא השנה, וכי הודעה זו היא חד-משמעית.

עוד עולה מן הדו"ח, כי לחובות מסופקים הופרשו בשנה האחרונה 39.4 מיליון שקל, מתוכם כ-25 מיליון שקל בבנק עצמו והשאר בחברות-הבנות. בשנת 1984 הופרשו לחובות מסופקים 12.5 מיליון שקל.

מאזן הבנק הסתכם ב-5.1 מיליארד דולר (7.7 מיליארד שקל), לעומת 5.6 מיליארד דולר (8.4 מיליארד שקל) בסוף השנה שעברה, ירידה של 9 אחוזים.

אהרון מאיר מנכ"ל "המזרחי", מסר אתמול, כי בשנה האחרונה נמשכו פעולות הייעול והחסכון, ובין היתר אוחד סניף הפסדי עם הסניף המרכזי ובוטלה מינהלה איזורית אחת. מצבת כוח האדם בבנק צומצמה במהלך השנה ב-157 עובדים, מ-2098 בסוף 1984 ל-1941 בסוף 1985, ירידה של 7.5 אחוזים. מאיר מסר, כי תהליך זה יימשך גם השנה. בין השנים 1984-1985 הצטמצמה מצבת כוח האדם בבנק ב-333 עובדים, ב-14 אחוז לעומת המצבה בסוף 1983, שעמדה על 2274 עובדים. ברביע הראשון של שנה זו צומצם מספר העובדים ב-48 איש נוספים.

ההון העצמי של הבנק מסתכם ב-285 מיליון שקל חדש (190 מיליון דולר) ומהווה 3.7 אחוזים מסך המאזן המתואם.

איל שגב

בנק לפיתוח התעשייה

ירידה ריאלית בהלוואות פיתוח

1985 לא היתה שנה טובה למוסד בנקאי שעניינו מימון השקעות בתעשייה. אומנם באפריל השנה חודשו הלוואות הפיתוח מתקציב, לאחר שהוקפאו באוקטובר 84, אך חל ביטוי השפעל ההסדר של "מענק תחליפי" במקום הלוואות פיתוח — נאמר בדברי ההסבר לדו"ח השנתי של הבנק לפיתוח התעשייה.

ב-1985 חל גידול קטן בביצוע הלוואות פיתוח, אך עלייה זו היתה קטנה יחסית לאחר הירידה שחל ב-84, כך שלא הושגה אף רמת 1983. תמונה דומה משתקפת בסיכום הלוואות לתעשייה מכל הסוגים, שעלו בכ-10%, לאחר ירידה של כ-16%.

אישורי הלוואות חדשות במהלך השנה הסתכמו בכ-178 מיליון ש"ח, המהווים ירידה ריאלית של 32% לעומת 1984, לאחר ירידה של כ-22% ב-1984, לעומת השנה הקודמת.

נקודה נוספת שהשפיעה על עסקי הבנק היא היחס בין שינוי המדד ושער החליפין. המדד עלה ב-185% לעומת שער החליפין, שעלה רק ב-134%. כ-70% מהנכסים של בנק צמודי דולר ושיעורכם במונחים מתואמים למדד, גרם לכיווצם. הבנק נאלץ גם ב-85 להחזיק נכסים צמודי מט"ח שמומנו מהונו העצמי, עקב אופי פעילותו. ברור שבמונחים מתואמי מדד נכסים אלה נשחקו חלקית.

המאזן ירד ב-2.9% לעומת 84, והסתכם במיליארד ו-286 מיליון ש"ח.

הבנק ביצע הלוואות חדשות בשנה זו, שהסתכמו ב-182 מיליון ש"ח, לגידול ריאלי של 8% לעומת 84. במימון הלוואות חדשות עלה החלק שמומן ממקורות אשראי מחו"ל, מ-10% ב-1984 ל-20% ב-1985.

הרווח מפעולות רגילות לפני מס במונחים מתואמים הסתכם בשנה זו ב-26,207 מיליון ש"ח, לעומת 28,767 מיליון ש"ח ב-1984. ירידה זו נובעת בעיקר מהגדלת ההפרשה לחובות מסופקים, ל-4.5 מיליון ש"ח לעומת 1.2 מיליון ש"ח ב-1984, ומהפחתת הכנסות כנגד תיק מלוות חובה של הבנק בסך כ-5.2 מיליון ש"ח.

● גבי רוזנברג, המנכ"ל המשותף של אולפני הבירה ירושלים, מסר כי בימים אלה סיימה החברה הפקת סרט תרמית בשם "ירושלים ושכונותיה", בשביל התאחדות בתי המלונות ירושלים, בבימויו של עמוס ארכל.

בעידן המשבר התיירותי, ועקב הירידה המשמעותית של תיירים מארה"ב ואירופה למזה"ת, החליטה התאחדות בתי המלונות בירושלים לצאת במסע הסברה בחו"ל, המכוון אל מארגני התיירות.

טור החדשות

ועד פעולה להצלת ה"מרכבה"

כ-100 מפעלים המייצרים את המרכבה נקלעו לקשיים, בעקבות הקיצוץ החריף בתקציב הבטחון וההזמנות לייצור הטנק. 100 מפעלים אלה מעסיקים כ-10 אלפים עובדים.

ראשי המפעלים התארגנו לפעולה משותפת למניעת הקיצוצים. בראש הוועד היום עומד מנכ"ל "אורדן", מיכאל תמיר, וחברים בו האלוף (מיל.) משה פלד, מ"כור מכניקה", מעה שמיר ותעשיינים נוספים.

ראשי המפעלים טוענים, כי הערך המוסף בייצור הטנק הוא יותר מ-65 אחוז וקיצוץ הייצור יגרום הפסדים, פיטורים ואולי אף ישתק את המפעלים כליל.

א.ש.

"כור מזון"

שחיקה ברווחיות וירידה ביצוא

מצב השוק, שהתבטא בירידה בביקושים, שחיקה ברווחיות וירידה ביצוא, גרם צורך בהערכות דחופה במפעלינו על מנת לצמצם את הנזקים" — כותב בנימין גיבלי, מנכ"ל "כור מזון", בבטאון "בכלאחד" של חטיבת המזון של "כור".

גיבלי מציין, כי הנהלת "כור מזון" לא ביצעה את כל אשר צריך היה לעשות, בשל אילוצים פנימיים וחיצוניים. הגורמים שטופלו בחטיבה הם צמצום דראסטי במלאים, צמצום אשראים, הקפדה על גביית כספים, נסיונות בלתי נלאים לצמצם בעלויות העבודה, פיקוח על עבודת שעות נוספות והוצאת עובדים לפנסיה מוקדמת.

עוד הוא מציין, כי תוכנית העבודה של קבוצת מפעלי "כור מזון" מסתכמת במכירות של 100 מיליון דולר, יצוא של 41.8 מיליון דולר וכוח עבודה שימנה 4,046 עובדים. בין היתר יש כוונה להרחיב את יצוא "מגה", מפעל הנעליים של החטיבה, ב-400 אלף למיליון דולר. אשר לשוק המקומי, לדברי גיבלי קשה מאד לפעול בשוק שמידת אי-הודאות והוסר הבהירות בו עדיין רבים מהגלוי. אך "בבורה הניציאות, והמחויבות שיש לנו לציבור העובדים, אני בטוח שנוכל לנווט את העסקים שיבטיחו הצלחה התוכנית". גיבלי צופה כי הקמת מפעל השוקולד בצפת, הרצתו והפעלתו תבוצע עוד לפני סוף השנה.

יועצי בל"ל בעד מיסוי רווחי בורסה לטווח קצר

כל שינוי במדיניות המיסוי על רווחי הון בבורסה חייב להיות חלק מרפורמה כוללת בשוק ההון, שתטפל בראש ובראשונה במעורבות הממשלה בשוק ההון — קובעים כלכלני חברת הייעוץ "שיווק קונסלטנטס" מקבוצת בל"ל, בסקירה על נושא מיסוי ניירות-ערך שפרסמו בימים אלה.

הכלכלנים מציינים, כי יש להמשיך במתן פטור מרווחי הון בבורסה למשקיעים שיחזיקו ניירות-ערך לטווח הארוך (שלוש שנים), עד לתיקרה כספית שתיקבע. באופן כללי יוטל מס רווח הון על רווחים ריאליים בניירות-ערך, תוך הפחתה הדרגתית בשיעור המס הכולל בהתאם לטווח ההשקעה. בכך, מעריכים הכלכלנים, תצטמצם הפגיעה ועד לאפס במשקיעים המחזיקים ניירות לטווח בינוני וארוך.

בין ממליצים הכלכלנים להכיר בהפסדי הון ריאליים מניירות-ערך. לדבריהם, גם כלכלי אינו יכול להעניש משקיעים על הפסדיהם. ראתר מיסויים. יש גם להנהיג בתחום זה אחידות בניכוי המשקיעים השונים. למעט סוחרים, ובנייוהר בין פרטיים לבין נישומים עפ"י הוה גם הכנסה בתנאי אינפלציה. אומרים הכלכלנים.

א.ש.

מלחמת האחים רובינשטיין נמשכת

גם לאחר שהאחים אברהם ואהרון רובינשטיין הגיעו להסדר ביניהם על חלוקת הרכוש, התחרות ביניהם נמשכת.

במסגרת ההסדר בין האחים הועברו 51 דירות מחברת רובינשטיין, שנשארה כבר בשליטתו של אברהם רובינשטיין, לאחיו אהרון. אהרון רובינשטיין העביר את הדירות הללו לחברת "אנגלו-סכסון" כדי שזו תמכור אותן. 6 מדירות אלה הוא מעביר לנכדיו, להוציא בניו של מוטי, בנו של אהרון, ש"עבר את הקווים" והצטרף לקבוצת אברהם. מתוך אותן 51 דירות, הנמצאות בארבעה אתרים שונים, נמכרו כבר 19 דירות.

מתברר, כי הדירות שהועברו לאהרון נמכרות לציבור במחירים נמוכים בהרבה מהמחירים בהם נמכרות הדירות של חברת רובינשטיין. אברהם עצמו הגדיר את מחירי הדירות הללו כ"מציאה". אך לדבריו הדבר לא מדאיג אותו במיוחד, שכן 51 דירות אינן יכולות לשבור את השוק.

א.ש.

הוכפלה מכירת מכוניות חדשות במארס

העלאת מחירי המכוניות החדשות הביאה לשינויים ניכרים בדירוג החברות העוסקות במכירת רכב, לעומת המצב שהיה קיים בעת הקפאת המחירים. איגוד יבואני הרכב מסרב אומנם למסור נתונים על כמות כלי הרכב שנמכרו, אך מתברר כי בחודש מארס הוכפלה כמות המכוניות החדשות שנמכרו לעומת החודשים הקודמים של השנה.

כאמור, חל שינוי גם בדירוג המוכרים. "סובארו" אומנם ממשיך להיות הרכב הנמכר ביותר בכל אותם שלושת החודשים. אך "פיאט", הנמצא במקום השני במכירות, הידרדר למקום השישי בחודש מארס. בינואר היה "פיאט" במקום שלישי. "פורד" רביעי. "פולקסוואגן" חמישי "רנו" שישי ו"פוז'" שביעי.

בפברואר היה "דייהטסו" שלישי. "פורד" רביעי. "לנצ'יה-ביאנקי" — חמישי ו"מרצדס" שישי. במארס "סובארו" ממשיך להיות ראשון. "פולקסוואגן" שני. "פוז'" שלישי. "פורד" רביעי. "אופל" חמישי. "פיאט" שישי. "סיאט" שביעי. "רנו" שמיני ו"דייהטסו" תשיעי.

א.ש.

יופחתו אגרות רציף בנמלים

אגרות הרציף בנמלים יופחתו זמנית בשיעור של 2% — על כך הודיע שר התחבורה חיים קורפו לאיגוד לשכות המסחר. הפחתת אגרת הרציף תחסוך ליבואנים לנמלי ישראל 4.5 למיליון דולר.

הודעתו של קורפו נמסרה בעקבות דרישה שהועלתה ע"י איגוד לשכות המסחר, להפחית את אגרת הרציף לטובין מיובאים מרמה של 2% לטובין לרמה של 1/3-1/2 האחוז. דרישת האיגוד מתבססת על הערכות שלא יהיה צורך להגדיל את קיבולת הנמלים בעשור הקרוב. ולכן על העובדה שקרן הפיתוח של רשות הנמלים צברה כבר סכומי כסף גדולים באמצעות גביית אגרת הרציף.

השר קורפו אמר, כי הכנסות הרשות הצטמצמו משום שהרשות חוייבה להעביר לממשלה 53 מיליון דולר והשקיעה כ-50 מיליון דולר בהקמת רציף חדש. ולכן אין באפשרותה להפחית עוד יותר את התעריפים מבלי לפגוע בפעילותה התקינה. הוא ציין, כי הרשות ממטיבה במדיניות פטורים והנחות לאגרות רציף למטעני יצוא או יבוא חומרי גלם המשמשים למוצרי יצוא, ובכך מפחיתה בלאו-הכי מהכנסותיה.

● החל מיום ראשון יפתחו רשויות מס הכנסה במבצע ביקורות מלאי באלפי בתי עסק ברחבי הארץ. במקביל הוציאה נציבות מס הכנסה דרישה ל-100 אלף בתי עסק, להמציא למשרדי מס הכנסה, עד לסוף חודש אפריל, רשימות מלאי. פעילות זו של מס הכנסה נועדה לוודא כי בוצעה ספירת מלאי בבתי עסק, כמתחייב מהחוק, וכי המלאי עליו הצהירו בעלי עסקים הוא מלא-אמת. הדבר ייעשה על-ידי השוואת הרשימות שהמציאו בעלי העסקים לתוצאות של ספירות מלאי שערכו מפקחי המס.

עקרונות נועדו ליישום — לא לחניטה

תגובות

מארק היקר,
קראתי בעניין רב את "המכתב לידיד" שהואלת להקדיש לי ("מפלגת האחדות הלאומית" — "על המשמר" 7.4.86) ומנימתו העוקצנית והמעליבה הבנתי שהרעיונות אשר העליתי בכתבתי ב"ידיעות אחרונות" (ושאליה התייחסת ב"מכתב") אכן טורדים את מנוחתך הרעיונית. חבל רק, שבמקום לעסוק בהצעות בחרת "לעסוק" במציע, אולם כיוון שדעתם של קוראי "על המשמר" חשובה לי מאוד — אני מרשה לעצמי לדלג על הסוגייה האישית ולהישאר בתחום הדיון הרעיוני בלבד.

הטעם לפגם הראשון שאתה מוצא בי הוא "מכירת עקרונות תנועת העבודה בעיריית ת"א תמורת הכסא של מ"מ ראש העירייה". אכן, סוד ידוע הוא כי נשלחתי מלכתחילה, ע"י יו"ר המפלגה, שמעון פרס, להתמודד נגד שלמה להט ולהפסיד (כי כך ניבאו כל הסקרים שערכתי, בתוקף תפקידי כיו"ר המטה המוניציפלי הארצי של המערך) כדי להיכנס לקואליציה עימו ולהחזיר (אחרי 11 שנות היעדרות) את תנועת העבודה למעגל העשייה המוניציפלית בעיר. לצורך זה אף התפטרתי מהתפקיד הבכיר של ראש המטה הארצי, ומסרתיו בידי מוטה גור. וזאת לאחר שאף לא מנהיג בכיר אחד של התנועה הסכים לקבל על עצמו "סידור עבודה תנועתי", שסופו הברור הוא סטיגמה של מפסידן. ואכן, הקימונו את הקואליציה (מפ"ם בת"א לא דחתה את ההצעה. אולם לאחר שבהצבעה שנערכה בסניף היתה התוצאה תיקו, הכריע נציגכם במועצה, אריה צוקר, נגד. כך שלא חסר הרבה שגם מפ"ם תהיה בפנים) ותוך 18 חודש של שיתוף פעולה עזרנו לגרום לטלטלה פוליטית: להט והכרו לסיעה. כספי. עזבו את הליכוד בעירייה. אין שום ספק בדבר שהם לא היו עושים צעד כזה לולא סמכו על תמיכתה המובטחת של סיעת העבודה בעירייה. כבך הוצאנו, למעשה, כבר היום, את השלטון דה־פאקטו בעירייה מידי הליכוד. אמנם שלמה להט לא עבר למפלגת העבודה (אם כי בדעותיו המדיניות הוא נמצא שמאלה ממפ"ם) — אולם אין כל ספק בדבר כי רשימה בראשותו בבחירות הבאות, בה תשתתפנה גם העבודה, ל"ע, מפ"ם ושינוי — (אך לא הליכוד) תחזיר את השלטון בעיר לכוחות האמצע והשמאל.

זהו מימוש של שליחות פוליטית ולא "מכירת נכסים ערכיים" כפי שמוצגת הקואליציה העירונית בעיתונך. מאז ייסודה.

כיוון שתמכתי בעבר ועודני תומך היום במשך קיומה של ממשלת האחדות הלאומית, עוררתי עלי — פעם נוספת — את חמתם של חברים במפ"ם. אולם מה לעשות אם לפי מיטב הכרתי, אובדן ההגמוניה הפועלית ב־1977 לא נבע מ"תאונת דרכים" אלא מעיד על תמורה עמוקה ורבת־שנים במבנה החברתי שלנו ובצמיחתן של אליטות חדשות — אנטי־פועליות במדינה? נשאלת השאלה. כיצד לנהוג באותה מחצית עם שניתקה עצמה מאיתנו — האם להתכחש לה, לגנות אותה, להתנשא עליה ולהפקירה לגל הלאומני־קלריקלי המאיים לשטוף אותה — או להושיט לה יד, לצאת אליה ולהשתתפות כדי שנוכל לבוא עימה בברית מחודשת?

הקמתה של ממשלת האחדות פתחה לנו פתח ונתנה לנו לגיטימיזציה בעיני אותם שבעים האחוזים מבני עדות המזרח, אשר למרות מלחמת לבנון והאינפלציה הצביעו ב־1984 לליכוד, והיא שיפרה לאין־ערוך את תדמיתו של שמעון פרס בעיניהם. וזאת, כמובן, נוסף על הישגי הממש שהשיגה הממשלה למרות מגושמותה: היציאה מלבנון, ריכוך האינפלציה, שיפור מאזן התשלומים, התחלת דו־שיח עם ירדן והפלשתינים, הפשרת השלום הקפוא עם מצרים ושיפור תדמיתה של ישראל בעולם. מי שקרא את מאמר המערכת של עיתונכם מיום 9.3.86 בו אתם מגנים את מודעי על רצונו להכתיר לראשו את הישגי התוכנית הכלכלית — אותם אתם מונים אחד לאחד וזוקפים לזכותו של שמעון פרס — יכול להיווכח שלמעשה גם אתם חושבים כי לממשלת האחדות יש הישגים רבים ולא מבוטלים.

יחד עם זאת, אף אני מודאג מהתארוך המתקרב של הרוטאציה ומהנסיגה הצפויה בעטיה למדינה. אולם אסור לנו — מבחינה קונסטיטוציונית, כמו גם מבחינה חינוכית אלקטוראלית, לא לקיימה כפי שהתחייבנו (ואני שמח שוועידת העבודה אישרה עמדתי זו כמעט פה־אחד), אלא אם כן יתרחש אחד משלושת האירועים הבאים: חוסיין יבוא לשולחן הדיונים (ואז נצטרך לתת הסכמה עקרונית ומפורשת לרעיון הפשרה הטריטוריאלית — הסכמה שנוכל לתתה רק לאחר בחירות כלליות): חרות תדיח את שמיר מראשותה (שכן הסכם הרוטאציה אישי) או שהליברלים יפרשו מהליכוד, יקימו סיעה נפרדת בכנסת הזאת ויסכימו להקים עימנו ממשלה חדשה בראשות שמעון פרס, שתכהן עד סוף הקדנציה.

כדי ש־12 חברי הכנסת הליברליים, המכהנים בכנסת הנוכחית יסכימו להצעה כזו (אותה מציעה להם — אך לא מקיימת "חירות") צריך להבטיח להם חיים פוליטיים גם לאחר תום כהונתה של הכנסת ה־11, ואת זאת בדיוק הצעתי להם.

עלינו לזכור, כי לתנועת העבודה אין יותר מצביעים פוטנציאליים (ממה שקיבלה ב־1984) באגף שמשמאל לה. כל תקוותה היא במצביעי האמצע (אותם רוצה להביא אלינו שלמה להט עם מפלגתו החדשה — אלא שזה חזון לעוד שנתיים וחצי, ואילו מועד הרוטאציה הוא ספטמבר 1986). על מצביעים אלה יכולים להשתלט אריק שרון ודוד לוי ולהמשיך ולהקצין אותם (כפי שעשה בגין לליברלים המתונים והיוניים כשהקים את גח"ל של 1964) או אנחנו — ולמשוך אותם אלינו.

למשיכה כזאת יש אמנם מחיר של פשרה, אך פשרה עם תוצאות, פשרה השומרת על ההגמוניה של תנועת הפועלים, לנוכח ההישגים שהשיג שמעון פרס כראש ממשלת אחדות לאומית מנוטרלת, אתה יכול לתאר לעצמך מה יהיו הישגיו כראש ממשלה של עבודה, ליברלים, מפ"ם שינוי וכמה מן המפלגות הדתיות, ובכמה יגדלו הסיכויים להתגבר על התיקו הלאומי בינינו ובין הימין הקלריקלי בישראל, בבחירות הבאות.

זהו, מארק יקירי, מבחנם האמיתי של עקרונות, מבחן המעשה וההתנסות, בהסתגרות, בשמירת עקרונות מפני כל רוח מצויה של מבחן בשטח אין שום חשיבות, (אולי ארכיאולוגית) גם אם מדברים בשמם ומנופפים אותם בלהט מעל רב לכל במה ציבורית ובאמצעי התקשורת, הם נשארים עקרים, חנוטים ובסופו של דבר בלתי־משמעיים — לא על ההיסטוריה ולא על ציבור המצביעים.

שלך בידידות,
דב בן־מאיר

פרופ' נאמן ממציא לנו פטנטים

(המשך מעמוד 6)

גוש־אמונים לגדף, להכות ולירוק לפרצופם של חברי־כנסת ואנשי־ציבור ישראלים, שניסו להגיע לכנס ערבי־יהודי בחסות "שלום עכשיו" במלון "פארק" שבחברון.

אלא שאם מדענים ידועי־שם הוכיחו שתעלת הימים של יובל נאמן לא היתה אלא אחיזת־עיניים ונסיון נוסף ליצור עובדות בשטח שיקשו על הסכם אפשרי של שלום תמורת שטחים, לא צריך להיות מדען כדי לדעת שגם את שני הפטנטים של השבוע מאיר כהנא המציא לפניו.

הוא וזה שחרט על דגלנו את המושגים גירוש/טרנספר/יישוב מחדש (הכינוי את המשאיות) של ערביי ארץ ישראל במדינות ערב, והוא הוא אשר יצר את הנורמה של יריקות לפרצופם של חברי־כנסת ואישי ציבור. אנשיו אכן פועלים בהתאם נגד ח"כ שולמית אלוני וחנן ארז שבת אחרי שבת באירועי תרבות בפתח־תקווה. יובל נאמן לא חידש דבר. הוא רק מחקה ומתחרה במקור.

בניגוד לו, מחנה השלום היהודי־ערבי ביום שני בחברון ניסה בכל זאת לחדש. המצאנו שם "פטנט" טוב לפלשתינים וטוב לישראל — המפגש. בכנס המשותף נשמעו הצהרות למען השלום ולדו־קיום זה ליד זה, שמענו אותן מפיהם של חברי־כנסת ואישים ישראלים וגם מפיהם של מנהיגים תושבי השטחים — אלה שאכן מוכרים על־ידי הפלשתינים (וכנראה שגם על־ידי המתנחלים. הם ידעו לאתר את דמותו של חנה סניורה, עורך "אל פאג'ר", ולהכות בו מול עיניהם הנדהמות של חיילי צה"ל).

יש למחנה השלום פטנטים נוספים למכור ליהודים ולערבים. עליהם שוחחנו לאחר הכנס ועל כוס קפה ובקלאווה — בביתו של מועמד נכשל, פטנטים טובים מאוד, תאמינו, טובים לערבים וליהודים כאחד, אלא שבמדינה שבה מודעי מכהן כשר המשפטים ופלטון שרון מתקבל במחיאות־כפיים, לא בטוח שמישהו יהיה מעוניין לקנות.

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

"הו כלכותה!" — עשרים שנה אחרי המהפכה

"הו כלכותה!" — מוצג מוזיאוני

מאת גיורא מנור

"הרביו הסקסי לאיש האינטליגנטי" — כך כינה קנת טיינן, המבריק שבין מבקרי התיאטרון של אנגליה בשנות ה־50 וה־60, את ההצגה שהמציא. "הו כלכותה!" — הגיע מקץ עשרים שנה, נישא על גלי התעמולה הזולה של המועצה לביקורת סרטים ומחזות (קרי: הצנזורה), לארץ־הקודש.

טיינן טען בשעתו בטלוויזיה הבריטית, שהוא שואף לבטל את הצנזורה ולהראות משגל על הבימה. זה היה מתקדם ומהפכני מאוד בשעתו. הוא עורר סקנדל, שעה שהשמיע בשעת הריון החי המשודר את המלה הנפוצה כל כך באנגלית, "זיון" (fuck).

עשרים שנה הן, כנראה, זמן ארוך למדי. המהפכה של טיינן ובני דורו כל כך הצליחה, שההצגה שנועדה לשעשע ולשבור איסורים, נראית היום כסלט חסה משלשום. נבולה, מירשנת ומיישנת.

הצוות נראה כמו שנראה באמריקה מחזה, ששוחזר מהגירסה של ברודוויי, והלהקה נוסעת עימו מעיר לעיר, כדי שגם תושבי אוהיו או נבראסקה ייענו מ"תרבות". שחקנים מיומנים, שגרתיים, המנסים לשחזר את הברק של המקור, לא תמיד בהצלחה. האווירה — תפאורה, תלבושות, תאורה — זהה, רק הביצוע הבימתי הוא מסוג ב'. להצגה האנגלית נוסף טעם אמריקני, של האמבורגר מ"מק־דונלנד". ומבטא בריטי מזויף באחדים מהמערכונים.

אנחנו מתרגלים לחידושים במהירות רבה. כמו שנאמר ב"עליסה בארץ הפלאות": צריך לרוץ בכל הכוח, כדי להישאר במקום, כדי להתקדם, נחוץ לעוף. כשאמרה אלייזה דוליטל אצל ברנרד שאו, ב"פיגמליון", בפעם הראשונה בתולדות הבימה האנגלית המו־דרנית את המלה "bloody", קללה עדינה לכל הדיעות, זה עורר תחושה של שחרור, שאינו נופל מהענקת זכות־הבחירה לנשים. אגב, אין לקללה זו כל קשר עם דם, זהו פשוט נוסח "מקוצץ" של השבועה: by our lady! בשם גבירתנו (מריה) הקדושה!

משהעמיד קנת טיינן — שעל־מנת להוסיף לרביו שלו מימד של רצינות תרבותית גייס לכתיבתו את מיטב סופרי זמנו, החל בג'ון לנון, וכלה במחזאים מפורסמים, שביקשו לשמור על אלמוניותם, והתוכניה עד עצם היום הזה אינה מציינת, מי כתב איזה מערכון — נשים וגברים עירומים לחלוטין על הבימה, שבר טאבו. אבל החידוש שלו לא היה בעצם הזכות להתבונן בגוף אדם אמיתי, צעיר, יפה ומגרה. בכל הדורות יכול מי שרצה בכך ללכת למופעי הבידור, המתנהלים בשולי כל שכונת אורות אדומים בערי אירופה ואמריקה, או לבקר בבית־זונות. החידוש היה בהכנסת העירום והדיבור הגלוי על ענייני מין לתיאטרון המהוגן, מה שהאנגלית מכנה בצורה מטופשת "התיאטרון הלגיטימי", כאילו צורות הבידור האחרות, הבורלסקה או הוודוויל, הן ממזרים, צאצאים בלתי־חוקיים של המוזה.

שעה שלחדירה הפסיכולוגית (או אם תרצה האידיאולוגית, הפילוסופית) אין גבולות, לחשיפה הגופנית יש גבול ברור ומוגדר. אי אפשר להגיע אלא אל העור. אמת מרה זו ידועה לכל חשפנית ועל כן היא מאריכה בשלבי ההתערטלות, כי הסוף יגיע בכל מקרה, ולא תהיה ברירה אלא לחזור שוב ושוב על הקילוף.

הגוף האנושי הוא האובייקט האסתטי המעורר עניין אצל בני אדם יותר מכל אחר. התנועה מוסיפה לו כוח רב ומקנה לו התפתחות, שעצם החשיפה אינה מסוגלת להעניק לו. (אגב, חוקיה של אנגליה התירו עוד במאה הקודמת חשפנות, אבל בתנאי, שהחשפנית תישאר ללא תנועה) הדואט העירום, שיצרה בשעתו הכוריאוגראפית האמריקנית הנודעת מרגו סאפינגטון, בוצע הפעם בגירסה "מתוקנת" על־ידי רקדנית מצויינת (שריל הארטלי) ורקדן בינוני למדי, (ריקרדו ויויאני), ללא ברק מיוחד או לירית ראויה לשמה. ובכל זאת, זה היה אחד הרגעים היפים של ההצגה, כי בתנועה האנושית כל כך של הגוף העירום יש יופי קיים ועומד, שעה שבדיחות וסאטירה מאבדות מטעמן עם חלוף העיתים.

בחלקה הראשון של ההצגה נושאי הסאטירה הם הזוג הבורגני, המבקש לו עניין בחיי־המיטה שלו על־ידי החלפות עם זוגות אחרים, והפיכת המין לנושא מדעי של מחקר, כפי שבא לידי ביטוי במחקריהם של סקסולוגים, כגון "דו"ח קינסי", ספר מדעי, סטאטיסטי ויבש, שהיה לרב־מכר.

ברור שאשה כאובייקט־מין מותר, ולו חלקית, על הבימה, בעוד הגבר חייב "לשמור פאסון". הוא ביטוי לאי־שוויון זכויות. ועל כן היה מעשהו הנועז של קנת טיינן גם בבחינת אקט דמוקראטי, של ביטול אפלייה בין נשים לגברים, אבל לגבר העירום על הבימה יש בעיות ביולוגיות. ראשית, מתבקשת מייד תחרות על ממדי האבר שלו. ושנית, ואפילו השחקן המוכשר ביותר אינו יכול להסתיר אם עומד לו או לא, וזה בעייתי בביצוע מסוגו של "הו כלכותה!". לא הצנזורה הישראלית של חרב פרץ ומרעין גרמה — כפי שהתבטא מישהו לידי — להסתרת טפח בשעת הניסוי המעבדתי, בו בחור תמים נקלע לסיטואציה המביכה, שעה שעליו לבצע בנוכחות רופאים ואחיות, כשהוא מחובר למכשירים ואלקטרודות. המחיצה היתה נחוצה בשל העובדות הביולוגיות.

ממש כשם שאנחנו מתקשים להבין, מה ראו השלטונות בצרפת של ימי לואי ה־16 לאסור את מחזותיו של בומארשה "הספר מסביליה" ו"נישואי פיגארו", כך מגוחך כיום להילחם במופע משעשע ותרבותי, כבר תיאטרון אפשר לראות כל מה שנעשה כאן ביתר ריאליזם.

האיסור, הוא הגורם לגירוי. אין זה מקרה, שאולטרא־דתיים באים לידי הרהורי חטא אפילו למראה תחנת אוטובוס. אילו נהגו בתבונה, היו דווקא הם, השוללים את תענוגות הגוף ורואים בתאוות־הבשרים סכנה לנפשותיהם, צריכים לתמוך בנודיזם. כי אין לך אמצעי טוב לביטול הסקרנות והגירוי, מעירום מתמיד ומלא. מתוך שהם אינם מכירים את מה שאמר החכם מכל אדם: מים גנובים ימתקו...

הרומאים נהגו לומר: "בעלי־החיים עצובים אחרי המשגל", אבל עוד יותר מעציב ומתסכל מפגש מיני שלא יצא לפועל... כי מהו תסכול, אם לא מצב, בו הציפיות גדולות מהתוצאות?

השחקנים, המחברים והבמאי אינם אשמים. אשמים אלה, שניסו לנצל משהו שהיה בו עוז והגיון בשעתו, למטרותיהם המסחריות. "הו כלכותה!", שאמור היה להיות הגיגה משחררת, היה למוצג כמעט מוזיאוני. וזה מזכיר לי קצת את תחושתי, כשמופיע באיזה ראיון טלוויזיוני אחד מגיבורי מהומות הסטודנטים של שנות ה־60, כגון דני בנדיט־כהן, כבר לא "דני האדום", המסוכן, אוייב הממסד, אלא מרצה בגיל העמידה, עם כל הרצון הטוב — המחאה הזה כיום, כבר לא עומד לו.

מוסיקה

הזמיר מבופאלו

הזמרת האמריקנית ג'ינטה לה־ביאנקה, תגיע לישראל לסדרת מופעים, שיתקיימו בהיכל התרבות שביד אליהו ב־24 באפריל, בבנייני האומה ב־26 באפריל וב־30 באמפיתאטרון ובאולם הקונצרטים של קיבוץ יגור. כמו כן יתקיימו מספר מופעים בהתנדבות לחיילי צה"ל.

ג'ינטה לה־ביאנקה התפרסמה בשנות ה־50 כאשר היתה לזמרת האופרה הראשונה בהסטוריה שהופכה לפרימדונה בבתי אופרה מוכרים בעולם, כשהיתה בת 15 בלבד. היא הופיעה בתפקידים הנשיים הראשיים באופרות שהועלו בבית האופרה של רומא וב"לה סקאלה" של מילאנו ב־1950. עד מהרה זכתה לכינויים כמו "בעלת הקול האחר בכלילה" ו"הזמיר מבופאלו" (מקום הולדתה באוהיו). הרפרטואר של לה־ביאנקה כולל קטעי אופרה, קטעים ממחזות זמר, קטעי ג'אז וכן שירים בשפות רבות (אנגלית, צרפתית, איטלקית, ספרדית, רוסית, רומנית, עברית ואידיש).

לה־ביאנקה הופיעה פעמים רבות במופעים שנערכו מטעם ה־U.J.A. וה"בונדס". בישראל תופיע לה־ביאנקה במופע משותף עם להקת "אנחנו כאן" שבו ישתתפו 100 רקדנים ו־20 נגני תזמורת בניצוחו של אריק בלנק.

את הבאתה של לה־ביאנקה לישראל יזם האמרגן ישראל ואלין. ב.

קונצרט ראשון

אורות וצללים

מאת אביבה שלח

שני קונצרטים של סדרת המנויים מספר שבע בתזמורת הפילהרמונית הישראלית, עם מקהלת הג'ייכינגר קנטורי משטוטגרט וסולנים בניצוחו של הלמוט רילינג. התוכניות: 1. מנדלסון — "אליהו", אורטוריה על־פי פסוקים מן התנ"ך לסולנים, מקהלה ותזמורת, 70. 31.3.86; 2. היידן — מיסה מספר 12 במי במול ("מיסת ההרמוניה"); מוצרט — רקויאם, ק. 626, היכל התרבות, 6.4.86.

בימים אלה של פסנתרנות, מתחרה כמוזיאון תל־אביב נתקנאה הפילהרמונית באחותה הירושלמית, ואם אחותה מקיימת בשבוע חג המולד "ליתורגיקה" — שבוע של מוסיקה קולית מן המובחר, ונזמנה גם היא מקהלה מצויינת לתקופת ראשית האביב, צירפה אליה סולנים ויצאה ב"ליתורגיקה־זוטא" — שרשרת מופעים של יצירות ליתורגיות כמיטב המסורת הקולית.

לאחר הרקויאם של ורדי שעליו כבר סופר, הפקיד מהטה את שרביט הניצוח בידי הלמוט רילינג, מייסדה ומנהלה של המקהלה, לביצוע משותף של תוכניות הקונצרטים בסידרת המנויים השביעית.

עוד בנעוריו שקד מנדלסון על העתקות כתבי ההלחנה של באך ולימודם, וברבות הימים צרף אליהם גם את אלה של הנדל והשפעת יצירתו של האחרון ניכרת היטב באורטוריות שהלחין בעצמו. כדוגמת האורטוריות של הנדל גם ב"אליהו" מהווים תפקידי המקהלה עיקרה של הדרמה המוסיקלית. המקהלה האורחת היתה במיטבה והציגה קשת גוונים עשירה, הנעה מן הלירית העדינה והבוטה, עד להתרגשות הגדולה הכבדה. הסולנים היו פחות מרשימים.

קשה להרבות בשבחים לגבי התוכנית השנייה. הרקויאם של מוצרט, מן היפות ביצירות של כל הזמנים, נשמע אנמי ונטול־ריגושים ולמרות ש"מיסת ההרמוניה" שקדמה לו היתה שטופת אור כמצופה, לא היה בכוחה לחפות על ההחמצה שבעקבותיה.

בעריכת יואב אביב

12 צילינדרים בחלום

המכונית מגלמת את חלומותיו הכמוסים ביותר של האדם, כמו גם את הפרועים ביותר. בעולם יש מכוניות אקזוטיות פרועות השמורות לעשירים בלבד. בישראל עוד לא ראו אותן

קשה לי להודות בקיומם של אותם רגעים אפלים בחיי, בהם אני מקיץ בבוקר וזה לאחר שרגע קט קודם־לכן סיימתי נסיעה מטורפת ומהנה במכוניתי קונטאש, לאחר שרק לפני רגע אוחזות הייתי כולי בעולם אחר, כשישבתי מאחורי הגה הקונטאש החולפת בין חיפה לת"א במשהו כמו 20 דקות, ובשנעימת מנוע ה־12 צילינדרים נעימה לאוזני יותר ממוצרט, בך או שופן.

רק הרמזור בחדרה עצר את הנסיעה האוווה ואיפשר לי להאיץ את המכונית הקנויה עד 100 קמ"ש ב־5 שניות ואחר־כך להביא אותה לעבר ה־300 קמ"ש. בחלומי וכלם גם בפקקי התנועה של הרצליה ונתתי הס בכל ריוגוף, להתאושש ולהרגע [illegible] קר. אני נזכר בעיניכם היוצאות מחוריהן כשדלתות המכונית החליקו כלפי מעלה, ובמבטי ההערצה שליטפו את גופה החטוב של מכונית [illegible]. מה יש, מותר לכם לקנא. מצידי, [illegible] מקנאה, והעיקר שתהיה לי [illegible] אחת כזו. חוץ מזה, גם אני הייתי [illegible] אם לכם היתה קונטאש ולי לא. וכך, [illegible] התעוררתי, נחתתי במציאות. קץ [illegible].

המכונית, כך אומרים, מגלמת בתוכה את חלומותיו הכמוסים ביותר של האדם, כמו גם [illegible] הפרועים ביותר. יש כאלה הטוענים כי [illegible] לזהות את אופיו של האדם על־פי [illegible]. אולי בישראל לא, כשצריך להיות מיליונר ואחר־כך בעל מכונית. אך [illegible] שגם באירופה צריך להיות [illegible] כדי לרוכשן, ואני לא מדבר על [illegible] אודי, אופל ואפילו לא על מרצדס. [illegible] מכוניות להמונים, וככל שיהיו מיוחדות [illegible] מיוחדות. אני מדבר על למבורגיני, פראראי, דה־תומאסו, מסרטי, אסטון מרטין [illegible] על המכונית המשוגעת של המשוגע [illegible] על הונקטור.

[illegible] אחד, לפני כמה שנים, התעורר האמריקני ג'רי ויגארט בחוויתו והחליט כי ההגמוניה בשוק המכוניות האקזוטיות חייבת לעבור לאמריקה. הוא נקט את הגישה האמריקנית המקובלת: מהכל, וכמה שיותר. ויגארט החל לעבוד, ובנה גוף מכונית דמוי־חץ, בעלת כנף אחורית גדולה, שתצמיד את המכונית שתיכבן לקרקע. את הגוף בנה מסיבים סינתטיים וכשסיים הלך לשברולט ולקח מנוע אימפלה 8 צילינדרים 5737 סמ"ק. הוא דאג להצמיד לו שני מגדשי טורבו, ובעזרת כמה שיפורים נוספים נתן לו המנוע בתמורה לא פחות מ־650 כוחות של סוסים מטורפים שהותקנו במכונית.

650 משוגעים אלה לוקחים את הגוף ומנוע המכונית שמשקלם כ־1200 ק"ג למהירות של 390 קמ"ש ובועטים את המכונית עד 100 קמ"ש ב־3.9 שניות. אבל ג'רי היה, כנראה, נאיבי משום שההגמוניה נותרה בידי האיטלקים השולטים ללא עוררין וללא מתחרים בשוק המכוניות האקזוטיות בעולם. ג'רי לא הבין מה שהבינו בלמבורגיני והוא, שאנחנו מתאהבים לא רק ביופי אלא גם באופי. וזה אולי מה שדפק קצת את פראראי כשהחליפו את הברלינטה־בוקסר בטסטה־רוסה החדשה.

נכון, ה־BB של פראראי לא היתה המהירה ביותר שייצר המפעל הנמצא בבעלות פיאט. יש להם G.T.O שהיא יותר חזקה ויותר מהירה, אבל ה־BB 512 שלהם קנתה את ליבם של מי שאהבו מכוניות אקזוטיות יותר מכל פראראי אחרת שיוצרה בשנים האחרונות, עד שמישהו החליט להחליף אותה בדגם חדש ועל הכביש הופיעה הטסטה רוסה עם 390 כס"ב לעומת 340 בלבד של הבי.בי. ומומנט של 50 קג"מ לעומת 40 של ה־BB. לגבי התאוצה יש ויכוח. יש אומרים שהבוקסר האיצה ב־5.7 שניות, עשירית השנייה טוב יותר מהטסטה־רוסה, ויש אומרים שהיא האיצה רק ב־6.3 שניות, חמש־עשיריות פחות טוב. אבל זה כבר באמת לא כל־כך משנה.

מי שכן תפס את עניין האופי היו בלמבורגיני, שם אומרים שגם אילו רצו לעצב מכונית חדשה יפה ומושכת יותר, לא בטוח שהיו מצליחים. כי אי־אפשר לעצב מכונית טוב יותר ויפה יותר מהקונטאש שהפכה לאגדה.

הם, במקום לייצר דגם חדש, יצרו מחדש את מה שיש מתחת מכסה המנוע המרכזי כדי להמשיך ולהתחרות בפראראי בביצועים. ואינני בטוח שהם לא צודקים שם, בסנטה־אגתה. מנוע ה־12 צילינדרים של הלמבורגיני בנפח 5167 סמ"ק קיבל ארבעה שסתומים לכל צילינדר, בדיוק כמו מנוע הטסטה־רוסה 12 צילינדרים בנפח 4942 סמ"ק, שגם הוא זכה לשני שסתומים נוספים לכל צילינדר.

מנוע הלמבורגיני עדיין מוזן בשיטה הישנה והטובה על־ידי שישה מאיידים כפולים, שמיקומם שונה והוא מפיק 462 כס"ב לעומת ה־390 של הטסטה־רוסה. למנוע זה מומנט של 55 קג"מ ותאוצת המכונית החדשה שופרה משמעותית מ־5.4 שניות עד 100 קמ"ש ל־4.9 שניות.

למבורגיני קונטאש – 12 צילינדרים עם נהמה יותר עריבה משופן

אבל לא רק אלה המכוניות האקזוטיות, וכל אחד יכול לחלום על המכונית שלו. לצידן של אלה הנחשבות לסופר־אקזוטיות תמצאו את המסרטי־קווטרופורט 4.2 ו־4.9 ליטר, את הפנתרה של דה־תומסו, המאיצה עד 100 קמ"ש ב־6 שניות ומנוע בעל הספק צנוע של 270 כוחות סוס לבלימה. את האנגליות של לוטוס ואסטון־מרטין, שהן היחידות היכולות בשלב זה להצטרף לרשימה האיטלקית המכובדת.

ייחודן של המכוניות האקזוטיות בא להן בזכות שילוב מוצלח של מספר נתונים: מנוע וביצועים מעולים, עיצוב אגרסיבי חללי. כל אלה יחד, די בהם כדי לשלהב את דמיונו הפורה של כל חולה־הגה ממוצע.

ולנו, כאן, בארץ־הקודש, נותר רק לחלום על אחת מאלה. על כל אחת מהן איזו שרק נרצה, כי מדובר בחלום וכדי שמכונית תהיה אקזוטית וחלומית עוד יותר, היא חייבת לקבל גם תווית מחיר מכובדת, וכך גם אלה: החל מ־90 אלף דולר ללא מס ועד 150 אלף דולר, כולל מערכת סטריאו מיותרת, ללא מס וללא הפקרה.

יואב אביב

פראראי BB512 — המתחרה היחידה לקונטאש

סיירה קוסוורט R.S

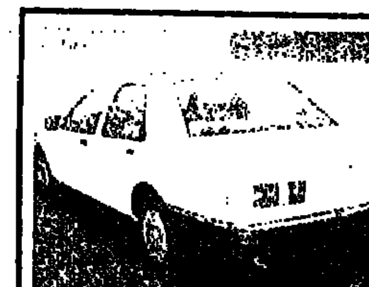

כמו אוריון

סיירה בעקבות אריקה

חברת פורד תחל בשיווק דגם חדש של הסיירה לקראת שנת הדגם 1987. השינוי בדגם החדש יהיה, כצפוי, במבנה ובהסבת מכונית ההצ'בק למכונית תלת־תאית.

המכונית החדשה שתשווק עם ארבע דלתות קיבלה ממהנדסי פורד ישבן ארוך והיא תצויד במנועים המקובלים בסיירה הצ'בק. ככך, למעשה, מסיימת פורד ליישם הסבה נוספת, ברומה לזו שביצעה לפורד אריקה כשהפכה אותה לאוריון. בחודש שעבר החלה פורד במכירת הסיירה קוסוורט, שדגם שלה יתחרה, ככל הנראה, במירוצי הראלי בקבוצה איי.

הסיירה אר.אס קוסוורט שתימכר לציבור, דומה במבנה הכללי לפורד סיירה המוכרת, אלא שהכנפון האחורי המוכר מדגם האיקס.אר.4 הוגדל, למכונית נוספו פנדרים סביב הגלגלים וכונסי אוויר לטובת מנוע הטורבו שולבו בתוך הפגוש הקדמי.

הקוסוורט צוידה במנוע טורבו־צ'רג'ר 16 שסתומים המפיק 204 כס"ב ב־6000 סל"ד ומומנט של 20.9 קג"מ המושג ב־4500 סל"ד.

דגם האיקס אר 4 הספורטיבי של הסיירה מפתח רק 15 כס"ב ומומנט של 22 קג"מ.

אור ישעור

סוויסאיר בנתיב הקוטב

חברת התעופה השוויצית, סוויסאיר, החלה להפעיל טיסות אביב וקיין לטוקיו דרך אנקוראז' בקוטב הצפוני.

טיסות אלה, ישירות מנמל התעופה בן־גוריון, יוצאות פעמיים בשבוע בימי חמישי ושבת במטוסי די.סי. 10 אינן עוברות מעל מדינות ערביות. ומחברת סוויסאיר נמסר כי החברה תמשיך לקיים את טיסתה השבועית ליפאן דרך הודו ונתיב הקוטב הדרומי כרגיל.

עם זאת, נמסר כי החברה מפעילה טיסה נוספת ליער חדש, סיאול. החברה מבקשת לבסס קו זה לקראת המשחקים האולימפיים שייערכו בסיאול בעוד כשנתיים.

אור ישעור

ניצחון לסנה בספרד

15 הקפות נותרו לסיום הגראנד־פרי הספרדי, ניגל מאנסל, הבריטי במכונית ויליאמס־הונדה הוביל את המירוץ. בעייתו היחידה היתה צמיגי GOOD YEAR שהלכו ונשחקו. מאנסל נאלץ להיכנס להחליף צמיגים. כשיצא חזרה למסלול היו איירטון סנה בלוטוס־רנו ואליין פרוסט במקלארן־טאג לפניו.

מאנסל, כמכוניות הטובה ביותר בחצי השנה האחרונה פתח במרדף. הקורבן הראשון היה שיא המסלול החדש של הרו בספרד: השני היה אלוף העולם אליין פרוסט; הבא בתור אמור להיות סנה. בכניסה להקפה האחרונה עמד יתרונו של הברזילאי על 1.598 שנ'. בשתי המראות הוא צפה בצהוב־כחול. סנה נדבק לקו האידיאלי כשהוא מאמץ את מנוע הרנו עד ל־13,000 הטורים שאליהם הוא יכול לעלות. פנייה אחרונה. מאנסל צמוד לכנף האחורית של הלוטוס השחורה. בכניסה לישורת הקצרה, מאנסל סוטה ימינה וצולל דווקא לצד שמאל לצירה של הלוטוס. רגל השחמט מונף. מאנסל מאיץ. הרגל מתנופף לעיני שני הנהגים החוצים אחד לצד השני את הקו. סנה היה עליו 14 אלפיות השניה קודם.

לראשונה בתולדות הגראנד־פרי הסתכלו בתצלום הפוטו־פיניש, למרות שראו כבירור שהגלגל הקדמי של הברזילי היה הראשון על הקו. 10 מטר חסרו למאנסל כדי להעניק לוויליאמס־הונדה ניצחון חמישי בתאיפות.

שלישי, מנותק מהדרמה, הגיע אליין פרוסט, כשהקפה מאחור מסיים חברו לקבוצה, קיק רוזברג. צמד הבנטון־BMW הגיע במקומות חמישי ושישי.

ב. גרוסי

היה מנוע
שחור בריא למנוע

בעבר היה מקובל לבצע החלפת שמן המנוע ברכב הפרטי כל 5000 ק"מ או 3 חודשים לכל היותר. ביום, עם הכנסתם לשימוש של שמני מנוע משופרים, ניתן להאריך את משך השימוש בשמן ל־10.000 ק"מ או שישה חודשים.

יש לזכור, כי צריכת השמן היא גורם חשוב המשפיע על משך השירות של השמן. במנוע הצורך כמויות שמן גדולות (1 ק"ג לכל 500 ק"מ) יכולה ההחלפה להיעשות כל 15 אלף ק"מ ויותר, היות שהוספת השמן השגרתית משפרת את השמן הנמצא בעבודה ומעלה את רמתו.

קיימים גורמים נוספים שלהם השפעה על משך השימוש בשמן, כגון: מסנני השמן, צורת הפעלת הרכב ומערכת האיוורור של בית הארכובה. כיום אסור לייצר רכב בשמנים המנוע מאוורר כלפי חוץ, ויש להחזיר את אדי השמן חזרה לשריפה במנוע. למערכת האיוורור לא רק תפקיד אקולוגי אלא גם שמירה על טיב שמן המנוע. מכונאים רבים מבטלים את האיוורור הפנימי ומפנים את האדים החוצה. וזה נהוג פסול.

רכב פרטי הנע רוב הזמן מחוץ לעיר, בכבישים מהירים ובינעירוניים יכולה ההחלפה להיעשות בתקופות ארוכות יותר. ברכב הפרטי הנוסע מעט ונסיעותיו קצרות אין חשיבות לקריאת מד־האוץ, ורצוי לבסס את ההחלטה על גורם הזמן. כלומר, להחליף את השמן כל 3 או 6 חודשים (בהתאם לסוג השמן).

רק שמן מנוע בעל איכות טובה מקנה את ההגנה הטובה. רק שמן טרי ונקי מסוגל לבצע פעולה תקינה. על כן, יש להחליף את שמן המנוע לפרקים קבועים. הפעול בתנאים קשים, נסיעה בדרך מאובקת ונסיבות בלתי־רגילות אחרות, מחייבים החלפת השמן לעתים תכופות יותר. בחורף רצוי להשתמש בשמן סמיך פחות ובקיץ בשמן בעל צמיגות גבוהה יותר. שיעור הזדהמותו של השמן תלוי לא רק במספר הק"מ שהמכונית עוברת, ולא בכמות האבק באוויר. ואף לא באופן הנהיגה אלא גם במצבו המכני של המנוע.

השחרת שמן המנוע היא תופעה רגילה וחיובית, והשינויים בצבע השמן נגרמים על־ידי לכלוך ושאריות הפחם. נוכחות מים בשמן תעכיר או תהפוך את השמן לחלבי בהתאם לכמות המים. אך בעל הרכב צריכה להראיע העובדה שהשמן נשאר זך ונקי ולא השחיר, הסיבה השכיחה לדילול השמן הוא הדלק החודר לאגן השמן בגלל שימוש מרובה ואדור במשנק.

יצחק מושנוביץ

טלוויזיה

09.00 פרפר נחמד — בוקר טוב — או זה ועבי מגמים לברר איך בדיוק יודעים מתי בוקר. 09.25 מלחמת הכוכבים — מצוד על הדיוננים — ספינת המחקר X־90 הנמצאת ליד חופי פורטוגל, מותקפת ע"י להקת דיונוני ענק וטובעת. כוח G יוצא למשימה. 09.45 המזל הטוב של סם — פרק כ' — הילדים פוגשים את ברטי, חבר של ג'ן, שהוא חייב לו כסף. ברטי מנסה להתיידד עם הילדים ולעזור להם להסתיר את העובדה שנותרו לבדם בבית. אך מסתבר שה"ידידות" של ברטי איננה כל־כך תמימה. 10.10 אצבעונית — סרט אנימציה יפני על פי סיפורו של האנס כריסטיאן אנדרסן. 10.30 סיפורה של הלן קלר — סרט דוקומנטרי פגישה עם הדמות המפורסמת הלן קלר. חרשת אילמת ועוורת מגיל שנתיים. 11.20 עד סוף 14.00 עולם הולך ונעלם —מונגוליה — עיר בערבה (חלק ב') — הסרט מצולם בעיר הבירה של מונגוליה, אולאן באטור, בה גרות משפחות רבות בדירות מודרניות וילדים חייבים ללכת לבית הספר מגיל 8. 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: שנות חיינו הראשונות — הדיכאון שלאחר הלידה גילאי הגן —עבודה בצוותא. נקודת מבט — נוער 16.00 בלי סודות — ניצנים חולם —מה קורה בתנאת המילים של "בלי סודות" 16.20 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים 16.45 כלכלון — שוק העבודה — הפרק מציג את הקשר בין השכר לבין מספר המועסקים. 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר 17.30 "שמיניות באוויר" — תכנית שבועית בשידור ישיר. מנחה: דליק ווליניץ וטוליפ 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 "בחרנו לך" — מבחר שירים וריקודים (ערבית) 19.00 "חקלאות היום" (ערבית) 1) סרט — חידושים בשיטות הדרכה. שה"ם המתנת על הדרכת החקלאים והאחראי ליישום הישגי המחקר בארץ. המגזר הערבי זוכה למדריכים שרמתם גבוהה ולשיטת הדרכה החדישה והמתקדמת ביותר. התוצאות ניכרות במיוחד בענף הסלרי והתות. כתבתו של יוסי אבישר. 2) אורח באולפן — מנהל שה"ם מר ינאל שר שלום. 25 שנות שה"ם — ציוני דרך והערכות לעתיד. 3) פינת החרשות — לחקלאי מן השדה. (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 "בין הכיסאות" — מגזין ורשבוני בעניני משפחה וחברה. מנחה: עמוס ארבל. 20.30 "תצפית" — מגזין ורשבוני לעניני מדע, טבע ורפואה. "פלא החיים" — סרט שוודי מציג לפניתו את תהליך הרבייה האנושית: מהבשלת הביצית בשחלה ויצירת תאי הזרע, דרך תהליך ההפריה ועד להתפתחות העובר החי ברחם אמו. הצלם השוודי המפורסם לנארט נילסון השתמש בשיטות צילום חדשות, שהוא עצמו פיתח, כדי לצלם בתוך גוף האדם החי. בצילומים מרהימים הוא מציג תמונות שטרם נראו כמותן, ובהן, לדוגמא, ביצית של אישה שעה שהיא מתגלגלת מן השחלה אל החצוצרה או עובר בן ארבעה חודשים מוצץ אצבע ברחם אמו. מנחים: פרופ' יורם לס ויעל דן. 21.00 מבט לחדשות 21.30 "מוקד" 22.05 "גוויות רמות מעלה" — סרט קולנועי איטלקי 24.00 ספוקו של יום חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר 07.00 בוקר טוב! ובו: פתיחה קלע הבששים. שוברט: פרק רביעייה ברו מינור 07.30 שחרית מוסיקלית: סקרלטי: סונטה ברה מג'ור. חצ'טוריאן: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת. בטהובן: שביניה במי במול מג'ור, שוברט: סונטה בסי במול מג'ור. מן העיזבון 09.30 קונצרט בוקר: היידן: רביעיית כלי קשת במה מינור. שוברט: שירת הברבור, קובץ שירים. שופן: נוקטורן, כסה דיאת, ברוקנר: סימפוניה מס. 4 הרומנטית 11.57 מגישים שיר. 12.05 דפי פסנתר: בטהובן: סונטה מס. 12, בלה במול מג'ור, שוברט: סונטה במה ראיו מינור, ד. 571, סקריאבין: 5 פרלודים 13.00 באך: קנטטה מס. 31, שוסון: שירת האהבה והים, סיבליוס: פרק שני מתוך הסימפ. השניה, חצ'טוריאן: קונצ'רטו לחליל ותז. 15.00 מילון מוסיקלי 15.05 בין חברים: מגישה: רם תרמורו מזאמה של שושן מקומנת ע"י אלכניס, יצירה חדשה של רוד עורי לפסנתר 4 ידיים, יצירה לכנור ונישורה מאת פגניני, ג'ין סימפוני של ווליאם רוסר 16.00 אמנים באולפן: שלישייה "מוסיקאמרה" בטהובן: שלישיה ברה מג'ור, אופ. 70/1 הרוזות, פיסטון: שלישיה, ברהמס: שלישיה ברה מינור, אופ. 08 17.101 מוסיקה כאן. דעכשיה יוסף הרדמן: קליזמר מקסם לכנור סולו, מתוך קונצרט אקוסטיקה 11־7, 6.1.86, רב כרמלי: אסטינטי, שלושה פרקים לכלי קשת וכלי נקישה, פואל רודרגו 4 ריקודים בפרק אחר מתוך רוסטרום 1983 דנמרק 18.00 מאולמי הקונצרטים בעולם, מקונצרטי תזמורת — 19.5.85 ערב שלישיות עם אהרל ניקולה — חליל/ פייר רקפל — חליל, טוסטבסקי — בסון, היידן: 4 שלישיות, טלמן: 2 סונטות לחליל סולו, מוצרט: 3 דואטים לחלילים מתוך חליל הקסם, דלורן: שלישיה בסול מינור, אופ. 66 מס. 2, שטוקהאוזן: ברירות, לחליל סולו. ניקולה 19.30 דומינוער — לנוער המתבגר 20.05 מגישים שיר 20.07 התחרות הבינלאומית לפסנתרנים ע"ש ארתור רובינשטיין שלב ג, עם תזמורת, סיום השני. שידור חי מהיכל התרבות 22.56 מילון מוסיקלי 23.00 צלילי לילה: שומאן, ויואלדי, א.ב.ג.א, שוסטקוביץ': סימפוניה מס' 14.

רשת א'

07.30 היו שירים — פזמונים ישנים ואהובים 08.00 חוגה — עם בני הגרל 09.05 השיר לא תם — שירים עבריים 09.30 מפגש מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 רדיו קל — תכנית יומית בעברית קלה 11.05 רגע של עברית, 11.10 שירים עבריים 11.30 ההגבלה ודעת לכלו, השתקפות השאלה הערכית בספרות העברית: האבות והבנשים — שיחה עם אהוד בן־עזר 12.05 מהוד המורה 14.05 לבת ולבן ולכל המתעניין — תכניות לילדים, מי ישון בעריכת דליה סינן

(וש.ה.) א) אור ואלכסנדרה — סטור בהמשכים מאת יצחק נוי ובנבעו ב) נדייה — סטורה של נערה ערבייה — מאת גלילה רוזפרד. קוראת טוער ג'דאיס ג) סופה בין הרקלים — מאת סמי מיכאל, פרק 00 15.15 תחולופון — מומחים באולפן משיבים לשאלות המאזינים 15.55 מאוצר ספרים — סקירה על ספר חדש 16.05 מועדון שען הזהב — מעולמו של האדם המבוגר 17.10 רגע של עברית 17.12 מגישים שיר 17.20 האוניברסיטה הפתוחה: שנאת ישראל ואנטישמיות 18.06 מינחת ערב 18.50 פרקי היום בתנ"ך 19.05 סיכום ההלכה היומית 19.30 שידורים לעולים 22.05 חבר מאותו כוכב — תכנית היכרויות ורדיופונית בשידור חי — עורכת ומנחה מילכה למדן.

רשת ב'

06.53 אור ירוק — פינה יומית לנהג ולנוסע בעריכת גרעון הוד 06.57 רגע של עברית 07.00 הבוקר הזה — עורכים: יורם אבנר ושלום קיטל 08.05 חתול בסנדלים — תכנית לתלמידים בחופשה 09.05 ביקור בית — עם רבקה מיכאלי 10.10 כל צבעי הרשת — מגזין יומי 12.10 גל פתוח — חדשות ומזמונים 13.00 בחצי היום חדשות וזמונים 14.05 יש ענין — עם גבי גזית 15.10 רגעי קסם — בעריכת אסריים וייל 16.05 שיר איתנו שיר — שירים עבריים 17.10 יומן כלכלה 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין יצחק גולן 18.45 ורקור — עורך ומנחה המשק והחברה 18.06 היום בספורט 19.00 היום הזה 19.35 מוסף לעניני צבא ובטחון 20.05 מבט לפולקלור עיירת פיתוח — יבנה 21.05 שיר לדרך 22.05 בימה ומסך — לקט קטעים מתוך מחזות מוסיקליים וסרטים 22.58 רגע של עברית 23.05 משחקי לילה.

רשת ג'

14.06 לי ולך — שיר וברכה 15.05 חדש, חדיש ומחודש — עם שוש עטרי 16.05 מוסיקה לעניין 17.05 הצגה יומית 18.06 היה הווה מצעד להיטים ישנים 20.05 עם כל הנשמה — עם משה מורד 22.05 משלנו — שירים עבריים 23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

05.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 06.05 אוניברסיטה משודרת: בין ספרות למציאות בארץ ישראל שלפני מלחמת העולם הראשונה. ק.ל. סילמן — עצב ציוני אמיתי. מרצה פרופ' נורית גוברין 06.30 פוקחים עין — מידע ומוסיקה לתחילתו של יום עם לאה עוז 06.55 פינה חמה לליב"י 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית עם מיכה פרידמן, יצחק בן־נר ואילנה דיין 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי 10.05 ארוחת 10 עם מיכל ניב 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף 13.05 קשר רדיו — מסרים ודיוונים עם אברי גלעד 13.55 יומן שידורים 14.05 דורה יומי — עם רובי לבן ודני קרפל 15.05 פגישה יומית — עם אורלי יניב 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי־צה"ל 17.30 ערבסק — מגאזין גלי צה"ל לעניני המזרח התיכון, עורך ומגיש: אלדד בק 18.05 יער משודר — מגאזין לעניני צבא ובטחון. עורכים ומגישים: יצחק טוניק ויוסי עבאדי 19.05 מה יש — עם ארז טל 20.05 לא רק סוף — עורך ומגיש שרון מולדאבי 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: בין ספרות למציאות בארץ ישראל שלפני מלחמת העולם הראשונה (ש.ח.) 22.05 על הדרך ועל הביפאפ — שירים שהתחברו אוהבים 23.05 לילה לילה — עם יואב קוטנר 23.55 שיחת חצות — עם השחקנית הווה אורטמן־אלקיים 00.05 ציפורי לילה קלאסיות עם ארי פרנקל 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה עם לאה עוז 05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

4.30 — 7.15 — 9.30

אסתר: מרגלים שכאלה
אורלי: פירמידת הפחד
בית לסין: בוני וקלייד 23.15
בן־יהודה: נפגש בסיבוב
גת: פעמיים במשך החיים
גורדון: סיפור אמיתי
דקל: הו, כלכתא
דרייב־אין:
הנינג'ה האמריקאי 7.15
הכבוד של פריצי 9.30
הוד: גוסות להוטים
מוזיאון תל־אביב: חיוך הנדי
לימור: כבודו של פריצי 7.00, 9.30
פאר: חלומות מתוקים 4.15, 7, 9.30
סינמטק 1: לחיות ולמות בלוס־אנג'לס
סינמה 2: חזרה לעתיד
פארים: ספניאל טס 12, 2, 4, 7.15, 9.30
חלף עם הרוח 23.30
רב־חן:
חן 1: שורת המקהלה 5, 7.20, 9.45
חן 2: נאטי גאן 5.00, 7.25, 9.40
חן 3: שנת הדרקון 4.15, 7, 9.40
חן 4: סיפורה של מארי 10.30, 1.30, 5, 7.20, 9.40
חן 5: תרגיל לשוטרים מתחילים 10.30, 1.30, 4, 6, 7.45, 9.40
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תל־אביב: מחץ הדלתא
תכלת: להב משונן 4.30, 7.15, 9.30
צוותא: חייל הלילה 8.00

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: שורת המקהלה 5, 7.15, 9.30
לילי: שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.30
אורמון: מרגלים שכאלה 7, 9.30
רב־חן:
גן 1: פעמיים במשך החיים 5, 7.30, 9.40
גן 2: נאטי גאן 5, 7.20, 9.40
גן 3: שנת הדרקון 4.15, 6.50, 9.30
גן 4: להב משונן 5.00, 7.20, 9.45

ירושלים

אדיסון: מחץ הדלתא 4.30, 7, 9
אורנע: גבירתי המאמן 4.30, 7, 9
בית אגרון:
צלילי המוסיקה 16.00
ויקטור ויקטוריה 19.00
קולונל רדל 21.15
מונטי פיטון ותגגים בהוליווד 24.00
בנייני האומה: ראן 6, 9
כסיר: זכרונות מאפריקה 5.45, 9
הבירה: נפגש בסיבוב
מיטשל: הסיפור האמיתי
סמדר: כחר כי
אורגיל: נאטי גאן

חיפה

ארמון: תרגיל לשוטרים מתחילים
אורה: זכרונות מאפריקה
חן: תלמידה מחשמלת
עצמון: נפגש בסיבוב
פאר: גבירתי המאמן
קרן אור: המזרח מסע העסקים
רון: מחץ הדלתא
אמפיר: גוסות להוטים
אורלי: לילות לבנים

נתניה

שרון: נפגש בסיבוב
סטודיו: הכבוד של פריצי

חולון

סביוי: מחץ הדלתא
מגדל: מרגלים שכאלה

בת־ים

עצמאות: מחץ הדלתא

הרצליה

היכל: זכרונות מאפריקה

באר־שבע

חן: מחץ הדלתא

חדרה

תוף חדרה: גולאג

תיאטרון

תיאטרון ישראל

הערב יום ד', 16.4

תיאטרון הבימה: הבית ברחוב שינקין 20.30

התיאטרון הקאמרי: קסטנר – אחרונות בת"א 20.30; קידוש – בתי ירושלים 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת

יום ד', 16.4 בשעה 20.30 "עלילות יחזקאל פוירמאן" – פרשת חייו של נרש (תיאטרון החאן ירושלים) בשעה 22.45 "חיילי בדיל על חוף ירושלים".

שרותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח עין יהב – חולון
חולון
אהרון – הופיין 52; קופ"ח עין יהב
ירושלים
קופ"ח – מרפאת רוממות, רח' המ"ג 28
נתניה
קרניאל – מ. מסחרי ק. נורדאו
פתח־תקוה
קופ"ח כללית – חיים עוזר
רמת־גן
קופ"ח כללית – המיתר 25
תל־אביב
בריאות – המלך ג'ורג' 28; ארלוזורוב – ארלוזורוב 76
חיפה
יבנה – אבן סינא 7
רחובות
הנגב – הרצל 196

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית, ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל־השבוע, כולל שבת.

ירושלים

הדסה ע"כ – כירורגית, עיניים
שערי צדק – ילדים
ביקור חולים – א.א.ג.
הדסה הר"צ – נשים, אורטופדיה, פנימית

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב־08.00–20.00, בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד – און קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04־229488 (11.00–20.00)
נהריה – 04־920014 (11.00–20.00)
קו פתוח לזורים במצוקה בימי ב' ו־ה' – טל. 282782

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'-ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 13.00—21.00.
הכתובת: רח' ברטנורא 49, טל' … בחיפה: רחוב הנמל 26 קומה ג', טל' … פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ־20.30 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00.
ריגנגוף מכבר שר 3 ליד המשביר, טל': 294869, 03־284822
מרכז מידע לתרופות אנוש לרוענה האיזור השרון, טל' 32452, א'—ה' בשעות 17.00—21.00

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־237171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

פילוק מיטרדים
מוסר עת"א למקרים חמורים – טל' …

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101; בני־ברק, גבעתיים … רמלה … 065־93534

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, טבריה – טל' 100, אילת – 244; חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום: בימים א'-ה': …; בימי ו' וערבי חג: 7.30.
לבני־ברק ולחיפה: בימים א'-ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'-ה': 16.00.

מבני ברק 8.18.
לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה, בת־גלים: לירושלים: א'-ו' 7.00 … לתל־אביב: א'-ה' 6.00 … 8.30, 10.00, 11.30, 12.30 … 14.30, 15.30, 16.30, 17.30 …
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35. לירושלים: 4.35

הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

הודעה על פי סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

גוש 6168 חלקה 169, רח' גורדון 27 גבעתיים. תיק בניה מס' 3087.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה להקמת בית מגורים בן 3 קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם הקלה 11% באחוזי בניה (6% הקלה + 5% מעליות), ועוד הקלה של 10% בקו בנין צדדי מזרחי (2.70 מ' במקום 3.00 מ') סה"כ 101%. הבקשה כוללת מקלט על קרקעי כהקלה.

בהתאם לתכנית המתאר מותר באזור זה בית מגורים בן 3 קומות עם 90%.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הועדה.

תאריך: אפריל 1986 — יצחק ירון, יושב ראש הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקה 219 בגוש 7933 רח' שמואל מס' 15 בחריגה. מבוקשת: יציאה לגג.

את התכנית 28/86 ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקה 237 בגוש 7932 רח' ישעיהו מס' 17 בחריגה. מבוקשת כהקלה: עד 6% בניה.

את התכנית 501/85 ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "אונו"

מודעה לפי סעיף — חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזאת הודעה כי הוגשו בקשות להקלה / לשמוש חורג לועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו". המבקשים: דייק שאול ודיטה, קרית אונו, קפלן 16, גוש 6495 חלקה 309. רחומים עפרה ורחמים, קרית אונו, קפלן 16 גוש 6495 חלקה 310.

מהות הבקשה: הגבהת הגג ויציאה למרפסת גג בעת בנית תוספת לבית. רדה יחזקאל, קרית אונו ההדר 5 גוש 6490 חלקה 288. מהות הבקשה: בנית תוספת לבית מגורים תוך כדי הגדלת שטח הבניה עד 4% מעל המותר.

כל הרואה עצמו נפגע ע"י בקשות אלה רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום מודעה זו, למשרדי הועדה הנ"ל שכתובתה: המועצה המקומית קרית־אונו.

יואל פרנקל, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו"

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — מרחב רמת־השרון

ת.ב. 2578

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון, גוש: 6614, חלקה: 63, ברחוב: חגב 2, המסומנת כאזור מגורים מיוחד, בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה/קוי בניה בבית מגורים חד־קומתי קיים. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6%, בקוי בניה 3 מ' במקום 3.60 מ'. כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה - 1965
מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה, הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית/מתאר מקומית מס' פ"ת/850" ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד בשטח חניה לאזור מגורים מיוחד. קביעת תנאים תת קרקעי וחניות בקומת עמודים. אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6366 חלקה 70 רח' קרן קיימת. כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

העיר חיפה — הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי — רב־גר בע"מ — לאשר שינוי ייעוד בדיעבד המהווה שמוש חורג מבית מלון למשרדים ברח' יפו מס' 29 חלקה 36 בגוש 10834 בעיר התחתית. אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה. בימים: א', ג', ה' בין השעות: 08.00–11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

איתמר יערבייץ, מהנדס העיר

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק תה"ב כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגש ע"י אברהם ומזל שאול מרח' עלית הנוער 38 בת"א בקשה … הרצליה, גוש 6666 חלקה 419, והקלה לגבי השטח באיזור בו מבקשת ההקלה האמור. והיינו בקשה להקלה 6% מאחוזי הבניה.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המקומית ברח' סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמורה בכתובתה הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית טבעון

הודעה על פי סעיף 149 לחוק תכנון ובניה תשכ"ה 1965

נתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה לבנין ערים מקומית קרית טבעון בקשה למתן הקלה לנכס הקיים בגוש 10592 חלקה 210/209 רח' השיטים 2 בקשה להקלה באחוזי הבניה 22.2% במקום 18% המותרים על פי הת.ב.ע.

התנגדויות ניתן להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. בן־דרור, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי חוף השרון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חוף השרון הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' חש/3/8/א" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: הקטנת רוחב כביש גישה ראשי ל־15 מ' קביעת קו בנין.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 7711 חלק מחלקה 26 קיבוץ געש.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

תאריך: 21 מרס 1986

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי חוף השרון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חוף השרון הופקד שינוי תכנית ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: תיקון גבולות בין מגרשים, קביעת שטח לבתי מגורים במגרש 49, העתקת תוואי דרך.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 7947 חלק מחלקות 2, 12 גוש 7950 מגרשים 76, 80, 49 (חלקה 57, 81, 14 מ' (חלקה), 15 מ' (חלק), גוש 7951 מגרשים 30 א', 3 א', 13 א' 49 (חלקה), אורים. גוש 7705 מגרשים 14 מ' (חלק) 15 מ' (חלק).

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

תאריך: 21 מרס 1986

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – מחוז המרכז

אחרי שהדיחה את הפועל רמת השרון מהליגה הארצית, את מכבי שעריים מהליגה הלאומית ואחרי שסיימה 120 דקות בתיקו 2:2 בשבוע שעבר בחדרה עם הפועל פתח־תקוה, הדהימה אתמול מכבי חדרה כשהדיחה את הפועל פתח־תקוה ממשחקי גביע המדינה לאחר נצחון 0:1 בפתח־תקוה ★ זוהי ההפתעה הגדולה ביותר עד כה במשחקי הגביע העונה ★ באר־שבע הפתיעה בנצחון 0:1 בנתניה מכדור עונשין מ־11 מטרים, 5 דקות לפני הסיום ★ שמשון גברה על מכבי יפו (1:2) ומכבי תל־אביב גברה באותה תוצאה על מכבי יבנה ★ הגרלת משחקי רבע הגמר תתקיים מחרתיים באולפני קול ישראל ואת הפתקים תשלוף מלכת היופי, הילה קלמן

קוטלת ענקים ושמה: מכבי חדרה

בשער עצמי הדיחה פ"ת את עצמה

מכבי חדרה — הפועל פתח־תקוה 0:1 (0:1)

מאת משה רוזנברג

"קוטלת הענקים" מכבי חדרה בגלגול השלישי, שהדיחה כבר את מכבי שעריים מהליגה הלאומית והפועל רמת־השרון מהליגה הארצית, הפתיעה אתמול שוב במשחק חוץ גברה על הפועל פתח־תקוה מהליגה הלאומית.

אנו מיה: החדרתים האלמונים הם ראויים לנצחון ועם קצת מזל יכלו להביס את הפועל פתח־תקוה חלשה.

והפתח־תקואים שנסוגו לאחרונה הביאו הוטב את הסיבה לנסיגה. הקבוצה חדרה ומבולבלת. שחקני הקישור נמצאים רק על... הבייר וקלו נסתר ממשיך ניר לוין לאכזב יותר מחדשיים.

לשמחת תענוג היה לראות את צבי … הקבוצה שיחקה משחק … התכססה על התקפות מהירות כשבשורותיה בלטו רוני דיגמן ותורי כהן הבלמים, גבי סבאג והקשר יעיש סוויסה בחור.

כבר בדקה התשיעית, בהתקפה הראשונה של חדרה במשחק, הובקע שער הנצחון. רוני וייצמן בעט כדור חופשי שטוח לעבר גבי סבאג, זה … לרחבה, בעט כדור רוחב והמגן … יוסף, בנסיון הרחקה, רוחק את הכדור לשערו הוא.

במחצית השניה אמנם תקפו … פתח־תקוה יותר אך התהילה … לחדרתים. אלו הביכו שוב … את הגנת פתח־תקוה החדירה ולפחות שלוש פעמים ניצבו נחום יצחק (59) יעיש סוויסה (64) וסונדרס (84) בפני עמדות הבקעה בטוחות אך חוסר ריכוז והתרגשות מנעו מהם הגדלת התוצאה.

● מכבי חדרה: דגני, איילון, וייצמן, גרלץ, כהן, ח. סוויסה (קרון), הרוש, חבטי, סבאג, נ. יצחק (סונדרס) י. סוויסה.

● הפועל פתח־תקוה: גדבי, יוסף, (נהרי), בורדיוק, אלון, קוזושווילי, ג. לוי, מחסור (אליה) בן־שאנן, חזן, בסון, לוין.

מכבי חדרה ועוד שבע

השלמת משחקי הגביע אתמול קבעה את רשימת שמונה הקבוצות שתתמודדנה בשלב רבע גמר גביע המדינה. הקבוצות הן: מחזיקת הגביע בית"ר ירושלים, האלופה מכבי חיפה, מכבי ת"א, הפועל כפר־סבא, מכבי פ"ת, שמשון ת"א, הפועל באר־שבע ומכבי חדרה מליגה א'.

הגרלת המשחקים תתקיים מחרתיים לאחר חדשות השעה 12 במסגרת התוכנית "שריקת פתיחה" ברשת ב'.

את הפתקים תשלוף מלכת היופי, הילה קלמן.

מכבי ת"א: תחי הליגה, יחי הגביע

מכבי תל־אביב — מכבי יבנה 1:2 (0:1)

מאת נפתלי כהן

מכבי תל־אביב הוכיחה אתמול שיכולתה בליגה אינה מקרית. גם בגביע היטיבה לשחק וניצחה את מכבי יבנה 1:2.

במחצית הראשונה גילתה מכבי תל־אביב משחק שובה עין.

בדקה ה־17 פרץ הבלם אבי כהן, לאחר שקיבל מסירה ממרכז המגרש, והגיע כ־17 מטרים משער יבנה שם הוכשל על־ידי השוער ג'קי לוי. השופט הורה על כדור עונשין, מוטי איוניר בעט את הכדור שטוח ופנימה 0:1.

בדקה ה־52 פרץ ראובן אלקבץ מימין, מסר כדור מצויין לשמעון פרץ ברחבה וזה בעט מהאויר לרשת. הפעם גם בוני גינזבורג לא יכול היה להושיע — 1:1.

בדקה ה־66 נרשם אירוע מסעיר. מגן יבנה, חיים אוולאי הכשיל את חלוץ מכבי תל־אביב יאיר סנדורי מחוץ לרחבה. שופט המשחק שלף לעבר אוולאי את הכרטיס הצהוב. אוולאי שלא השלים עם הגזירה צעק לעברו של הקוון מילים בוטות והוא הורחק מיד בכרטיס אדום.

לאחר האירוע הגביה אבי כהן את כדור העונשין, חיים גולדברג שבא במרוצה בעט את הכדור חזק פנימה — 1:2.

שפט יצחק רוזנברג, באיצטדיון רמת־גן, לעיני 1500 צופים.

● מכבי תל־אביב: גינצבורג, קרמר, א. כהן, שמעונוב, קריים, גולדברג, לולו, גריאני (אלון נתן), דריקס, איוניר, סנדורי.

● מכבי יבנה: י. לוי, זגורי, ח. אוולאי, סולומון, אלקבץ, עלוואה, חלמון, צ. יעקב, הירש (ריוקבן) ש. סרין, ועקנין.

מוטי איוניר
שער בדרך לרבע הגמר

לרבע הגמר בדרך ספוגה בשושני

הפועל באר־שבע — מכבי נתניה 0:1 0:0

מאת אברהם בין

שער שני במחלוקת שכבש חלוץ הפועל באר־שבע יוסי שושני מהנקודה הלבנה, העלה את קבוצתו לשלב רבע הגמר לאחר נצחון דחוק 0:1 על מכבי נתניה.

השער שהובקע חמש דקות לפני הסיום היה לאחר פריצה של שושני לתוך רחבת נתניה. שושני כידרר בין מגיני נתניה ואז ספק הוכשל ספק נפל. השופט עובדיה צבי (חלש) הורה על הנקודה הלבנה ולאחר ויכוחים שנמשכו דקותיים בעט יוסי שושני מהנקודה הלבנה לרשת.

מי האמין בדקה ה־23 שבאר־שבע תזכה בנצחון? למען האמת אף אחד מאלף הצופים. שכן בדקה זו הרחיק השופט את הקשר הבאר־שבעי יורם בן־ייעקב על פגיעה בשחקן יריב לאחר שקודם לכן ספג אותו כדורגלן כרטיס צהוב מהשופט.

לאחר המשחק התפרץ כדורגלן נתניה שלום תקוה לעבר השופט עובדיה צבי וזה נטל את כרטיס השחקן שלו.

המשחק נערך במגרש מכבי נתניה לעיני אלף צופים.

● הפועל באר־שבע: זוכוביצקי, בן־חמו, דוידי, אילוז, גונן, דהאן, חיון, בן־ייעקב, שושני, אוחנה, עזרן.

● מכבי נתניה: בלדב, רוזן, לביא, חסן, קורן, ברדה (גואטה), למ, גבאי, תקוה, י. מנחם, ר. לוי.

עובדיה לא היה זקוק לנקודה הלבנה

שמשון תל־אביב — מכבי יפו 1:2 (0:0)

מאת אלכס קליין

שני שערים שהובקעו על־ידי קשרי שמשון אבי מלכה ואבינועם עובדיה תוך עשר דקות בפתיחת המחצית השניה, העניקו לקבוצתם נצחון חוץ 1:2 על מכבי יפו.

מה שהתרחש במחצית הראשונה דמה יותר למשחק שכונתי.

במחצית השניה ניכר שיפור קל ברמת המשחק אולם גם כאן היתה היכולת הכללית מתחת לכל ביקורת. השמשונים היו פחות גרועים ובדקה ה־52 עלו ליתרון ראשון. בהתקפה הראשונה והמסוכנת במשחק פרץ יום־טוב שוקרון לרחבת יפו והוכשל על־ידי הבלם רוני פרי. השופט משה אשכנזי הורה ללא היסוס על הנקודה הלבנה ואבי מלכה, בכדור עונשין שטוח, קבע 0:1 לשמשון.

צהלת השמשונים ארכה רק 120 שניות שכן בדקה ה־54 הושוותה התוצאה. מנשה מזרחי, אחד הכודרים שבלטו ביפו, הוכשל על־ידי קשר שמשון און דהרי. בעקבות ההכשלה שוב הורה השופט על כדור עונשין מ־11 מטרים. דוד אמיגה, המומחה לבעיטות אלה, לא התקשה להכניע את פרדי לסנר שוער שמשון.

מי שחשב כי המשחק יתעורר לאחר שני השערים שגה. שוב חזינו במקריות ובדקה ה־62 הצליח אבינועם עובדיה, שהיה הטוב במגרש, להתנהל עם הכדור ובאין מפריע בעט כדור שטוח מ־15 מטרים שהכניע את ליברמן היפואי שלא היה ערני מספיק.

המשחק נערך במגרש מכבי יפו.

● שמשון תל־אביב: לסנר, שמעונוב, אלי כהן, הלוי, אורי כהן, הלל, זהרי, עובדיה, מלכה, דמתי (אוביב) שוקרון.

● מכבי יפו: ליברמן, שלימון, דניאל, פרי, כהן־צדק, בוטביקה, מזרחי, אלקולומבה (ריגאמי), י. לוי, אמיגה, ציפרוט (חלמון).

ברצלונה: למחוק חרפת גטבורג

הערב משחקים חוזרים בחצאי הגמר באלופות, מחזיקות ואופ"א

מאת שבח פלברט

החלטתו של המאמן האנגלי טרי וונבלס בן ה־43, להישאר בתפקידו בברצלונה עונה נוספת, הפיחה רוח חיים בקרב כדורגלני הקבוצה, שיעשו מאמצים עילאיים למחוק את ההפסד (3:0) במשחק הראשון בחצי גמר גביע־אירופה לאלופות בגטבורג, כאשר יארחו הערב את השבדים באיצטדיון "נואו־קאמפ".

בראשית השבוע לא כלל וונבלס שבעה משחקני ההרכב הראשון במשחק הליגה נגד ואלנסיה, על־מנת שיהיו רעננים למשחק החשוב נגד גטבורג. למרות ההרכב החסר ניצחה ברצלונה צים, ושלחה את ואלנסיה לליגה השניה, לראשונה לאחר 52 שנים. הקבוצה השבדית הגיעה לברצלונה, לאחר שהביסה באותה עת את ארגויטה 0:6 במסגרת הליגה.

משחק חצי הגמר השני באלופות יהיה כמה שעות קודם־לכן בבוקארשט, כאשר סטיאווה תארח את אנדרלכט, שהגיעה לבירה הרומנית עם חששות כבדים, לאחר ההפסד בליגה (2:0) לברסחוט, ועם מקדמה מזערית (0:1) מן המשחק הראשון בבריסל.

משורות סטיאווה ייעדר מיהאל מאוארו, שהורשה על־ידי האיגוד האירופי למשחק זה.

במשחקי הגומלין בחצי גמר מחזיקות הגביע, סיכויים לדינאמו קייב ולבאייר אורדינגן להופיע בגמר בליון ב־4 במאי. האוקראינים יתארחו בפראג אצל דוקלה, אותה ניצחו בקייב 0:3, בעוד שהקבוצה המערב־גרמנית עשויה להפוך פיגור זעיר (1:0) כשתארח את אתלטיקו מאדריד.

בכל אחת מקבוצות אלו, הושעה שחקן אחד ולכן הם ייעדרו הערב. ולאדימיר בסנוב מקייב, לאדיסלאב ויזק מדוקלה, וורנר בוטנרייט מאורדינגן והנריקה ראואס ממאדריד.

ריאל מאדריד, שתופיע בעונה הבאה בגביע האלופות, תנסה למחוק את ההפסד לאינטר (3:1) במילאנו. כשמשורותיה ייעדר החלוץ הפורה, הארגנטיני ואורחה ואלדאנו המושעה, אף הוא למשחק זה, שיהיה בחצי גמר גביע אופ"א, בו זכתה ריאל אשתקד.

קלן, שאינה מצליחה בליגה, רואה עצמה כבר בגמר גביע אופ"א, לאור הנצחון הגבוה (0:4) שהשיגה לפני שבועיים במגרשה על ווארחם הבלגית. הערב היא תתארח בבלגיה.

● ליגות אזוריות

קבוצות הכדורסל של נהאיתן וחמדיה יתמודדו היום שני בגמר אליפות המועצה האזורית בקעת בית־שאן/גלבוע בכדורסל.

נהאיתן הפתיעה כשניצלה הרכב חסר בחצי־הגמר של רשפים וניצחה — 50:70.

במשחק השני גברה חמדיה על מסילות — 49:59.

נבחרת הכדורסל פותחת הכנותיה לאליפות אירופה דרגה ב':

להסתדר עם מה שיש

מאת יצחק ויסהוף

"צריך להסתדר עם מה שיש. יש ביום תהליך של שינוי פני הנבחרת. יש לנו שחקנים מוכשרים אך חסרי נסיון ולכן עלינו לחפות בהגנה יסודית ויחסים חבריים שיהיו מעל ומעבר. נכנה לשחקנים בנחרץ ונקווה למוטב" — כך אמר אמש מאמן נבחרת ישראל בכדורסל, צבי שרף, בתום אימון הנבחרת שערכה הנבחרת לקראת משחקי אליפות אירופה דרגה ב' שיחלו ב־18 במאי בבלגיה.

מיקי ברקוביץ לא השתתף אמש באימון הנבחרת, על כך אמר שרף: "בשלב זה לא ויתרנו על מיקי. יש לו הרבה בעיות, למיקי חשובה הנבחרת מאד והוא לא פרש ממנה. נשתדל שהוא ישחק בבלגיה. אם הוא לא יופיע - נעשה הכל כדי להצליח בלעדיו".

הנבחרת הלאומית תצא ביום שלישי למחנה אימון במערב גרמניה שימשך שבוע ימים. לאחר שוב בנבחרת יתן ברקוביץ תשובה סופית לגבי הופעותיו בנבחרת.

מהאימון אמש נעדר עופר יעקבי הנמצא בשירות מילואים וכן מוטי דניאל שיגיע רק הבוקר מארה"ב. דניאל יטול חלק באימון הערב.

צבי שרף הוסיף כי כיום יש לנבחרת ישראל את שחקני המגינים הטובים ביותר שהיו לה מעודה. "אם שחקנים כמו מרסר, לאסוף, שלכטר וויליס בכושרם הנוכחי היו משתתפים במשחקי דרג א' בשנה שעברה לא היינו צריכים היום לשחק באליפות אירופה דרג ב' כדי לחזור לדרג א'. גם שחקני החוץ שיש לסגל הם מוכשרים ובתוספת מוטי דניאל שאני בונה עליו רבות תהיה לנו נבחרת לא רעה. אני גם מקווה שמיקי ישחק ואז אנו יכולים להיות אופטימיים" סיים המאמן הלאומי.

● כדוריד

אליפות עכשיו

מאת יוסף חכם

המשחק השלישי במשחקי הגמר־ליד על אליפות המדינה יערך הערב, ב־8.30, באולם מכבי ראשון לציון בין מכבי המוקדם להפועל רמת גן.

לראשונים שני נצחונות על הרמת־גנים (18:19, 21:22). נצחון נוסף הערב יעניק להם את תואר האליפות.

רמת גן תסכול מהרוחתו של זיו קושניר.

ישבתו הבינלאומיים אבנר וגנר והרי בשן.

"הארץ הזאת דפוקה. לא אעזוב אותה עד שאקבל את המגיע לי. אדפוק אתכם. לא פוחד מהמשטרה"

ויליאמס חבט ביו"ר הפועל תל־אביב, השליך כסא ואיים

מאת יצחק ויסהוף

אל ויליאמס גנב אמש את ההצגה באולם הפועל תל־אביב, … כאשר נבחרת ישראל … ויליאמס לאולם … פלדה … האגודה …

ישלמו לו סכום של 27 אלף דולר אותם, לפי דבריו, חייבת לו האגודה. פלדה ואפרתי שישבו אתו ליד השבה ענו לכדורסלן כי בית משפט יחליט מהו הסכום אותו תשלם האגודה לשחקן ואז נכנס ויליאמס ל"טראנס". הוא תפס את פלדה בחולצתו, חבט בו בפניו ולאחר מכן השליך כסא לעבר אפרתי וזעק כי לא אעזוב את הארץ עד שאקבל את הכסף ועד הסנט האחרון. "הארץ הזאת דפוקה. גם אתם דפוקים כי … הכסף גם דפוק אבל אשאר כאן עד שאקבל את כל הסכום. התחייבתם בסכום מסוים ותעמדו בזה".

אנשי הפועל תל־אביב ניסו להסביר לכדורסלן כי תביעתו תשמע בבית משפט והוא אשר יחליט כמה יקבל. ויליאמס המשיך בזעקות אך לבסוף יצא מן האולם. הוא צימה לשנים מחוץ לדלתות האולם ובשיצאו אפרתי ופלדה שב ואמר … "אני לא מפחד מהמשטרה, לא מפחד מאיש, אני רוצה את הכסף וזהו. לא אעזוב אתכם עד שתשלמו לי ואם לא אקבל אדפוק אתכם".

פלדה ואפרתי אמרו כי הסכום אותו חייבת הפועל תל־אביב לאל ויליאמס הוא 7 עד 8 אלף דולר ולפי דעתם הוא לא יקבל אגורה יותר.

שחקני נבחרת ישראל שהיו עדים לתקרית נראו המומים …

ארה"ב מוחה על עינויי אזרח אמריקני על־ידי צד"ל וצה"ל

הנושא נדון בין פיקרינג ורבין • המתלונן, אמריקני־לבנוני, קובל על עינויים בזרמים חשמליים, כולל באשכים • מקורות בטחוניים: רצה להתנקם באנשי צד"ל

מאת זאב בליצר, כתב "על המשמר" בארה"ב, ואלכס פישמן, כתבנו הצבאי

וושינגטון. — ארה"ב מחתה בפני ישראל על עינויים שעבר אזרח אמריקני ממוצא לבנוני־שיעי. הטוען, כי התייחסו אליו בברוטאליות בעת מעצר שנמשך 5 שבועות בדרום־לבנון.

השגריר האמריקני בישראל, תומס פיקרינג, העלה את הנושא ישירות עם שר־הביטחון, יצחק רבין.

שגרירות ישראל בוושינגטון הכחישה אמש, כי קצינים ישראלים היו מעורבים בטיפול שעבר רזי ראבאו'ה, תושב מישיגן. דובר השגרירות אומר. כי צה"ל היה זה שלמעשה גרם להפסקת היחס הבלתי־הולם לראבאו'ה מידי חיילי צד"ל.

ראבאו'ה, מצידו, נתן הצהרה בשבועה. שבה הוא מספר. כי ב־12 בפברואר, יום לאחר שהגיע לעיירת הולדתו בינת ג'בייל עם בנו בן ה־8, הוא נתפס על־ידי צד"ל והושם במעצר.

חשמל באשכים

"וושינגטון פוסט" ציטט אתמול בעמודו הראשון מהשיחה שהייתה לפיקרינג עם רבין על הפרשה. השגריר אמר לשר־הביטחון, שלא ייתכן שאזרח אמריקני יוחזק זמן כה רב במעצר בלי ששלטונות ארה"ב יידעו על כך. בסופו־של־דבר הועבר ראבאו'ה, ב־18 במארס, לידי פקיד אמריקני במטולה.

פיקרינג טען. כי הטיפול בעצור היה בשיתוף־פעולה עם אנשי צה"ל.

גם ראבאו'ה אומר. כי נחקר על־ידי קצין ישראלי. שהיכה אותו והיה נוכח בעינויו בזרמים חשמליים על־פני כל גופו, כולל באשכיו.

ראבאו'ה מספר, כי נתלה ערום מהתקרה ונכווה בסיגריות. זאת כאשר הקצין הישראלי "יקי" נוכח במקום.

שגרירות ישראל אומרת. כי ראבאו'ה נעצר בגלל חשדות שהוא מעורב במזימה להרוג 4 קציני צד"ל.

רצה להתנקש

מקורות בטחוניים בישראל אישרו. כי אכן נלכד האיש לאחר שהתברר. כי היה בכוונתו להתנקש בחיי ארבעה אנשי ביטחון של דרום־לבנון. האיש שוחרר בעקבות פניות של שגרירות ארה"ב בישראל.

שחקני בריטניה לא יחרימו את ישראל

לונדון. — איגוד השחקנים הבריטים, "אקוויטי", דחה אור ליום אתמול ברוב קולות מכריע, את קריאתה של שחקנית הקולנוע, ואנסה ראדגרב, להטיל חרם תרבותי על ישראל.

גב' ראדגרב עצמה, הידועה בנטיותיה הפרו־פלשתיניות, לא השתתפה במושב השנתי של איגוד השחקנים. אולם אחיה, קורין ראדגרב, הידוע בנטיותיו השמאלניות הקיצוניות, הקריא את הצעתה, המבקשת לאסור על חברי האיגוד להופיע בישראל.

כן קראה ראדגרב לאסור על מכירת סרטי טלוויזיה לישראל, שבהם מופיעים חברי האיגוד. קורין ראדגרב הגדיר את ישראל כ"פלשתינה הכבושה", ואת חוקיה כ"גזעניים ביסודם".

בהצעתה של ואנסה ראדגרב נאמר, בין היתר, כי ישראל הוקמה על הבסיס דומה לזה של דרום־אפריקה. (לפני כשבוע אסר "אקוויטי" על חברי האיגוד להופיע בדרום־אפריקה).

תוך כדי הקראת הצעת ההחלטה של ראדגרב, קמה מהומה־רבתי באולם, ורבים השמיעו קריאות מחאה כגון "אנטישמי" ו"היטלר". יו"ר הישיבה נאלץ להפסיק את הישיבה למשך עשר דקות, בגלל המהומה.

היו"ר לא ערך בסופו של דבר הצבעה. אולם קבע, כי ההצעה נדחתה ברוב קולות מכריע.

(עי', עסט"א)

מורה גרמני שהועמד לדין: השואה — "המצאה אמריקנית"

קובלאנס. — מורה אשר נהג להורות לתלמידיו, כי מחנה ההשמדה אושוויץ לא היה אלא "המצאה אמריקנית", וכי "ארבעים אלף יהודים לכל היותר" הושמדו בידי הנאצים בתקופת מלחמת העולם השנייה — הועמד לדין בפני בית־משפט בעיר קובלאנץ שבמערבה של הרפובליקה הפדראלית הגרמנית. (ע"צ)

פלאטו־שרון לא עשה כותרות באיטליה

מאת אהרון ניר, כתבנו באיטליה

רומא. — בריחתו של פלאטו־שרון מאיטליה לא זכתה לכותרות. רק עיתונים מעטים תקדישו שורות אחדות לאירוע, בגלל שפע הידיעות החשובות האחרות.

פלאטו־שרון, אשר הגיש, כידוע ערעור על החלטת בית־המשפט במילאנו להסגירו לצרפת, היה באחרונה ב"מאסר השגחה" בלבד ולא במאסר ממש, כל עוד לא הוצא נגדו פסק־דין סופי על־ידי בית־המשפט העליון. היה עליו להתייצב במשטרה פעמיים בשבוע ולחתום שמו ברשימות "המושגחים" המיוחדים.

הוא ניצל את המעמד הזה כדי לברוח. העיתונים סבורים, שלפלאטו־שרון היו סיכויים מועטים מאוד למנוע את הסגרתו, אחרי שארבעה בתי־משפט צרפתיים דרשו זאת.

"מקום בצמרת"

"מקום בצמרת" – מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' קול ישראל 15.4.86

1. נרקוד נשכח – שלמה ארצי
2. סתיו ישראלי – גלי עטרי
3. נגני לי בללייקה – דורון מזר
4. שביל הבריחה – ריטה
5. אהובת הספן – ריטה
6. בוקר של חמסין – מני בגר
7. ינועו גלגלים – גבי שושן
8. איציק – פופלקס
9. הלואי – בועז שרעבי
10. יבוא יום – מוטי גלעדי ושרי צוריאל
11. כמו הצב – יהורם גאון
12. לחיים – חיים משה
13. הלו – שרון ליפשיץ
14. בלדה לסוכן כפול – משינה
15. אל הנחל – להקת הנח"ל
16. קפה או תה – איזולירבנד
17. כולם כולם – טריפונס ואולארצ'יק
18. כמו האמונה – מירי אלוני
19. לדרום – להקת פיקוד הדרום
20. יש – ארבע לב־אדום
21. באת אלי – סי היימן
22. אמריקה – חוה אלברשטיין
23. נערה – יהודה תמיר
24. דור המדבר – הכל עובר חביבי
25. לה ולי – שלישיית אדמה
26. עיר מקלט – אהוד בנאי
27. גיטרה – שולה חן
28. זמן גשום – רמי קליינשטיין
29. מרחפת אל אותו מקום – ישראלה קריבושיי
30. אין לי מה לתת לך – צביקה פיק

לשפוטכם – פינת הפזמון החדש

31. תהיה לנו מלך – דני בסן
32. אין לי ארץ אחרת – גלי עטרי
33. מה נשאר – בד
34. מה עשית לה – רונית דבאווי
35. לילה לילה – צביקה פיק

לכבוד:
"מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם:
כתובת:
מיקוד ______ תאריך ______

כרמן מורביה מושכת את ואליד ג'ומבלאט לרומא

מאת אהרון ניר, כתב "על המשמר" באיטליה

האם מתרקמת עלילת אהבים בין מנהיג הדרוזים הלבנונים ואליד ג'ומבלאט, לבין כרמן מורביה, הספרדייה היפה בת ה־32, שנישאה לפני חודשיים לגדול הסופרים האיטלקים, אלברטו מורביה, ושחתונתם עוררה סנסציה גדולה באיטליה ובעולם כולו בגלל הבדל גיל של 47 שנים בין בני הזוג?

העיתונות הוורודה האיטלקית עונה על שאלה זו בחיוב. השבועון המצוייר "אוג'י" (היום), פירסם בגליונו האחרון צילומים שהם תיעוד של "הטיול הרומנטי" בחוצות רומא של ואליד וכרמן, חבוקי זרוע וצמודים אחד לשני, עם צחוק של מאוהבים על שפתותיהם, בלווי שומרי־ראש איטלקים.

יש המרחיקים־לכת וגורסים, שג'ומבלאט, הנמצא ברומא זה למעלה משבוע, הגיע לכאן לא לשם "פוליטיקה" ואף לא לשם ביקור אצל אמו החולה המאושפזת בקליניקה רומית, אלא נמשך לכאן על־ידי קסמה של כרמן, אותה הוא פגש לראשונה בשטוקהולם בשעת הלוויית אולף פאלמה.

ימים אחדים בלבד אחר הפגישה הראשונה בשטוקהולם, עזב ג'ומבלאט באופן בלתי־צפוי את לבנון במשברה ויצא לרומא בנימוק של פגישות דחופות עם אישים מהממשלה האיטלקית והותיקן, ושוב תפסו אותו הצלמים בפגישות אינטימיות בחברת כרמן היפה.

אשת מורביה הכחישה, ולא הכחישה. היא הצהירה בפני העיתונאים, שיחסיה עם בעלה בן ה־79 "מבוססים על אמון מלא", ש"אלברטו אינו איש קנאי" [illegible] "אני לא כל כך [illegible] אני עצמאית מדי".

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי, מנשה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
ובדבר הפקדת מיתאר שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מנשה [illegible]

משה גלזנר, יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

ז'נה — המשורר השודד

מאת א. ב. יפה

במאה החמש־עשרה חי בצרפת פרנסואה ויון. משורר גדול שהבלדות שלו עמדו במבחן הזמנים והן נחשבות עד עצם היום הזה ליצירות־מופת של השירה הצרפתית. בחייו, הסתבך ויון בכמה פרשיות פליליות מן החמורות ביותר, הואשם במעשי שוד ורצח ונידון למוות ב־1463. אך לאחר שהחזיר את מאה ועשרים מטבעות הזהב שגנב, הומתק דינו והוא גורש מפאריס. ויש בין הביוגראפים המודרניים שלו הסבורים, כי השופטים התחשבו בעובדה שהוא כתב בלדות נפלאות.

"גילגולו" בן־זמננו של ויון, היה ז'אן ז'נה, המשורר והמחזאי הצרפתי, שמת אתמול בצרפת בגיל 76.

חייו עשויים להסביר את אופיו וכתיבתו. אמו, גבריאלה ז'נה, ילדה אותו מחוץ לנישואין. על אביו הוא לא ידע דבר. והאם, שלא יכלה לגדלו (יש אומרים כי הייתה פרוצה), מסרה אותו בינקותו לשירותי־הסעד הממלכתיים. הוא הופקד בידי משפחת איכרים מסורתית ונוקשה, וכאשר נתפס לראשונה בגנבה מן המזווה המשפחתי, הוטבע בו אות־הקלון: התואר "גנב". הוא נשלח למושבת־עונשין לעבריינים קטינים. במקום שהמוסד הזה יחזירו למוטב, הוא גרם לכך שז'נה ייסטה עוד יותר מדרך הישר. בספרו "יומנו של גנב" הוא מעיד על עצמו: "הייתי בן שש עשרה וחשתי צורך להיות מוג־לב, בוגד, גנב וסוטה, כיוון שהייתי כזה בעיניהם של הסובבים אותי".

כאשר נתגלה כשרונו הספרותי הנדיר, פנו כמה מגדולי הסופרים (ביניהם קלודל, ז'יד, קוקטו, סארטר ואחרים) בעצומה לנשיא צרפת, וינסאן אוריאול, והצליחו לשחרר את ז'נה מבית הסוהר. הוצאת "גאלימאר" החליטה להוציא את כל כתביו. הזמינו אצל סארטר מבוא. במקום לכתוב עשרים או שלושים עמוד כמקובל, נסחף סארטר בכתיבתו זו והוציא לאור ספר בן 600 עמוד, בשם "ז'אן־ז'נה, שחקן וקדוש מעונה", ניתוח פסיכולוגי־סוציולוגי־אכזיסטנציאליסטי ממצה של התופעה ז'נה, שאין מה להוסיף עליו.

ז'נה נעשה סופר מפורסם ומקובל. תחילה כתב רומנים אוטוביוגראפיים בעיקר, שבהם הוא מספר על נסיונותיו והתנסותו כהומוסקסואל בבתי־הסוהר של צרפת: "גבירתנו של הפרחים" (1942), "נס השושנה" (1946), "יומנו של גנב" (1949). בשלב השני של יצירתו בעיקר מחזות: "המשרתות" (1947), "השגחה עליונה" (1948), "המרפסת" (1956), "הכושים" (1958), "מסכים" (1963), שהוצגו בהצלחה על בימות תיאטרון בארצות רבות וכבר נכתבו עליהם מחקרים מלומדים רבים.

כל יצירתו אינה אלא חשבון אחד ארוך, שהוא עורך עם אלה שהעליבוהו, קיפחוהו, פגעו בו: החברה הבורגנית, הכנסייה הקתולית, הממסד.

בשנותיו האחרונות פסק לכתוב. התיישב בכפר, הרחק מאור הכרך ומן החוגים הספרותיים. בפעמים המעטות שנאלץ להשיב על שאלות עיתונאים, הוא השמיע דברי התרסה כנגד אויביו מימים־ימימה.

ספרו "המדונה של הפרחים" יצא לאור אשתקד בתרגום עברי של אביבה ברש, בצירוף "אחרית דבר" של המתרגם, בהוצאת ספריית פועלים.

בגדאד: האיראנים נסוגים מהטריטוריה העיראקית

בגדאד. — עיראק הודיעה אמש, כי כוחותיה חזרו ותפסו רצועה ברוחב 30 קמ"ש של טריטוריה עיראקית שהוחזקה בידי צבא איראן.

עיראק החזירה לעצמה שטח זה, לטענתה, במתקפה לילית בגיזרה הדרומית בחזית המרכז של מלחמת המפרץ.

הודעה מטעם המיפקדה העליונה מסרה, כי כוחות חי"ר רגלים, בסיוע ארטילריה, טנקים ומטוסים, כבשו מחדש את הגבעה שבקירבת עיר הגבול טיב. לפי ההודעה, הסבו אבידות כבדות לאיראנים בנפש ובציוד. כן צוין, כי מספר רב של חיילים איראנים נלקחו בשבי. (עי')

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 15.4.86

		בנקנוטים		המחאות והעברות		שערי יציג
	יחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	
דולר אמריקני	1	1.44	1.51	1.4688	1.4872	1.478
לירה שטרלינג	1	2.13	2.23	2.1677	2.1948	2.184
מרק גרמני	1	0.62	0.65	0.6301	0.6380	0.633
פרנק צרפתי	1	0.19	0.20	0.1979	0.2004	0.199
גילדן הולנדי	1	0.55	0.58	0.5600	0.5670	0.562
פרנק שווייצרי	1	0.74	0.78	0.7543	0.7637	0.758
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.1998	0.2023	0.200
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2018	0.2043	0.203
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1711	0.1733	0.172
מרק פיני	1	0.27	0.29	0.2814	0.2850	0.283
דולר קנדי	1	1.03	1.08	1.0509	1.0640	1.061
דולר אוסטרלי	1	1.01	1.09	1.0468	1.0598	1.053
ראנד דר' אפריקני	1	0.43	0.73	0.7249	0.7339	0.729
פרנק בלגי	10	0.30	0.32	0.3106	0.3145	0.312
שילינג אוסטרי	10	0.88	0.92	0.8980	0.9092	0.903
לירה איטלקית	1,000	0.90	0.96	0.9200	0.9314	0.925
ין יפאני	100	0.80	0.84	0.8206	0.8308	0.826

טלקס

• "פאן־אם" תעסיק דיילות ישראליות

"פאן אמריקן" תקיים טיסות יום־יומיות בקו לוד־פאריס־ניו־יורק החל מ־27 באפריל. על כך מסר גד מוריץ, מנהל "פאן־אם" בישראל.

נוסעים ישראלים יוכלו לעבור בפאריס למטוס אחר המוביל לניו־יורק, למיאמי או לחוף המערבי של ארה"ב.

"פאן־אם" מתכננת חידוש נוסף – העסקת דיילות ישראליות בקו לוד־פאריס. יוסף שמי

• שיטה חדשה — הברגת שיניים

שיטות חדשות להתקנת תותב קבע לשיניים בודדות הוצגו על־ידי פרופ' בנדיקט היינריך, נשיא האקדמיה האירופית להשתלות שיניים, ביום עיון שאורגן על־ידי הסתדרות רופאי השיניים בתל־אביב.

הכוונה להשתלת ברגים מטיטאניום בתוך הלסת שעליהם מורכבות השיניים, החדרת עוגנים לתוך הלסת והרכבת תפסים על הלסת. שיטות אלה נוסו בהצלחה באירופה. פרופ' אלכסנדר מרזל מהמכון ללימודי המשך ברפואת שיניים בחיפה אמר, כי הטיפול מתמקד היום בשיקום שיניים במקום עקירתן. יוסף שמי

• קווי השקייה צועדים ב"אגריטך 86"

52 מציגים נרשמו כבר לתערוכה החקלאית "אגריטך 86", שתיערך בספטמבר בגני התערוכה בתל־אביב.

ענף ההשקייה התגלה כענף המשגשג ביותר. כאשר 90 אחוז מהחברות העוסקות בתחום זה נרשמו לתערוכה, לפיכך החליטה הנהלת "אגריטך" להציג גם בשטח פארק הירקון, מעבר לשדרות רוקח. השטח שמעבר לכביש מיועד להצגת קווי העיון – קווי השקייה צועדים – בפעולה. יוסף גלילי

הסניגור: "מוכרת הילדים" שווה כמה שליחי עלייה

בית־משפט השלום בתל־אביב האריך אתמול ב־13 ימים את מעצרה של הרלט הילו, התיירת הברזילאנית, החשודה בכך שסייעה לזוגות ישראליים לאמץ באופן בלתי חוקי תינוקות ברזיליים תמורת תשלום.

ב"כ המשטרה, פקד נורית פרנקל ורפ"ק אבינועם ויגנרטן, טענו בבקשת המעצר, כי הרלט הילו נכנסה לארץ בדרכון מזוייף על שם ולמת פרירה אוליברה. על הדרכון המזוייף לא הוטבעה חותמת משטרת הגבולות. עוד צויין בבקשה, כי הרלט הילו הציגה עצמה כעורכת־דין למרות שאינה מחזיקה ברשיון לעריכת־דין. באי־כוח המשטרה טענו, כי הרלט הילו גנבה כספים במרמה בנסיבות מחמירות מזוג ישראלים המתגוררים בארץ, תמורת עשיית כל הפעולות הכרוכות באימוץ ילד עבורם. אולם כשהגיע הזוג לארה"ב לאמץ את הילד, התברר שדרכונו של הילד מזוייף והוא נלקח מהם והוחזר לבראזיל.

ב"כ המשטרה ציינו עוד. כי נודע משגרירות בראזיל שגם בבראזיל קיימת פקודת מעצר נגד החשודה וכי משם נמלטה בדרכון מזוייף אחר.

"רוחצים בנקיון כפיהם"

סניגורה של החשודה, עורך־הדין שמואל פאר, טען, כי היא משפטנית שלמדה בברזיל. הוא סיפר כי כאשר שהתה בארץ בפעם שעברה הטרידו אותה אלמונים בטלפון ולכן החליפה דרכונים כדי לשנות את זהותה. עוד טען, כי היא מוכנה לעזוב את הארץ מרצונה בכל עת שתידרש לעשות כן. עו"ד פאר הוסיף. כי גורמים רבים שהיו מעורבים בפרשת האימוץ מבקשים לרחוץ עתה בנקיון כפיהם ולגרש את התיירת חזרה לברזיל.

עו"ד פאר סיפר גם, כי לארלט הילו עצמה ילד מאומץ אותו לקחה תחת חסותה לאחר שהסתבר כי הוא חולה לב ואיש לא רצה לאמצו.

עו"ד שמואל פאר אמר לכתב עתי"ם, כי בעזרת הילו הגיעו לארץ יותר בני־אדם משהביאו כמה שליחי עליה. הוא חזר וטען, כי כל התינוקות הזכרים נימולו וכולם גויירו כחוק.

(עתים)

כנס מוניציפלי של מפ"ם קורא למפלגה להיות לפה לשכונות

מאת א. שילוני, כתבנו בבת־ים

מזכיר מרכז מפ"ם, חנן ארז, קורא לסניפי המפלגה להתמקד בבעיות מוניציפליות, לפעול באוכלוסיות המצוקה ובשכונות ולנצל לצורך זה את הפוטנציאל הגלום בחברי הסניפים. חנן ארז השמיע את הדברים בכנס מוניציפלי אזורי שהתקיים בבית מפ"ם בבת־ים.

רכז המחלקה המוניציפלית של מפ"ם, יוסי מרציאנו, אמר בכנס, שאם מפ"ם תדע להיות לפה לשכונות ולבעיותיהן, יראו בה אלה את שליחיהן.

וולדי מורג, מנהל מחלקת הארגון, קרא לחברים להיות ראשונים במאבקים כלכליים־חברתיים ברשויות המקומיות.

הכנס נוהל על ידי רכז האיזור יהודה דנגורי. צבי נצר (רעננה) קרא לפעולה חוץ ממסדית בשטח המוניציפלי. יונה בן־דור (כפר־סבא) ציין כי 12 חברים חדשים הצטרפו למפ"ם בעירו ונוספו 40 מנויים ל"על המשמר". רובין (הרצליה) קרא לא להיות מפלגת בחירות אלא לעבוד בשטח. שלמה גיולר (בת־ים) קבל על אבדן הסולידריות הפועלית, כאשר כל ועד עובדים דואג רק לאינטרסים שלו מבלי לקבל הדרכה נאותה. רחל מורויץ (בת־ים) שיבחה את עתון "על המשמר". אוסקר (הוד־השרון) קבל שקולה של מפ"ם לא נשמע בנושא העלאת שיעורי הארנונה. יוסי בן־בכט (אזור) ציין, שבאמצעות הכלי המוניציפלי אפשר להגיע להישגים ניכרים אם נדע לפעול במקום הנכון.

איסת"א ו"נתור" מציגות את "סל מוצריהן" לקיץ

מאת יוסף שמי, כתב "על המשמר"

נציגי חברות הנסיעות איסת"א ו"נתור" הציגו אתמול במסיבות עתונאים נפרדות בתל־אביב את "סל מוצריהן" לקיץ.

מנכ"ל איסת"א, אוריאל ישיב, אמר, כי החברה, המצפה לגידול של 30 אחוז במספר נוסעיה השנה, מציעה תוכנית חדשה של טיול מכוניות מאורגן באירופה, ברומה לטיולים מסוג זה המופעלים בארה"ב. המיוחד בטיול זה, הנערך ברכב שכור, הוא — שהוא מאפשר גם בחירה חופשית במסגרת המסע, בתיאום עם רכז הקבוצה, ומתיר לנוסעים לפרוש מהשיירה ולהיפגש בערב בנקודות המיפגש.

הטיול שנמשך 15 יום, כולל טיסה ואיכסון ומחירו 999 דולר. כעת משלימים ארגון טיול מכוניות בסקנדינביה לקיץ זה: 16 יום במחיר כולל של 1,350 דולר.

עוד בתוכניות איסת"א — טיולי ארכיאולוגיה ואמנות בתורכיה ובפירנאים הצרפתיים בהדרכת מרצים מומחים מהאוניברסיטאות.

על ידי התקשרות עם החברה האמריקנית, המפעילה אניות־מלון על הנילוס, מציעה איסת"א כעת טיול בן 8 ימים במצרים, מהם 3־4 לילות על אניית הפאר בהפלגה בין אסואן ללוקסור, במחיר 340 דולר.

"חבילות" מוזלות

חברת "נתור", המאגדת כ־200 משרדי נסיעות, הציגה תוכניות טיולי־נופש במחיר נמוך כ־20־25 אחוז לעומת אשתקד.

מנכ"ל החברה, יואל לוינשטיין, מסר, כי בין החידושים השנה — טיולים המיועדים למשפחות עם ילדיהן וטיולי "קמפינג טורס" לארה"ב ולרחבי אירופה, המושכים בעיקר נוסעים צעירים.

לוינשטיין אמר שכדי להוזיל את החבילות אורגנו מספר טיולים על בסיס לינה וארוחת בוקר בלבד לאלה המבקשים זאת.

"נתור" מציעה תוכניות המאפשרות שכירת רכב ללא הגבלת קילומטרים במחיר 40 דולר לשבוע, לינה בכל מלונות הילטון בארה"ב כ־40 דולר לאדם ללילה, וטיסות פנים ארציות בארה"ב במחיר 40 דולר הכרטיס.

מחירי הטיולים לחו"ל נעים בין 2,350 דולר ל־17 יום בסקנדינביה לאלף דולר ל־9 ימים באיטליה.

"נתור" מארגנת גם טיולים ל"גיל הזהב" המותאמים לציבור מבוגר יותר ומעניקה אשראי נוח לכל נוסעיו. תשלום 50 אחוז בעת ההרשמה והיתרה בשלושה תשלומים שווים וצמודים לדולר.

• סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, התחייב לרכוש מחשב חדש עבור המרכז לחינוך טכנולוגי בחולון.

• חממה לצמחייה טרופית בעלת מיבנה ארכיטקטוני יחודי נחנכה אתמול בגן הבוטני באוניברסיטה העברית בירושלים.

בהגרלת הלוטו מספר 16/86 עלו בגורל המספרים הבאים: 4, 11, 22, 28, 30, 37. והמספר הנוסף: 14. (עתים)

הסתדרות השומר הצעיר
התנהגה הראשית

לכל המשתתפים בהכנות למפעלי פסח חזק
לפניכם רשימת ההסעות להכנותו:

מבע כרמל: אוטובוס 1 יציאה ב־08.00, נקודות איסוף: נתניה, אולגה, אליקים. אוטובוס 2 יציאה ב־09.00 מקרית אליעזר, הקפצה לעוספייה.

טיול ירושלים: אוטובוס 1 יציאה ב־07.45 מחיפה דרך יוקנעם, אולגה, נתניה. אוטובוס 2 יציאה ב־09.00 מיר אליהו לפארק קנדה.

סמינר סיורים: אוטובוס 1 יציאה ב־07.45 מחיפה דרך יוקנעם, אולגה, נתניה. אוטובוס 2 יציאה ב־09.00 [illegible] לשטח הסמינר.

לתשומת ליבכם — פיזורים בסוף ההכנה לחיפה ולתל־אביב.

נא להביא להכנות את הציוד [illegible]

לבירור פרטים נא להתקשר ל־291161 [illegible]

הטור השבועי

הסתדרות הגימלאים בישראל

סיעת המערך בכנסת תתנגד להטלת מס על הפנסיות

משלחת מטעם הסתדרות הגימלאים בראשותו של הח' אוריאל אברהמוביץ נפגשה בשבוע שעבר עם הנהלת סיעת המערך בכנסת. נציגי הסתדרות הגימלאים הביעו את התנגדותם הנמרצת נגד ההצעות החדשות של האוצר להטלת מס על הפנסיות. ההצעה החדשה אומרת: כל פנסיונר יחיד ישלם מס הכנסה בשיעור של 18% כל חודש על הכנסתו החל מ־600 ש"ח ומעלה, ופנסיונר נשוי ישלם 18% על הכנסתו מעל 700 ש"ח. המשלחת דרשה מן הסיעה לפעול לביטול כל הצעות שתוכנן להטיל מס מיוחד על ציבור הגימלאים.

אין כל הצדקה להכביד בעול המסים דווקא על ציבור הגימלאים, בזמן שהצעות להטיל עול נוסף על הון נדחו.

ח"כ רפי אדרי, יו"ר הסיעה, שסיכם את הדיון הביע הבנה לעמדת הסתדרות הגימלאים והבטיח כי סיעת המערך תפעל למניעת קבלת החוק הזה.

נושא המס יוכרע ביום ד' השבוע - יום העבודה האחרון של הכנסת לפני חופשת הפסח.

בסניפים —

רמת־השרון — ביום [illegible] במרץ ש.ז. הרצה החו' ש. פוטוק במועדון הגימלאים על בעיות חברה וכלכלה. הנחה ש. אפרת, יו"ר סניף הסתדרות הגימלאים ברמת־השרון. בדיון הביעו החברים הערכה למאבקו של המרכז על שמירת זכויות וביטחון [illegible] הלאומי והפנסיה.

באר־שבע — גימלאי "נתיב" קיימו מסיבת פורים. הופיעו תלמידי הקונסרבטוריון בהדרכת המורים: סופיה קרפולסקי ויצחק ספיאל. ברכו: הח' שינברג מנהל מכתשים, מאיר אביטל מנהל חרסה, ח. תבורי נציג חברת העובדים, ש. בנואן כור, הח' רמי נציג ועד עובדי מכתשים, רוגה טואד מכתשים. הנחה הח' אהרן בראוור יו"ר גימלאי "נתיב" באר־שבע. מסיבת פסח לגימלאי באר־שבע תתקיים ב־21 באפריל ש.ז. ב־5 אחה"צ באולם [illegible]

תל־אביב — סניף הגימלאים ומשטרת ישראל מזמנים אספה רבת משתתפים לדיון בבעיות הקשישים והבודדים. פרטים יבואו.

וותיקי התנועה – גימלאי מפ"ם — קיימו בישיבת המזכירות דיון בנושא קופת־חולים, הח' פנחס דגן העלה את בעיות הקופה בקשר למאמצים להבראת המוסד. נבחרו ליו"ר הארגון הח' משה סטולר, כממלא מקומו הח' צבי אטלס, וחיים שחורי, וכמזכיר הח' דן גלע.

[illegible]

בפלילים

נזקק ל־14 תפרים לאחר חיבוק של עבריינים

חייל בחופשה נדקר באכזריות בסכין קומנדו על־ידי חבורת בריונים, שתקפה אותו בנוסח "התפוז המכני" במוצאי שבת במרכז הכרמל.

על תקרית אלימה זו נודע אתמול בבית־משפט השלום בחיפה בהליך הארכת מעצרו של קטין חיפני בן 15. השופט התורן גרשון דוד האריך את מעצרו בשישה ימים לחקירה.

בא־כוח המשטרה, רס"ר בכיר ניסן ציגלר, טען בבית־המשפט, כי החשוד יחד עם אחיו תקפו בסכין קומנדו את החייל בחופשה עמית מקל, בן 20, במהלך תיגרה במרכז הכרמל. החייל הוחש לביה"ח כרמל ולאחר קבלת טיפול רפואי נשלח הביתה, כשהוא סובל מחבלה חמורה בפנים, בגב ובחלקים אחרים בגופו.

בא כוח המשטרה ביקש את הארכת מעצרו של הקטין, בציינו כי החוקרים מבקשים לערוך מיסדר זיהוי וצפויים מעצרים נוספים.

עמית מקל סיפר לכתב עתי"ם כי בעת שעשה את דרכו למרכז הכרמל בחברת ידידתו נתקל בחבורת צעירים שעימם היה לאחיו בן ה־16 דין ודברים לפני כן. אחד הצעירים ביקש לשוחח איתו בצד, לצורך סולחה עם אחיו, ולפתע חיבק אותו בחיבוק של עבריינים ודקר אותו בסכין קומנדו בפניו ובגבו. הרופאים נאלצו לעשות לו 12 תפרים בפנים, 1 תפרים בגב ותפר אחד בראש.

(עתים)

מספר עצורי פרשת הסמים עלה ל־21

מספר העצורים החשודים בפרשת הברחת הסמים הגדולה מלבנון, שבה נחשדו גם אנשי צבא קבע, וביניהם קציני צה"ל בכירים, הגיע ל־21. פרקליטות המחוז כבר קיבלה את חומר החקירה ונגד מרבית החשודים יוגשו כתבי־אישום בימים הקרובים.

המשטרה מייחסת ל־21 הברחה של למעלה מחצי טונה חשיש וכמות מסחרית של הרואין.

בין החשודים מצויים סגן־אלוף, סרן ו־4 רס"רים ששירתו בדרום לבנון. דבר מעצרם גרם לזעזוע בקרב פיקודיהם. שאר החשודים הם תושבי מושבים בגליל, תושבי כרמיאל ותושבים ממרכז הארץ, ובתוכם גם שני סוחרים מלבנון.

(עתים)

כעס על אשתו והשליכה לרחוב במערומיה

בעל הנאשם בהשלכת אשתו לרחוב עירומה כביום היוולדה נעצר על־ידי משטרת נתניה ושוחרר אתמול בפקודת בית־משפט השלום, לאחר שהוגש נגדו כתב־אישום.

המקרה אירע בליל ה־14 באפריל. בשעה 02.00 אחר חצות, לאחר שרעייתו של תושב נתניה חזרה מבילוי בשעה מאוחרת. התביעה טוענת כי האיש כעס מאוד. הפשיט את אשתו עירומה וזרק אותה לרחוב. היא הזעיקה את המשטרה ובעלה נעצר בעקבות כך.

הנאשם יישפט במסגרת שיפוט מהיר כבר בימים הקרובים.

(עתים)

גלגוליהם של תכשיטים שהוטמנו בסיר שנגנב

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר" בירושלים

אוצר כלוס של זהב ותכשיטים שנעלם ממשפחה ירושלמית, שב ונתגלה לאחר חודשיים וחצי והוחזר לבעליו.

לפני שלושה חודשים התלוננה תושבת גילה במשטרה שבנה גנב ממנה שמונה סירים חדשים, ארוזים באריזתם המקורית, אשר בהם הטמינה תכשיטים בשווי של 3000 דולר. הבן נחקר במשטרה והתברר, כי מכר את הסירים תמורת 12 שקלים לחנות בשוק מחנה יהודה בירושלים, בלי לדעת דבר על הרכוש הרב שהוטמן באחד מהם.

בעל החנות לא בדק את תוכן הסירים שבהם הוטמן. האוצר ומכרם לקונה שביקש למסרם כמתנת חתונה. הזוג הצעיר שקיבל את השי בחר תחילה שלא להשתמש בסירים ורק משהחל לנהל אורח חיים עצמאי הסירה הכלה הצעירה את המכסים כדי לשטוף את הסירים. לתדהמתה גילתה את המטמון ומיהרה לגלות את הדבר לאביה. האב חשד כי מדובר במעשה פלילי ודיווח למשטרה, שם התקבלה קודם לכן תלונת האם על אוצרה.

הקצוות אוחו והזהב והתכשיטים הוחזרו לידי בעליהם. נגד הבן החשוד בגניבה נפתח תיק במשטרה.

למשפחת אילת ולקיבוץ כפר־מסריק
משתתפים באבלכם הכבד במות
עירית
קיבוץ עין־המפרץ

יחד עם המשפחה אנו אבלים
על מותו ללא עת של
יוסף ברנר ז"ל
חברי ועובדי מסוף
בית המשביר המרכזי